

Društvo, ki povezuje rojake

15 let Slovenskega društva
Simon Jenko Nuernberg

NUERNBERG - Slovensko kulturno in športno društvo Simon Jenko, ki povezuje naše rojake in tudi nekaj Nemcev v Nuernbergu in okolici, bo konec tega tedna obeležilo 15-letnico uspešnega delovanja. V petek, 14. oktobra, zvečer bo v prostorih društva na Diebacher Strasse 11 v Nuernbergu - Klenreuthu pri Schweinau okrogla miza s predstavniki in gosti iz Slovenije, zatem pa še zabavni večer z "Domačimi fanti". V soboto dopoldne bo v Eibachu kegljaški turnir, ob 17. uri pa se bo začel v cerkveni dvorani St. Stefan Nuernberg - Zabo na Valznerweiherstrasse kulturni program. Nastopili bodo združeni moški pevski zbor Simon Jenko-Miško Kranjec (Erlangen), otroci, ki obiskujejo dopolnilni pouk, folklorna skupina SKŠD Simon Jenko, zmagovalci plakete Avgusta Stanka in pokala za veliko nagrado Slovenije, na diatonični harmoniki. Z bogatim srečelovom in plesom z ansambлом Franca Miheliča bodo sklenili praznični spored. Na jubilej SKŠD Simon Jenko potuje v Nuernberg tudi delegacija iz krške občine, ki ima patronat nad tem društvom s približno 100 člani, pod vodstvom župana Danila Siterja. Na kegljaškem turnirju bodo nastopili tudi krški kegljaši. Iz Ljubljane pojde v Nuernberg tudi državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj.

P. P.

Krško v znamenju materinščine

Letošnje vseslovensko zborovanje slavistov je bilo v krškem kulturnem domu - Posvečeno Pletersniku - O aktualnih temah slovenskega jezika in učenja o njem

KRŠKO - Slavistično društvo Dolenjske in Posavja je zelo dobro pripravilo tradicionalno vseslovensko slavistično zborovanje, ki je bilo tokrat v Krškem. Delovnih in družabnih dejavnosti, ki so potekale od preteklega četrтка do sobote, se je udeležilo okrog 600 slavistov iz Slovenije in zamejstva.

Da se je letošnje zborovanje odvijalo v Posavju, gre pripisati 100. obletnici izida Pletersnikovega slovensko-nemškega slovarja. Svojemu zaslužnemu kolegu, njegovemu delu in slovarju so slavisti posvetili precejšen del prvega dneva zborovanja. Tako so ugledni slavisti govorili o Pletersnikovem mestu v sočasnem evropskem slovaropisju in o pomenu njegovega slovarja za slovensko etimologijo. primerjali so glagolske predpone in besedišča iz posameznih krajev pri Pletersniku in v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, spregovorili o slovskih prikazih glagolskega vida od Bohoriča do Pletersnika itd.

Četrtekovo popoldne so slavisti posvetili eseju, ki je postal obveznost pri

opravljanju mature iz materinščine. Prvi večer so slavisti preživeli v Termah Čatež, kjer so jim pripravili kulturno-zabavni program. V petek dopoldne so se udeleženci v velikem številu odzvali povabilu na občni zbor Slavističnega društva Slovenije. Na njem so poleg rednega dela posvarili tudi pred pretirano uporabo tujk v

• Opozorili so, da bi bilo treba čimprej odpraviti embargo na učenje slovenskih jezikov pri nas, in protestirali proti zadnjim italijanskim ukrepom, naperjenim zoper slovensko manjšino, še zlasti pa proti črtanju vseh sredstev za slovensko kulturo v Italiji. Občni zbor je imenoval tudi nove častne člane društva, med drugimi tudi novomeškega profesorja Jožeta Severja.

slovenskem jeziku in pozvali k ustvarjalnosti pri uvajanju slovenskih besed za nove strokovne izraze.

Slavisti so za zborovanje pripravili še dve okrogli mizi. Na prvi so razpravljali o znova uvedeni maturi in o slovensčini, na drugi pa so kritično spregovorili o zunanjem preverjanju znanja v osnovni šoli. Zborovanje so zaključili v soboto, ko so si ogledali okoliške kraje in še posebej Pišce in Pletersnikov rojstni kraj.

B. D.-G.

VLADA JE ZA NAKUP UPARJALNIKOV

LJUBLJANA - Poslanci državne zbornice naj bi sprejemali zakon o Skladu za financiranje razgradnje jedrske elektrarne Krško in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK šele na novembrskem zasedanju. Hrvaška se namreč še ni dokončno izrekla o takim namenskem zbiranju denarja, predvsem ne o načinu zbiranja. Poslanec Branko Janc iz Krškega je v razpravi odbora za gospodarstvo povedal, da bi ministrstvo za okolje in vlada morala pripraviti podzakonski akt v zvezi z izplačevanjem odškodnin, ki naj bi jih plačeval povzročitelj onesnaževanja, pa tega še nista storila. Vlada bo sicer šele v 15 mesecih po sprejemu zakona o dekomisiji morala pripraviti program zapiranja krške nuklearke, a se je, kot poroča Delo, kljub temu že odločila za nabavo novih uparjalnikov. Zdaj se mora o naložbi, ki bo Slovenijo stala okrog 100 milijonov dolarjev, odločiti še parlament.

TILIA

Trgovsko in proizvodno podjetje,
68000 Novo mesto, Bršljin
Tel.: 068/324-442
Fax: 068/323-209

TRGOVINA Z MATERIALOM ZA
centralno kurjavo vodovod, plin elektriko,
triko, barve, laki

SERVIS IN MONTAŽA
gorilcev
centralne kurjave, vodovoda, plinskih peči, klima naprav

BREZPLAČNA NASTAVITEV
gorilcev, ki so v garancijski dobi in
montirani preko TILIE.

OBISK POBRATENIH

KOČEVJE, DOLINA PRI TRSTU - Včeraj, 12. oktobra, je odpotovala na obisk v pobrateno slovensko občino Dolina pri Trstu v Italiji skupina predstavnikov iz kočevske občine. Namen obiska je predvsem seznanitev z organizacijo in delovanjem občinskih komunalnih služb v tej občini.

SPOMIN NA 1. KONGRES SPŽZ

DOBRNIČ - Letos bo tradicionalno srečanje v spomin na 1. kongres Slovenske protifašistične ženske zveze v osnovni šoli Dobrnič v nedeljo, 16. oktobra. Srečanje pripravlja Odbor za zaznamovanje 1. kongresa SPŽZ pri Združenju zveze borcev in udeležencev NOV Slovenije. Poleg kulturnega programa in predstavitev brošure Ob 50. obletnici 1. kongresa SPŽZ, ki smo jo zaznamovali zelo slovesno oktobra lani, bo tudi zanimiv razgovor na temo ob mednarodnem letu družine: "Demografski razvoj na manj razviti območjih v svetu, Sloveniji in na Dolenjskem" Uvodne misli bodo podali: dr. Mateja Kožuh-Novakova, dr. Lojze Gosar in dr. Tatjana Gazvoda.

DRAGICA ROME

Sto let novomeške bolnišnice

Hkrati tudi 100-letnica kirurškega oddelka - Strokovno srečanje slovenskih kirurgov - Dolenjska je lahko ponosna na svojo bolnišnico - Vedno v korak s svetom

NOVO MESTO - Ob 100-letnici novomeške bolnišnice (pred stoletjem jo je odprl in oskrboval red usmiljenih bratov), ki šteje tudi kot začetek kirurškega oddelka te bolnišnice, je bil zadnji petek v Krkinem Izobraževalnem centru strokovni sestanek Združenja kirurgov Slovenije. Ob tej priložnosti so novomeški kirurgi številnim svojim kolegom iz cele Slovenije (vseh je bilo več kot 100) predstavili svoje delo, izkušnje in uspehe na posameznih kirurških področjih.

"Novo mesto in Dolenjska sta lahko ponosna na svojo bolnišnico," pravi dr. Lavo Morela, predstojnik kirurškega oddelka. Znanje in uspehi novomeških kirurgov seveda precej pripomorejo k ugledu te ustanove sploh. In tako je tako rekoč od samega začetka, ko je prvi šef novomeške bolnišnice usmiljenih bratov dr. Peter Defranceschi za tiste čase skrbel za evropsko raven novomeške kirurgije. Že pred 100 leti so v novomeški

bolnišnici imeli in uporabljali mikroskop, leta 1895 že cistoskop in rentgenski aparat. V začetku stoletja, leta 1902, je bolnišnica dobila sterilizator,

dr. Lavo Morela

medtem ko je tak aparat bolnišnica usmiljenih bratov v Gradcu dobila

ZMAGI BRINCA IN PILETIČA

WELS - Na tekmovanju z BMX kolesi v Welsu v Avstriji so se odlično odrezali tudi slovenski kolesarji, med katerimi sta bila tudi Metličan Julij Brinc in Novomeščan Miha Piletič. Brinc je bil v kategoriji 13 expert prvi in v kategoriji open drugi, Piletič pa je zmagal v kategoriji 13 junior, medtem ko je bil v kategoriji open tretji. BMX-ovcem je tokrat priskočila na pomoč firma Oasis z Otoka, ki jim je posodila kombi.

še tri leta kasneje. Tudi v vseh kasnejših obdobjih je novomeška kirurgija skrbela za visoko strokovno ravnanje, med predstojniki pa so bili tudi take strokovne kapacitete, kot je bil dolgoletni šef prof. dr. Oton Bajc. "Tudi danes hodimo vstric s svetom in opravljamo tudi zelo zahtevne ope-

• Posebno poglavje pa je financiranje bolnišnice in nakup potrebnih materialov in aparatov. Sedaj od sodobne opreme najbolj pogrešajo kompjutorski tomograf, na katerega pa bodo, če ne bo kakšnih davežljivih dobrotnikov, morali čakati še lep čas, saj stane 1,3 milijona mark. Pomankanje denarja že ogroža normalno funkcioniranje novomeške bolnišnice. Gradnja nove porodnišnice poteka zelo počasi, gradbeni del naj bi sicer bil končan prihodnjo pomlad, kje bodo dobili denar za opremo, pa ne ve nihče. Prav za novo porodnišnico bi se odprle tudi nove možnosti sodobne laparoskopske kirurgije v ginekologiji. V drugi fazi gradnje nove porodnišnice pa je predviden tudi nov operacijski blok.

racije na vseh področjih kirurgije," pravi dr. Morela. Tako opravljajo odprto srčno kirurgijo, možgansko kirurgijo, kirurgijo prsnega koša, plastičnim kirurgom v novomeški bolnici je že uspelo prišiti odtrgane prste, stopalo itd. Seveda pa ni smiselno, da bi posebej razvijali drage operacije, ki jih je le nekaj na leto.

Od okoli 330 kirurgov, kolikor jih je v Sloveniji, jih je v novomeški bolnišnici 18. Na kirurškem oddelku je 147 postelj in 12 postelj za intenzivno nego, kar zadostuje za sedanje potrebe.

A. B.

VREME

Do konca tedna bo sončno in razmeroma toplo vreme.

Danes v Dolenjskem listu

- na 3. strani:
● Slovensko sadje na ogled v Metliki
- na 5. strani:
● Škandala spet ni bilo
- na 6. strani:
● Poravnava Jutranjke s salezijanci
- na 7. strani:
● Države le jemlje in trosi obljube
- na 9. strani:
● Skupina mladeničev zakrivila tudi rop
- na 11. strani:
● Najtežja »čebelja obleka« na svetu
- na 12. strani:
● Blagoslovljeno kršenje ustave

TUKAJ SE JE ZAČELO - Nekdanji primestni gradič Neuhoj je pred 100 leti red usmiljenih bratov preuredil v prvo novomeško bolnišnico. Včas sta novomeška bolnišnica in njena kirurgija po strokovni plati visoko cenejeni, še zdaj pa te ravni ne dosega financiranje te prepotrebne ustanove. (Foto: A. B.)

TERMOTEHNIKA

VEČ KOT TRGOVINA

PRIPOROČAMO

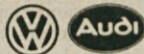
- nizkotemperaturni kotel KIV Vransko za prvo vgradnjo ali za zamenjavo dotrajane kotla za centralno kurjavo
- segrevanje sanitarne vode s toplotno črpalko je najcenejše
- hišna avtomatika vam prihrani od 10 — 30% energije
- samo strokovna montaža in servisiranje oljnih in plinskih gorilcev vam zagotavlja redno delovanje in majhno porabo goriva
- TERMOTEHNIKA je pravi naslov za dobavo, montažo in servisiranje sistemov ogrevanja, vodovoda, plina, klima naprav itd.

Tel. 068/322-550, 323-903, 323-933
Fax: 068/322-050

Nagrajenka tega tedna je
0769803 PAVLA BLATNIK, DOVŠKO 44, p. SENOV

Avtohiša Berus

servisno prodajni center

Velika Cikava 23
Novo mesto
tel. 068/25-098
fax. 068/25-641

Sto let prosjačenja

Latinski izrek pravi: Časi se spreminjajo in mi z njimi. To velja za vse razen za novomeško bolnišnico. Že pred sto leti, ko so usmiljeni bratje v kandijskem gradiču Neuhoj, v katerem je živel in umrla gospa Scheuchenstuel, Prešernova oboževanka Primčeva Julija, ustanovili novomeško bolnišnico, je bil takratni kirurški oddelček pod vodstvom dr. Petra Defranceschija na evropski ravni. In potem ves čas do danes. In že takrat je prior z usmiljenimi brati hodil po Dolenjski od vasi do vasi in prosil milodare za bolnišnico. Da je bolnišnica lahko delala in da so imeli bolniki in osebe kaj jesti. Tudi glede tega se časi za novomeško bolnišnico niso nič spremenili.

V zadnjih dveh desetletjih je novomeška bolnišnica večino prepotrebni sodobnih medicinskih aparatov in opreme dobila kot milodare. Kupili ali vsaj pomagali so ji jih kupiti v prvi vrsti dolenjsko gospodarstvo, pa darežljivi obrtniki in podjetniki. Danes novomeška bolnišnica kot ustanova nima niti toliko denarja, da bi zamenjala eno samo opeko na puščajoči strehi. Osemnajst specialistov kirurgov že tri leta zamažajo čaka, da bodo na oddelku dobili vsaj enega specializanta, pa ga ni. Le kdo bo ponoči in podnevi delal za 75.000 tolarjev, kolikor znaša osnovna plača specialista kirurga? Z družbenega stališča danes zdravstvo gledajo v prvi vrsti skozi denar. Gledano skozi to optiko je zdravstvo poraba, bolniki, še posebej težki, pa neobdobja. V novomeški bolnišnici so pred kratkim imenovali nekakšnega zdravniškega ombudsmana, varuha bolnikov pravic. To je upokojena kirurginja dr. Meta Novak. Nanjo se lahko obrne vsak prizadeti. Glede na dejansko stanje bi potrebovali še varuha pravic zdravnikov, medicinskega osebjia in zdravstva nasploh.

ANDREJ BARTEJ

Ustanovitev novih občin

Po novem naj bi imela Slovenija 147 občin. Da je oblast prišla do te številke, je naredila marsikaj. Zanimivo je, da je vlada pred časom izvedla referendum o občinah. Še bolj je zanimivo, da so pred dnevi, ko je v razpravah državnega zbora zorelo končno besedilo zakona o občinah, v številnih primerih mirno prezrli želje volilcev. Medtem ko je parlament zavrnil nekatere za referendum predlagane občine, je ustanovil nekatere, ki jih na referendumu niso izglasovali. Kdor se čudi takemu izidu, je ali manjkal na uradnih prosvetljanjih pred omenjenim referendumom ali je samo naivno pričakoval, da bo na koncu obveljala vsemu navkljub ljudska volja. Da se politični vladarji lahko poživijo na želje svojih podanikov, je bilo nekako jasno že pred referendumom. Takrat so hodili naokrog uradniki in v tem smislu pojasnjevali novosti: odločite se glede novih občin po lastni presoji, končno besedo bo tako ali tako imel državni zbor. In jo je imel res, kot rečeno. S tem, kako je oblikoval in razmejil nove občine, so nekateri nezadovoljni. Čepitev na 147 lokalnih skupnosti še ni opravljen, toda na vidiku so že prvi vaški referendumi za ponovne cepitve ozemelj. Ko se bo prvi val ogorčenja polegel, bo življenje teklo mirno naprej, tako kot je pred desetletji po ukinitvi okrajev.

STANE KLEPEC, šofer avtobusa Intergala-Stojna Kočevje: "Moje mnenje in tudi mnenje večine krajanov v KS Osilnica je bilo izraženo na referendumu, in sicer proti samostojni občini Osilnica. Če bo občina Osilnica ustanovljena, bomo za območje naše vaške skupnosti Bosljiva Loka razpisali referendum za odcepitev in priključitev k občini Kočevje, ki je doslej veliko naredila za nas. Bojimo se, da bo občina Osilnica razvijala le Osilnico."

JANEZ DEBELJAK, zasebnik iz Loškega Potoka: "Zaradi odločitve o novih občinah bodo gotovo protesti. To velja tudi za Loški Potok, ki naj bi bil po republiški odločitvi nova občina. Ljudje z našega območja pa so se že na referendumu odločili, da hočejo ostati v občini Ribnica. Niti na enem volišču namreč niso glasovali za samostojno občino Loški potok. Nova odločitev je torej v nasprotju z voljo ljudi."

JANEZ MOLEK, samostojni podjetnik iz Grada: "Sem za to, da je čim manj občin, kajti v novih občinah se bo redil velik birokratski aparat. Kdo bo vse to plačal? Naj bi v Sloveniji razmišljali, kako razvijati gospodarstvo, kmetijstvo, ne pa da se ukvarjajo le s politiko in s tem, kako bi širili administracijo. Vesel sem, da je metliška občina ostala enotna, saj bomo tako gotovo imeli kakšen problem in strošek manj kot ostali."

ROMAN ŽLOGAR, ključavničar iz Črnomlja: "V Sloveniji bo po novem preveč občin, razlike med njimi pa še večje kot doslej: bogate občine bodo postale še bogatejše, reveži pa še bolj revni. Moč, oblast in kapital se bodo še bolj koncentrirali v Ljubljani. Kar pa se tiče črnomaljske občine, bo čas pokazal, ali je bolje, da sta dve, ali je bilo bolje, ko je bila le ena, ali pa bi bilo najbolje, če bi bila vsa Bela krajina ena sama občina."

JOŽE ANTOLOVIČ, profesor in ravnatelj brežiške srednje šole: "Če gledamo splošno, potem menim, da bi morali spoštovati referendumske izide in voljo ljudi, če so referendum že izpeljali. Ko razmišljam konkretno o našem okolju, pa se mi zdi, da je odločitev o enotni občini čisto pametna. Če že ni bilo predlogov, ki bi prinašali boljše rešitev in prihodnost, potem je pač bolj smotno, da občine ostanejo take, kot so bile prej."

MARIJAN PETAN iz Šutne pri Podbočju: "Naša krajevna skupnost ima premalo industrije, da bi se lahko preživela sama. Kaj pa imamo? Par gostiln in žago, zato bi bili le še bolj revni. Meni je čisto prav tako, kot je odločil državni zbor. Še najboljše bo, da krška občina ostane enotna, tako kot prej. Mislim, da bomo na ta način lažje poskrbeli za skupne potrebe. Je le več denarja, čeprav je šlo precej gospodarstva tudi v Krškem po zlu."

RADO MEDLE, v. d. direktorja Novotehne Novo mesto: "Občin je po novem preveč, zato se sprašujem, kdo jih bo preživel. Bodo pričeli uvajati nove davke na uporabo vžigalnikov in podobnega luksuza? Prava je odločitev, da Orehovica ni občina, saj nima osnovnih pogojev za to, da bi bila. Za ubogi kamnolom se ne ve, do kdaj ga bodo še pustili. Mislim, da so se številni posamezniki pogovarjali za občine tudi zato, da bodo lahko postali župani."

ALOJZ POZDEREC, upokojenec iz Sevnice: "Po moje bi bilo najbolje, predvsem pa najceneje za nas davkoplačevalce, če bi občine ostale v dosedanjih mejah. Zdaj, ko je že jasno, da so Slovenijo poslanci razdrobili na toliko občin se mi zdi sicer poteza predsednika komisije za lokalno samoupravo dr. Ciri- la Ribičiča razumljiva, toda po moje bi bilo bolj prav, če bi odstopil že prej, ko je spoznal, da ne more nič spremeniti."

BRANE VESELIČ, poslovodja blagovnice Dolenjka v Trebnjem: "Kot trgovec bi sicer moral biti za drobitev občin, saj bi to povečalo prodajo, denimo opreme, pohištva za nove pisarne itd. Toda jaz gledam na to lokalno samoupravo malo širše. Zato se mi zdi razbijanje občin metanje našega denarja proč, kajti ob vse večji centralizaciji že sedanje občine nimajo dosti besede, poslanci državnega zbora pa se poživijo na volilce."

Brezposelnost julija in avgusta spet naraščala

Brezposelnih največ v Črnomlju, najmanj v Metliki

NOVO MESTO - Po podatkih republiškega zavoda za zaposlovanje, Območne enote Novo mesto, se je število brezposelnih v juliju in avgustu zopet začelo rahlo zviševati, predvsem zaradi priliva iz šol. Do konca avgusta je bilo na zavodu prijavljenih 5.267 brezposelnih oseb. Več kot polovica iskalcev zaposlitve ima prvo in drugo stopnjo izobrazbe, četrtina ima tretjo in četrto stopnjo. Zaposlenost v novomeški regiji je bila v juniju letos za 4,5 odstotkov nižja kot istega meseca lani, zaposlenih pa je bilo 33.084 oseb.

Stopnja brezposelnosti se iz meseca v mesec ne spreminja dosti. Junija je bila 11,4-odstotna. Ves čas je najvišja v občini Črnomelj - okrog 14-odstotna, najnižja pa v Metliki - okrog 9-odstotna. Iz meseca v mesec se povečuje delež dolgotrajno brezposelnih. Čakalno dobo, daljšo od enega leta, je imelo v juliju 54,7%, v avgustu pa 55,2%. Največ dolgotrajno brezposelnih je bilo avgusta v občini Novo mesto (57,3%), najmanj pa v Metliki (47,9%).

V regiji je potekalo 51 programov javnih del, v katere je bilo vključenih 218 brezposelnih. V primerjavi s celim preteklim letom to pomeni le 56-odstotni delež.

V LJUBLJANI ŠE MEDILAB

LJUBLJANA - V torek, 18. oktobra, bodo na Gospodarskem razstavišču odprli 3. Medilab, mednarodni sejem medicinske in laboratorijske tehnike, farmacevtske, rehabilitacijske izdelkov in storitev ter vsega, kar ponuja moderna medicinska in farmacevtska industrija. Na 6.000 kvadratnih metrih razstavnih površin bo več kot 400 podjetij iz 17 držav razstavljalo svoje izdelke, sejem pa bodo spremljale tudi nekatere strokovne prireditve in srečanja.

pogovori o družini
ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu (068)26-005

Birokrati še dušijo podjetnike

Podjetniki Kočevja in Ribnice so ustanovili svoje združenje - V razpravi so se pritoževali nad ovirami, ki si jih izmišljajo birokrati pri podeljevanju posojil

Prejšnji teden so se v motelu Jasnica sestali zasebni podjetniki zahodne Dolenjske. V občini Kočevje in Ribnica je registriranih nad 700 zasebnih podjetij, od tega je okrog 400 aktivnih. Podjetniki so ob pomoči Gospodarske zbornice iz Ljubljane ustanovili združenje, ki bo del ljubljanskega združenja. V območni upravnici odbor ljubljanskega združenja sta bila izvoljena g. Janez Košir, ki bo zastopal kočevske podjetnike, in g. Slavko Rus, lastnik "Ideala", ki bo predstavljal podjetnike občine Ribnice.

Priprave za združevanje malih podjetnikov so potekale že dalj časa. Obrtniki so združeni v svoje zbornice, ki jih imajo v vsaki občini, velika podjetja imajo svoje strokovne službe in si znajo poiskati pomoč v Gospodarski zbornici Slovenije, mala podjetja

pa si pomagajo, kakor se pač katero znajde. Tudi v tem je iskati razlog, da so nekatera hitro se razvijajoča podjetja v Kočevju (Feniks, Avtobum, GP Sedič) šla rakovo pot.

Podjetniki so veliko razpravljali o težavah, s katerimi se srečujejo vsak dan, in ob tem poudarili, da je država ponosna na desetstisoče novih zasebnih podjetij, ko pa gre za finančno in drugo pomoč, je bolj mačehovska. Velika in srednja podjetja imajo svoje strokovne službe, česar si mala ne morejo privoščiti. Da bi to vrzel vsaj malo zapolnili, bi v prihodnje tudi Združenje več storilo za svetovanje in si prizadevalo, da bi imeli dovolj poslovnih servisov, ki bi kvalitetno in po konkurenčni ceni opravljali strokovna opravila za privatna podjetja. Ni mogoče, da bi podjetnik vedel vse, kar določijo predpisi.

Na primer: od letos veljajo novi standardi za vodenje poslovnih knjig. Zakon o gospodarskih družbah določa nenavadno visoke kazni za nepravilno ali celo samo za neažurno vodenje knjigovodstva. Povedano je bilo, da je najnižja kazen za podjetje in njegovega poslovodjo tolikšna, da bi s tem denarjem lahko plačevalo 27 let knjigovodski servis. Podjetniki želijo prek svojih predstavnikov aktivno sodelovati v oblastnih organih države in občin. Tega do sedaj ni bilo.

V kočevski občini podjetniki, ki so se prijavili na natečaj za občinska posojila, ne dobijo niti odgovora, kdo je dobil kredit. To velja za občinsko skrivnost.

Največ se je razprava vrtela okrog posojil za hitrejši razvoj malega gospodarstva. Podjetnik iz Ribnice je opisal, kaj vse mora storiti in kaj vse si izmišljajo številni birokrati, predno pride do posojila. Predlagano je bilo, naj bi občine več denarja namenile za beneficiranje obrestnih mer, da bi bil investicijski kapital bolj dostopen in za večino dan pod približno enakimi pogoji.

MATIJA ČETINSKI

BOGAT PROGRAM OB PRAZNIKU OBČINE

BREŽICE - V brežiški občini se ob letošnjem občinskem prazniku 28. oktobra, ki ga praznujejo v spomin na Brežiško četo, zvrstila cela vrsta dogodkov. Med njimi bo kar nekaj odprtih poslovnih, društvenih in šolskih ter infrastrukturnih objektov pa tudi športnih in kulturnih prireditev. Eden pomembnejših dogodkov bo na sam 28. oktober, ko bodo v Dobovi odprli nove šolske prostore in športno dvorano v prisotnosti predsednika države Milana Kučana.

POSEL STOLETJA ZA KROJAŠKO PODJETJE TREBNJE - Krojaško podjetje Trebnje se je uspešno predstavilo na 22. mednarodnem sejmu Zaščita v Kroju. S svojimi elegantno sešitim zaščitnimi delovnimi oblekami in uniformami so pritegnili pozornost delegacije ruskega ministrstva za gozdarstvo, ki je v nedeljo dopoldne neuradno obiskala Trebnje. Štiričlanska delegacija je vodil Dmitri Odintsov (na sliki v sredini), prvi namestnik ministra za gozdarstvo Ruske federacije, v njej pa so bili še predstavniki podjetja Leshosmash, ki že nekaj časa uspešno poslovno sodeluje s slovenskimi podjetji. Največje zanimanje so Rusi pokazali za gozdarske uniforme. Dogovorili so se, da bodo v Krojaškem podjetju v Trebnjem sešili svečane vzorčne gozdarske uniforme za vodilne v ministrstvu. Če bi Krojaškemu podjetju uspelo prodreti na rusko tržišče, bi bil to posel stoletja, saj imajo v Ruski federaciji med več kot 200 milijoni prebivalcev kar 120.000 gozdarjev, ki jim vsaki dve leti pripada ena svečana uniforma. Seveda v trebnjskem 29-članskem pretežno ženskem kolektivu sami tega ne bi mogli narediti. Kot je povedal direktor podjetja Zvone Gavril, so njihove letne zmogljivosti 55.000 delovnih oblek in 5.500 uniform. Pogovorov se je udeležil tudi predsednik trebnjskega IS Jože Reboli, ki je gostom predstavil občino in nadaljnje razvojne namere. (Besedilo in slika: Jože Žura)

LOTERIJA SLOVENIJE PREDSTAVLJA

NOVO
PRODAJNO MESTO V
NOVI
POSLOVNI STAVBI NA
NOVEM
TRGU V
NOVEM
MESTU

Ekspres

Hip

Loto

3x3

ŠPORTNA
NAPOVED

LOTERIJA
SLOVENIJE

Rous zahteva odstop vlade in dr. Drnovška

Kdo je kriv za gospodarsko krizo v Mariboru?

MARIBOR - V mestu ob Dravi že teden dni stavka 2750 delavcev kovinske in elektrometalske industrije, 400 delavcev Gradisa pa je stavko že prekinilo, saj jim je vodstvo uspelo zagotoviti avgustovske plače.

Kovinarji stavkajo v treh Tamovih družbah: v Gospodarskih vozilih, v Motorju ter v družbi Inženiring in vzdrževanje. Problem je znan. Tam že od februarja zama prosi vlado in banke za kredit za obratna sredstva, da bi lahko poglنال proizvodnjo že naročenih in avansiranih kamionov. Ker Tamu kreditov doslej še ni uspelo dobiti, mu zmanjkuje likvidnih sredstev tako za plače kakor za proizvodnjo. Tudi kadar delavci Tama ne stavkajo, namreč Tam posluje zaradi pomanjkanja obratnih sredstev samo še z 20-odstotnimi zmogljivostmi.

Stavka je prav tako do temeljev pretresla podjetje Karoserist, kjer je zaposlenih 158 delavcev, saj je prišlo do zamenjave vodstva. V

težave je zašlo celo podjetje "W comp. G" s 140 zaposlenimi, katerega večinski lastnik je kanadski poslovnež slovenskega rodu Walter Wolf.

Medtem, ko številni delavci stavkajo, pa se stopnjuje tudi nervoza med mariborskimi lokalnimi politikami, ki so se še posebej znašli pod pritiskom javnosti po tem, ko jih je slovenski premier dr. Janez Drnovšek ob nedavnem obisku v Mariboru okrcal, češ da so med seboj skregani ter da zaradi prestižnih interesov politizirajo že tako in tako težke gospodarske probleme v štajerski metropoli.

Po Drnovškem odhodu so lokalni politiki po tukajšnjih medijih nekaj dni prali "umazano perilo" in eden drugega obtoževali, kdo je več in kdo manj naredil za ublažitev socialne stiske Mariborčanov, kar je v Mariboru ustvarilo že pravo predvolilno vzdušje za lokalne volitve.

Koncem minulega tedna pa je predsednik Anton Rous vrnil "ping pong žogico" dr. Drnovšku. Mestni skupščini je poslal pisni predlog, da zadolži mariborske poslance v Državnem zboru, da sprožijo postopek za razrešitev dr. Janeza Drnovška, ker vlada ni sprejela ustreznih ukrepov za sanacijo razmer v slovenskem in še zlasti v mariborskem gospodarstvu, kar ji je Državni zbor naložil novembra lani. Po mnenju Rousa torej nosi največjo odgovornost za katastrofalne gospodarske razmere v Mariboru republiška vlada. Če poslanci v mestnem parlamentu ne bodo sprejeli Rousovega predloga, le-ta terja, da glasujejo o njegovi zaupnici.

TOMAŽ KŠELA

V NEDELJO SREČANJE NA MALKOVCU

MALKOVEC - S prijazno besedo, soljo, kruhom, medico in domačimi vižami bodo domačini v nedeljo, 16. oktobra, ob 13. uri popoldne pričakali goste na Srečanju na Malkovcu. Ta prireditelj nadaljuje tradicijo vinogradniško-turističnega Jesenskega srečanja v Tržišču. Društvo vinogradnikov Malkovec želi s to prireditvijo vrniti cvičku staro slavo in mu dati nov lesk. Pridelke in domače dobrote hočejo ponuditi v pristnem okolju. Vse podrobne informacije o Srečanju na Malkovcu dajeta predsednik društva vinogradnikov Nace Strmole iz Tržišča (telefon 84-072) in Marija Škoporc (84-064).

• Nebesa nikoli ne pomagajo tistim, ki nečejo delovati. (Sofoklej)

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Ponedeljkova trznica je bila v znamenju mačeh, kar pomeni, da se bliža lan mrtvih. Jutranji mraz, ko je toplota kazal le eno stopinjo, ni zmanjšal obiska, pa tudi nekaj kupčij je bilo, saj so pokojnine že prišle. Cene so bile naslednje: kilogram kostanja 200 tolarjev, bob 200, fižol 500, sirček 150, med 400, domači rezanci 150, smetana 600, fižol v strokih 200, korjen 100, radič 250, solata 200, črna redkev 150, merica motovilca 100, feferoni 300, hruške 140, jajca od 15 do 20, jabolka 80, paprika 140, liter tropinovega žganja 500 in domače grozdje 200 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bila jabolka 60, hruške 163, slive 158, limone 189, radič 210, kislilo zelje 95, paprike 130, por 263, solata 147, zelje 27, čebula 58, jabolka 49 in krompir 27 tolarjev. Djeladini je zaračunal: mandarine 280, grozdje 180, krompir 35, zelje 60, por 200, kumare 180, jabolka 60, papriko 200, čebulo 60, banane 140 in paradižnik 300 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem prasičjem sejmu v Brežicah je bilo kar živahno. Pripeljali so 100 prasičev, mlajših od treh mesecev, od katerih so jih prodali 35 po 280 do 320 tolarjev kilogram žive teže. Na sejmu pa je bilo na voljo tudi 50 prasičev, starejših od treh mesecev. Prodali so jih deset po 220 do 280 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Uskladiščen krompir je živ

Z izgubo jugoslovanskega, predvsem pa hrvaškega tržišča, in ob spreminjenih navadah naših kupcev, ki krompir kupujejo le za sproti, se je zelo poslabšala prodaja. Ker pridelka ni mogoče prodati takoj po spravilu, to je jeseni, mora zdaj kmet bolj poskrbeti za skladiščenje, da ne bo utrpel večje škode. Gomolji so občutljiva živa snov, podvržena sušenju, gnitju, trohnenju, in dihanju, kar vse s trgovskim izrazom imenujemo kalo.

Skrb za to, da bosta kalo oz. izguba čim manjša, se začne že na njivi. Uničenje krompirjeve mize prepreči vdor glivic krompirjeve plovisi v gomolje. Ob kopanju mora ostati krompir kar najmanj poškodovan, uskladiščen pa sme biti le suh. Zasačenje ran, ki jih prizadene motika, izkopalka ali kombajn, traja 2 do 3 tedne, v tem času mora znašati skladiščna temperatura od 15 do 20° C, relativna vlažnost pa 90 odst. Po preteku tega obdobja mora slediti hlajenje na idealnih 4° C. Pri tej temperaturi se že izdiha več sladkor, ki nastane iz škroba, in gomolji najmanj izgubijo na svoji teži.

Vendar obstajajo razlike z ozirom na to, kam je krompir namenjen. Idealna skladiščna temperatura za semenski krompir znaša od 2° do 4° C, za jedilni krompir od 5° do 7° C, za industrijski pa od 7° do 11° C. Slednji mora biti bolj na toplem zato, da v njem zagotovo ni ostankov sladkorja, saj prav sladkor najbolj škodi industrijski krompirjev izdelek, kakršna sata na primer čips in pomfri. Sladkor pri pečenju v olju karamelizira in potemni, s tem pa se vsaj na videz zelo poslabša kakovost izdelkov.

Vse to, kar pišemo, je kaj lahko upoštevati v industrijskih skladiščih, narejenih prav za hrambo krompirja, precej težje pa v običajnih kmečkih kletih. Tu se da pomagati z vgrajenim ventilatorjem in okni, skozi katera spuščamo v klet (vendar ne v premrzlih dneh) ponoči hladnejši zrak. Velja pravilo, da je treba klet zračiti vsaj enkrat na teden, če zaradi gretja, ki nastaja ob dihanju gomoljev in ogljikovega dvokisa, ki nastaja ob tem.

Inž. M. L.

Zlati znak za Mavretičevo vino

Jože Mavretič iz Drašičev je letos kot edini Belokranjec na preglednem sejmu v Kranju zlati znak Slovenske kakovosti za zeleni silvanec in šardone

DRAŠIČI - Konec septembra so na preglednem sejmu Slovenski znak - slovenska kakovost v Kranju že četrty zapored poddelili priznanja slovenske kakovosti SQ. V oceno so dobili 116 izdelkov ali storitev, SQ pa jih je dobilo 93. Med nagradenci je bil kot edini Belokranjec tudi vinogradnik Jože Mavretič iz Drašičev.

Med znaki za kakovost so prevladovali modri, ki so jih prejeli izdelki, ki ustrezajo slovenski kakovosti. Dobitnikov zlatih znakov je bilo 12, prejeli pa so jih tisti, katerih izdelki so bili že mednarodno odlikovani. Štiri zelene znake pa so si prislužili tisti, ki že imajo tudi priznanje evropskih standardov ISO 9000. Mavretič je v oceno poslal vini lanskega letnika zeleni silvanec in šardone. Zanju je prejel zlati znak slovenske kakovosti, saj so bila Mavretičeva vina že odlikovana na mednarodnih vinskih sejmih v Ljubljani, v Gornji Radgoni in Turčiji. Mavretič bo znak SQ lahko uporabljal do leta 1996, prepičan pa je, da bo to priznanje vplivalo tudi na boljšo prodajo. Prav zeleni silvanec, šardone in muškati, ki jih stekleniči, daje vsako leto pred stekleničenjem v oceno. Ta vina lanskega letnika so bila ocenjena kot vrhunska, vendar pa muškata ni dal na kranjsko ocenjevanje, ker ga je že zmanjkalo.

Mavretičevi imajo v Drašičih in Vidošičih 4.500 trt; vse belo grozdje predelajo doma, medtem ko rdečega pustijo le za domače potrebe, sicer pa

Jože Mavretič s priznanjema

Malovredna strategija

V popolnem nasprotju s strategijo kmetijskega razvoja so pridelovalci oljne ogrščice ostali brez pomoči

V času, ko nameravajo v kmetijski najbolj razviti zahodnoevropski deželi Franciji podeseteriti pridelavo oljne ogrščice, da bi z ekološko mnogo bolj sprejemljivim ogrščičnim oljem nadomestili kar največ fosilnih goriv, je naše pridelovalce zadel nenadejan udarec od zgoraj. Ministrstvu za kmetijstvo in za ekonomske odnose sta se odločili, da v tržnem letu 1994/95 ne bosta več podpirali pridelave oljne ogrščice in jamčili za odkup letine v prihodnjem letu. Z drugimi besedami povedano: v prihodnje se slovenska in z njo tudi dolenska polja ne bodo več zlatila pod posevki te oljne rastline, ki ne daje le dragocene surovine industriji olja (in po novem tudi industriji "biodizla") temveč velja tudi za najboljšo rastlino ugodilko v poljskem kolobarju. Izguba bo torej dvojna.

Toda še huje je to, da je prav primer oljne ogrščice pokazal, kako malo velja lani s pompom sprejeta strategija razvoja kmetijstva v Sloveniji. V njej namreč piše, da si bo naša država prizadevala povečati stopnjo samoprekrbe s kmetijskimi pridelki, zlasti tistimi, ki nam jih najbolj primanjkuje. Z njihovo pomočjo bi lahko zmanjšal pridelovanje kmetijskih kultur, ki jih imamo preveč, na primer krompirja, ki ga zdaj kmetje ne morejo prodati niti za najbolj "ušivo" ceno. Za tako perspektivno poljščino je v strategiji predvidena tudi oljna ogrščica, saj sedanja stopnja samooskrbe z oljnicami znaša komaj 5,4 odst. V teku nekaj let naj bi delež lastne oskrbe z oljnicami podeseterili, in ko naj bi se to začelo, je prišel sklep, omenjenih ministrstev.

Ker pri pridelovanju ne bo več de-

name podpore, je tovarna olja Gea iz Slovenske Bistrice že obvestila pridelovalce - to so predvsem veliki družbeni oz. državni obrti - da zaradi ukinitve regresa ne bo več sklepala pogodb. Rečeno - storjeno, ne bo več denarne podpore, ne bo več pogodb in ne bo več pridelovanja. Ministrstvu imata svoje razloge in kažeta predvsem na omejene možnosti državnega proračuna. Toda, ali se to ni vedelo ob sestavljanju in sprejemanju kmetijske strategije? In: ali imajo tudi druge njene postavke tako malo vredno ceno? M. LEGAN

Cerjakov plug

Novo iz naših delavnic

BREŽICE - Firma Cerjak iz Bukovška 69 je pred kratkim izdelala prvo serijo dvobrazdnih plugov kranjnikov z oznako 210 in 212, kar pomeni, da gre za širino 10 oz. 12 col. To sta klasično zasnovana pluga, ki se med sabo razlikujeta po delovni širini in ki sta primerna za večino naših njiv.

Plug se odlikujeta z visokim klirensom, kar preprečuje mašenje pri zaoravanju večje količine rastlinskih ostankov. Razdalja med pluznima telesoma je nadpovprečna, pluzne deske pa so univerzalne oblike, saj se take najbolje obnesejo na srednje težkih tleh. Zadnji del deske je gibljiv, tako da lahko njegov nagib spremenimo za približno 10 stopinj in plug bolje prilagodimo tlem.

Lemež je polkovan in kljunaste oblike, krožnična črtala imajo premer 45 cm in ravno rezilo, vendar valovit rob, kar omogoča boljše delo. Izdelovalec poudarja, da so najpomembnejši deli uvoženi, kar jamči njihovo kakovost. (Po Kmetovalcu) -n

Sadjarsko društvo Slovenije, Sadjarsko društvo Bele krajine in Kmetijska avetovalna služba

vabimo na

SLOVENSKO SADJARSKO RAZSTAVO
ki bo od petka, 14. oktobra, do torka, 18. oktobra, v Belokranjskem muzeju v Metliki.

Na zanimiv način vam bomo predstavili vse razsežnosti sadjarstva, prikazali pestrost slovenskih sadnih okolišev, hkrati pa bo na razstavi dovolj priložnosti za pašo za oči, nova spoznanja, poslovna srečanja, kulturne užitke in zabavo. Prireditelj bomo popostrili s čebelarstvo, vinarsko, kulinarico, etnološko, cvetlično razstavo ter razstavo del mladih likovnikov. Pridite, ne bo vam žal!

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Šest železnih pravil za dobro kletarjenje

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

4. Zastojanje ob prekinitvi alkoholnega vrenja rešujemo glede na posamezne primere:

- pri zelo gnilem grozdju dodamo v mošt hrano za kvasnice, ki se dobi v kmetijskih apotekah;
- mošt iz cisterne, ki smo ga močno zažveplali pred vrenjem, potrebuje zraka za razmnoževanje kvasovk, zato ga en del (1/10) prezačimo;
- mošt, ki sploh ni začel vreti, kljub temu da smo mu dodali kvasnice, ponovno cepimo z močnim kvasnim nastavkom;
- samo v mlačni vodi (35 do 40° C) raztopljene kvasnice, dodane v sod, vedno ne uspejo sprožiti alkoholnega vrenja. Svetujem pripravo močnega kvasnega nastavka, ki ga je potrebno dodati najmanj 2 l na hl mošta. Vitalni kvasni nastavek pripravimo s pasterizacijo mošta (80° C), ki ga ohladimo (20-25° C) in vanj dodamo v mlačni vodi raztopljene suhe kvasovke ali direktno mokre. V dveh dneh moramo imeli vitalen kvasni nastavek, ki bo pogнал vrenje mošta.

5. Posoda, v kateri poteka alkoholno vrenje, bi morala biti po končanem vrenju dotočena z mladim vinom enake kakovosti. Ako nimamo te možnosti, svetujemo zažveplati prazen prostor

nad vinom z žveplastimi trakovi, oz. če nimamo ustreznega orodja, z raztopino tekočega SO₂. Doze žvepla se lahko gibljejo od 1 traka/hl (1/2 dcl 5-odst. H₂SO₃) do nekaj več;

- po končanem alkoholnem vrenju ugotovimo obstojnost novega vina na zraku. Ako spreminja barvo (oksidira), mora biti doza žvepla večja.

6. Pretok

V tednih po končanem alkoholnem vrenju mlado vino lahko dobi vonj po gnilih jajcih (H₂S). Takoj ko se ta napaka pojavi, moramo vino zračno pretočiti in sod s trakovi (trak/hl) zažveplati.

Pri belih vinih, ki smo jih razsluzili in počivajo na zdravih drožeh, lahko čakamo do prvega pretoka več kot mesec dni po končanem alkoholnem vrenju. Pri belih vinih, ki počivajo na umazanih drožeh, ker niso bila razsluzena, svetujem prvi pretok prej kot v mesecu dni po končanem vrenju.

Prvi pretakamo ne glede na to, ali se je vino zbristilo. Ako ni videti, da se bo samodejno očistilo, svetujem istočano s prvim pretokom čiščenje vina.

Po prvem pretoku svetujem analizirati vino na alkohol, skupne kisline, hlapne kisline, prosti SO₂.

Iz omenjenih podatkov nam bo laborant lahko svetoval, ali vino potrebuje še kak poseg.

Drugi pretok naj sledi 6 tednov po prvem ali prej, če smo vino čistili in se je lepo zbristilo.

dr. JULIJ NEMANIČ

Slovensko sadje na ogled v Metliki

Od 14. do 18. oktobra bo v Metliki sedma slovenska sadjarska razstava - Še vrsta drugih razstav, degustacije, prodaja - Številna predavanja strokovnjakov

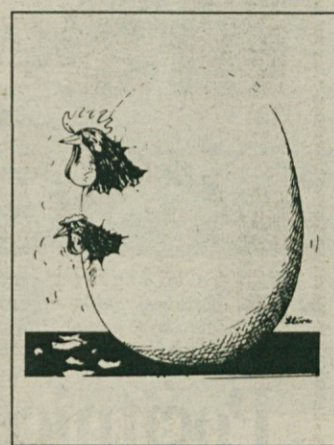
METLIKA - Jutri, v petek, 14. oktobra, ob 10. uri bo minister za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Jože Osterc v Belokranjskem muzeju v Metliki odprl sedmo slovensko sadjarsko razstavo, ki jo skupaj s sadjarskim društvom Slovenije in kmetijsko svetovalno službo Slovenije pripravljajo marljivi člani sadjarskega društva Bele krajine. Na razstavi, ki bo na domisel način vključena v muzejske zbirke, želijo na zanimiv način predstaviti vse razsežnosti sadjarstva ter prikazati pestrost slovenskih sadnih okolišev.

Prireditelji pričakujejo, da bo razstavo, ki bo trajala do 18. oktobra, obiskalo veliko ljudi, zlasti solarjev. Na njej pa ne bo na ogled le sadje, temveč vse, kar je kakor koli povezano z njim. Poleg raznovrstnih sort slovenskega sadja, tudi odpornih in starih sort, ne le novejših, ter sadjarske predstavitev posameznih slovenskih pokrajin bo na ogled staro sadjarsko orodje, cvetlični aranžmaji slovenskih cvetličarjev, buteljna vina belokranjskih vinogradnikov in Vinske kleti, ki jih bo moč tudi poskusiti, ter sadje in jedi iz sadja in medu, ki jih bodo pripravile članice društva kmečkih žena. Manjkali ne bodo tudi različni drugi prehrabeni izdelki iz sadja, medtem ko bodo metliški čebelarji predstavili svoje delo in izdelke. Ob tej priložnosti bodo imeli v petek po slavnostni otvoritvi v Slovenskem

gasilskem muzeju slavnostno sejo društva ob 60-letnici organiziranja dela metliških čebelarjev. Na njej bodo prof. dr. Jožetu Starcu, prof. dr. Jožetu Riharju in Antonu Obermanu podelili naziv častnega člana društva. V petek ob 18. uri pa bo v Ganglovem razstavišču otvoritev razstave likovnih del okrog 50 Belokranjcev, ki so sodelovali na ekstemporu mladih likovnikov, ki je imel letos naslov "Hruške, jabuke, slive". Sicer pa bo vseh pet dni poleg bo-

gatega kulturno-zabavnega programa, vodenih ogledov razstave, degustacij in prodaje sadja na voljo še vrsta zanimivih predavanj. Sadjarji bodo imeli tudi posvet o reviziji slovenskega sadnega izbora.

M.B.-J.

ODKUP HLODOVINE
(068) 26-952

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Mleko kot važna surovina

Kako cenjeno je bilo mleko v davni, kaže več kot 4000 let stara harfa mezopotamske princeze z upodobljeno glavo goveda. Prav tako stare sumerjske glinene plošče pa prikazujejo molžo, precejanje in sirjenje mleka. Tako je mleko že tisočletja osnovno, najbolj popolno naravno živilo človeštva.

Mleko je pomembna surovina za številne mlečne izdelke. V zdravi in varovalni prehrani imajo vedno večji pomen kisli mlečni izdelki, izdelani iz standardiziranega in pasteriziranega mleka z vrenjem, ki ga povzročajo izbrane vrste mlečnokislinskih bakterij. Vsebujejo mlečno kislino, ki jim daje značilen osvežujoč okus in podaljšuje njihovo obstojnost. Mlečna kislina ugodno deluje na sestavo mikrobov v črevesju, kar daje tem izdelkom dietični značaj. Zaradi sodelovanja mikrobov v tehnološkem procesu so mlečne sestavine že delno razgrajene v zaželjeni smeri, kar povečuje prebavljivost, količino vitaminov

nov in s tem biološko vrednost teh izdelkov.

Kisli mlečni izdelki so priporočljivi za tiste, ki ne prenašajo konzumnega mleka zaradi visokega odstotka mlečnega sladkorja - laktoze. Še posebno pa ugodno vplivajo na prebavila vseh, ki se zdravijo z antibiotiki. Najvažnejše vrste kislih mlečnih izdelkov, ki jih lahko pripravimo tudi doma, so kislilo mleko, jogurt, kefir in marmisije tudi že različne vrste sira. Ta je s prehranskega stališča nepogrešljiv, saj je bogat vir beljakovin in obliki kazeina. Ta se med izdelavo in zorenjem sira razgradi v sestavine, ki jih organizem lažje in temljejeje izkoristi.

Posebno s pustimi trdimi siri lahko krijemo zahtevane dnevne potrebe telesa po beljakovinah. Čim manj vsebuje sir maščobe in vode, tem več vsebuje beljakovin. Tako so tudi skuta iz posnetega mleka in sirni namazi s prehranskega stališča nepogrešljivi.

ZBOR LIBERALNE DEMOKRACIJE
NOVO MESTO - Danes ob 16. uri bo v dvorani tukajšnjega hotela Metropol zbor članov Liberalne demokracije Slovenije, na katerem bodo izvolili kandidata za župana na lokalnih volitvah. Na zboru bodo na občinski ravni opravili med drugim formalno združitve nekdanje liberalno demokratske stranke, demokratske stranke, zelenih in socialistične stranke v enotno stranko liberalna demokracija Slovenije.

DRŽAVNO PRVENSTVO MODELARJEV
NOVO MESTO - V soboto se je v Lescah s tekmovanjem za državno prvenstvo končala letošnja tekmovalna sezona letalskih modelarjev v kategoriji F-1-A. Tekmovanja se je udeležilo 15 tekmovalcev iz petih klubov. Prvo mesto je zasedel B. Rozman iz Litije, drugo D. Terlep, član Aerokluba Novo mesto, in tretje T. Nečemer iz Litije. Novomeščan Slavko Može pa je bil deveti. S temi rezultati so Rozman, Trlep in Nečemer potrdili članstvo v državni reprezentanci, ki se bo naslednje leto udeležila svetovnega prvenstva na Madžarskem.

IZ NOVOVEŠKE PORODNIŠKE
V času od 28. septembra do 5. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Veronika Hrnčič iz Vrhtrebnjega - Blaža, Martina Makše-Fink iz Meniške vasi - Janjo, Rada Znidaršič z Vrtače - Jureta, Andreja Gruđen iz Družinske vasi - Simona, Jerneja Oštir iz Krškega - Domna, Zeyna Delić iz Kanjarice - Sabrino, Mojca Musar iz Šentjanža - Klaro, Janja Meglič iz Grobelj pri Novem mestu - Nino, Jožefa Lavrič iz Drenja - Bojana, Jasna Dragovan iz Grabovca - Jana, Slavica Obrovnik iz Metlike - Amona, Darinka Jakše iz Hrastja pri Šentjerneju - Ireno, Natalija Simonič iz Dragatuša - Uroša, Natalija Brodaric iz Rosalnic - Primoža, Darja Avguštin iz Podturna - Denisa, Dušana Jeršin iz Lok pri Straži - Denisa, Nežka Simec iz Geršičev - deklco.

Iz Novega mesta: Brigita Tomažin iz Šukljatove ulice 13 - Laro, Helena Princ iz Ulice Ilke Vaštetove 25 - Tamaro, Renata Hren, ob Potoku 2 - Matica.

Čestitamo!

POČITNICE NA PREVOLAH - Čeprav udeleženci Ragljinih prevolskih počitnic že nekaj časa spet drgnejo šolske klopi, so fotografije še zmeraj enako počitniške, kot tisti poletni dan, ko so nastale. Tale potrjuje, da je bil na Prevolah tudi zvezdnik Cole. (L. M., foto: arhiv OŠ Prevole.)

Počitnice za šolarje in starše

Potem ko so na Prevolah že dvakrat izvedli poletne počitnice za šolarje, želijo povabiti na letovanje tudi starše šolskih otrok - Želijo si telovadnico

PREVOLE - Potem ko so v tukajšnji osnovni šoli letos poleti uspešno izvedli počitnice za šolarje slovenskih osnovnih šol, so trdno odločeni in prepričani, da bodo tako letovanje organizirali tudi v naslednjih letih v času šolskih počitnic. Počitnice - letos so bile drugič po vrsti - so potekale v okviru oddaje slovenskega radia Raglja, katere urednica je Tanja Pirš.

Jože Hribar, ravnatelj OŠ Prevole, ki je ob letošnjih počitnicah prevzel obilo organizacijskega bremena, ne skriva želje, da bi ob prevolski šoli sčasoma nastal prostor za kempiranje. S tem bi letovanje, kakršnega so letos organizirali samo za šolske otroke, preraslo v nekaj več. Kot pravi Hribar, imajo na Prevolah resen namen urediti vse potrebno, da bi v prihodnje preživljali počitnice na Prevolah ne le šolarji, pač pa tudi njihovi starši. Ob šoli bi zato uredili prostor za kempiranje, kjer bi bivali starši otrok, ki bi imeli na voljo v šoli kuhinjo in sanitarije s toplo vodo. Tudi naravne možnosti za kemp na Prevolah najbrž so, posebej za tak, kot si ga je zamislil Hribar. Obiskovalci bi lahko v miru živeli v neokrnjeni naravi, se "do sitega" nahodili in pri tem nabrali zelišč in gob. Kemp bi se lahko imenoval

Začetek gradnje osnovne šole Drska

Če bo denar, bo šola zgrajena do začetka novega šolskega leta - Od 735 milijonov tolarjev naj bi jih 640 prispevalo ministrstvo - Kompenzacije za nove srednje šole

NOVO MESTO - S prvim oktobrskim dnevom se je začela gradnja osnovne šole Drska. Novo prepotrebno novomeško osnovno šolo gradi Pionir, investitor pa je novomeška občina oziroma njen sekretariat za družbene dejavnosti. Pionir je to delo dobil kot najugodnejši ponudnik. Šola mora biti po pogodbi zgrajena do konca julija prihodnje leto, naložba pa znaša 735 milijonov tolarjev.

Po opravljeni analizi stanja na področju osnovnega šolstva v Novem mestu so pred štirimi leti začeli s pripravo na gradnjo nove šole. Predvidene so bile tri možne lokacije, in sicer na Brodu, na Drski pod topom in v podaljšku Ulice Slavka Gruma, v tako imenovani Mrzli dolini, kjer bo

NA NOVOEM TRGU TUDI LOTERIJA SLOVENIJE - Od torka naprej je nove prostore na Novem trgu v Novem mestu odprla tudi Loterija Slovenije. Glede na to, da je zadnja največja sedmica odšla v Novo mesto in da smo Dolenjci dokaj pogosti obiskovalci loterije, bo novo prodajno mesto za mnoge dobrodošlo. (Foto: J. Dornič)

Telovadba za pet razredov

V Šmihelu raste nova športna dvorana - V kletnem delu prostori za prodajo na trgu

NOVO MESTO - Športna dvorana, ki jo novomeški Pionir gradi ob srednješolskem centru v Šmihelu, bo velika pridobitev ne samo za zdravstveno in tehnične srednje šole, ampak za Novo mesto sploh. Graditi so začeli maja letos, če bo vse po sreči (ta "sreča" se nanaša v prvi vrsti na redno in sprotno plačevanje), bo športna dvorana zgrajena julija prihodnje leto.

Vsekakor do te gradnje še ne bi prišlo, če ne bi Pionir ponudil, da bo del stavbe, ki ne bo služil za pouk telesne vzgoje, gradil za prodajo na trgu. Skupaj bo v tej stavbi 4.500 m² prostorov, od tega 2.841 m² telovadnice in drugih za pouk telesne vzgoje potrebnih prostorov. Ta del športne dvorane financirata Ministrstvo za šolstvo in šport ter novomeška občina, ostalo pa je, kot rečeno, Pionirjeva gradnja za trg. Medtem ko ministrstvo redno poravnava svoje obveznosti, novomeška občina od sedaj še ni plačala nič. Se pa dogovarja z ministrstvom, da bi le-to prevzelo tudi občinske obveznosti pri gradnji. Investicija za "šolski" del športne dvorane znaša 222 milijonov tolarjev.

V športni dvorani bodo 4 telovadne enote, tako da bodo lahko imeli pouk telovadbe hkrati 4 razredi, z uporabo večjega prostora za teoretični pouk, borilne veščine ipd. pa celo 5.

razne prireditve, kuhinja in jedilnica. Po izgradnji te šole in po adaptaciji osnovne šole Šmihel, ki tudi poteka sedaj, bodo lahko vsi šolarji iz tega šolskega okoliša obiskovali pouk na Drski oziroma v Šmihelu, sedaj pa zaradi neznosne stiske in neustreznih in razdrobljenih šolskih prostorov na šmihelski šoli 120 šolarjev iz tega šolskega okoliša hodi v osnovno šolo Center in 50 na Grm.

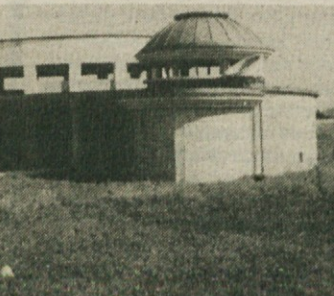
Za letos je v občinskem proračunu za to gradnjo predvidenih 140 milijonov tolarjev, občinska oblast pa resno računa, da bo Ministrstvo za šolstvo in šport za naslednje leto zagotovilo 640 milijonov tolarjev, in to kot nepovratna sredstva ali vsaj kot garancijo izvajalcu za najetje kredita. Če v pogajanjih z ministrstvom ne bi uspelo tega zagotoviti, je predvideno, da bi Pionir zgradil šolo Drska do 3. gradbene faze, potem pa bi dela tekla tako, kot bi jim uspelo zagotoviti denar. "Vsekakor pa bomo naredili vse, da bo šola prihodnje leto končana in da se bo pouk v njej začel v šolskem letu 1995/96," je ob podpisu pogodbe dejal predsednik novomeškega izvršnega sveta Boštjan Kovčič.

Pri pogajanjih z ministrstvom se novomeška oblast sklicuje na to, da je novomeška občina v letih 1979 - 1983 - v času usmerjenega izobraževanja - zgradila več kot 17.000 m² srednješolskih prostorov v vrednosti 25,5 milijona nemških mark. S tem denarjem so zgradili Center usmerjenega izobraževanja Boris Kidrič v izmeri 16.000 m² in ekonomsko-administrativni šolski center. Poleg tega so v okviru referendumskega programa denar namenili še za dograditev in adaptacije Dijaškega doma Majde Silc, prostorov za potrebe ljubljanske Pedagoške akademije in prostorov za potrebe srednje gostinske šole. Vse to je potem postalo last države, ki naj bi sedaj vsaj delno povrnila to "darilo" novomeške občine. Tako naj bi Ministrstvo za šolstvo in šport prevzelo finančne obveznosti novomeške občine v višini 61,5 milijona tolarjev pri gradnji športne dvorane pri Srednji tehniški in zdravstveni šoli; 640 milijonov tolarjev naj bi prispevalo, kot rečeno, za gradnjo osnovne šole Drska; za temeljito prenovu stavbe novomeške gimnazije - ta ustanova bo čez dve leti obhajala častitljivo 250-letnico obstoja - pa naj bi ministrstvo prispevalo 150 milijonov tolarjev. Poleg tega je v predlogu dogovora med občno Novo mesto in Ministrstvom za šolstvo in šport še nekaj "postavk".

A. B. A. BARTELJ

ŠOLARJI PRI PREDSEDNIKU - Predsednik novomeške občine Franci Končija si je v četrtek vzel dobri dve uri časa in sprejel delegacijo šolarjev iz vseh osnovnih šol občine na tradicionalnem otroškem parlamentu, ki ga vsako leto ob Tednu otroka pripravlja Zveza prijateljev mladine. Srečanje je potekalo v sproščenem pogovoru, v katerem je predsednik mladim predstavil občino in podelil precej življenjskih naukov: "Moč prijazne besede", ki je bilo geslo letošnjega tedna otroka, je bilo glavna tema pogovora, seveda pa ni bil izglaskan. Tako so letos vežico dali pod streho. Še ta mesec bodo napeljali električno in vodovodno instalacijo. Do konca leta bo podjetje Lipa Novoles iz Kostanjevice dobavilo in montiralo pohišstvo. Že spomladi bodo razširili tudi pokopališče. Obstoječe predstavlja eno tretjino novega, v prvi fazi ga bodo povečali na drugo tretjino. Na starem je namreč prostora le še za nekaj grobov. (Foto: T. Gazvoda)

MRLIŠKA VEŽICA DO LETA 1996 - Kljub temu da so v Šentjerneju mrliško vežico oziroma poslovilno dvorano z vežico, kot se uradno imenuje, začeli graditi že leta 1992, bo verjetno dokončno zgrajena leta 1996. Seveda bo vse odvisno od finančnih sredstev, s katerimi so že ves čas težave. Problem bo še večji sedaj, saj je maja letos potekel samoprispevek, ponovno pa ni bil izglasovan. Tako so letos vežico dali pod streho. Še ta mesec bodo napeljali električno in vodovodno instalacijo. Do konca leta bo podjetje Lipa Novoles iz Kostanjevice dobavilo in montiralo pohišstvo. Že spomladi bodo razširili tudi pokopališče. Obstoječe predstavlja eno tretjino novega, v prvi fazi ga bodo povečali na drugo tretjino. Na starem je namreč prostora le še za nekaj grobov. (Foto: T. Gazvoda)

Novomeška kronika

PO ZELENICI - V torek ob 6.07 zjutraj je neznan voznik s kombijem ljubljanske registracije zapeljal v križišču pri Novem trgu na cesto kar po zelenici. Ves srečen je zdivjal po njej, kot bi bil kužek, ki ga zgodaj zjutraj odpeljejo ven na travo, da malo poteče in opravi svojo potrebo. Ali se je na zelenici pokakal in polulal tudi omenjeni voznik, bodo še preverili.

ČLOVEKOLJUBNA POMOČ - Pred dnevi sta dva avtomobila, parkirana na cesti pri novomeški tržnici, med sedmo in poldeveto zjutraj popolnoma zaprla to cesto. Eden od avtomobilov je bil dostavno vozilo Semena, drugi je sodeč po napisu pripadal "Crvenemu krstu Samobor". Taka vozila Rdečega križa ponavadi prevažajo ljudi ali vsaj kaj takega, kar spominja na človekoljubno pomoč. To, ki je zaustavilo promet na omenjeni cesti v Novem mestu, je prevažalo obleke, kot so videli mimoidoči. Najbrž je z rešilec kakšna branjevka pripeljala obleke prodat na novomeško tržnico. Navsezadnje ni nič narobe. Tople spodnjice v hladnem jutru so lahko tudi človekoljubna pomoč.

NESNAGA - V Srednji Globodol je vsaj dvakrat nekdo pripeljal električne kable in jih stresel za grmovje. Iz njih je potegnil bakrene žice, plastično "lupino", pa je pustil, kamor je pač padla, ali v najboljšem primeru zažgal. Kdo je bil kabloman, se ne ve, znano je le, da je imelo njegovo vozilo registrsko oznako LJ Z 76-26.

Ena gospa je rekla, da sploh ne potrebuje več toaletnega papirja. Za brisalce ji zataknejo vsak dan toliko obvestil in vabil, da ima dovolj za sproti.

IZLET V NEZNANO

NOVO MESTO - Planinska skupina Krkinega Trim kluba bo to soboto organizirala izlet v neznano. Če menite, da boste zmogli okoli tri ure nenaporne hoje na vrh, visok 1667 metrov, potem pridite v soboto ob 7. uri zjutraj pred tovarno v Ločni. S seboj vzemite toplo obleko, rokavice, zaščito proti dežju, smučarski palici in od 300 do 500 tolarjev za organizirano malico, prevoz pa plača Trim klub. Udeležili se boste lahko tudi športnega tekmovanja. Prijavite se lahko še danes (do četrтка) na telefonsko številko 312-537. Slabo vreme ni ovira.

SUHOKRANJSKI DROBIŽ

ANSAMBEL "KLAS" - Že leto dni deluje in pridno vadi domači ansambel, ki ga sestavljajo člani z Dvora, Jame iz Podgozda in Drašče vasi. V soboto so imeli že drugi javni nastop, in to na plesu v gostilni Roje na Laščah. Igranje jim gre dobro od rok in tako nadaljujejo tradicijo prvega ansambla na Dvoru, ki se je imenoval Trio Koretič. Ime so sestavili iz njihovih priimkov. Igrali so na prvi povojni gasilski veselici.

IGRIŠČE - Novo nogometno igrišče na Dvoru je poleg veselja številnim mladim povzročilo tudi nekaj sivih las sosedom v okolici igrišča. Žoga je namreč okrogla in kljub visoki mreži večkrat pristane na vrtni in bližnji delavnici avto servisa Janeza Kranjca z Dvora. Janez Kranjec je tudi pomagal pri izdelavi zaščitne mreže, saj mu ni vseeno, če žoga razbija ogledala avtomobilov, ki so pri njem na popravilu.

POKUŠNJA - Nedavna pokušnja in dan degustacij KZ Suha krajina je bila na Dvoru dobro sprejeta. Pokušnja je bila seveda brezplačna in kar težko je bilo dovedati nekaterim gostom, da so izdelki le za pokušnjo in ne za v vrečko. Škoda, da takih pokušenj ni več na leto.

ASFALT - Končno so asfaltirali vaske poti tudi krajani Ajdovca. Kdaj bodo "zalili" uspeh in kdo vse je zaslužen za ureditev ceste, bomo poročali v kratkem. Dobro napredujejo tudi vsa zemeljska dela na cesti v Dolnjem kotu, upajamo, da bo asfalt položen še pred zimo.

ZALEGLO JE - Včasih tudi kritika naleti na pravo mesto. Tako se je Turistično društvo Žužemberk-Dvor hitro odzvalo na našo bodico. Korita na trgu v Žužemberku so sedaj tak, kot se spodobijo, nasajena z rožami in lepo urejena.

TRIBUNE - Z začetkom oživitve odbojke v Žužemberku se je šele pokazalo, da tudi nova telovadnica ni dosti boljša od stare. Gledalci se še vedno stiskajo ob stenah, ve pa se, da je bila v času gradnje nove šole predvidena veliko večja telovadnica s tribuno za gledalce.

S. M. in P. M.

SREDIŠČE - Člani metliške vlade so si nedavno ogledali film o Dolenjski in Beli krajini, ki ga je pripravila založba Jaka. Bili so precej nejevoljni, ko so slišali, da je Črnomelj središče Bele krajine. Toda kmalu so bili potolaženi. Napovedovalec je namreč Črnomelj imenoval mesto, kar je bil dovolj velik obliž na metliško samoljublje in patriotizem.

CARINA - Vprašanje pa je, če bi bil kateri obliž dovolj velik za rano, ki je nastala pri članih metliškega občinskega izvršnega sveta potem, ko je v njih zasekal članek v zadnjem Dolenjskem listu o tem, da želijo Črnomaljši Metličanom vzeti carinško izpostavo, ki je v predlogu novega carinskega zakona že zapisana v Metliki. Metličanom se je zdelo za malo, da so o protestu sosedov zvedeli iz časopisa in ne od Črnomaljšev samih. Še večji nesmisel za Metličane pa je, da so nameravali asfaltirati odsek ceste od Jugorja do črnomaljske občinske meje, prav ta urejena cesta pa služi Črnomaljšem kot eden od argumentov, da Metličanom speljejo carinarino. Zato je metliška vlada sklenila črnomaljski postaviti pogoj: če Črnomaljši ne umaknejo zahteve po carinski upravi, Metličani ne bodo asfaltirali ceste od Jugorja proti Osojniku. Argument moči ali moč argumenta?

JURJEVANJE - Ko so v Črnomlju pretresali, kaj so naredili na letošnjem jurjevanju dobrega in kje bi se morali še bolj odrezati, so ugotovili tudi, da za letošnjo prireditev ni bilo časa v jurjevanjski dragi urediti vode, elektrike, kanalizacije. Povsem razumljivo je, da je Črnomaljši letos presenetilo jurjevanje nekako tako kot cestarje sneg sredi decembra. Jurjevanje je bilo namreč "še" enaintrideset.

Sprehod po Metliki

RAZVEDRILNI PROGRAM RADIA SLOVENIJA BO smel danes ob 18. uri v metliškem Kulturnem domu javno radijsko oddajo Prizma optimizma. Na odru se bodo zvrstili znani Slovenci, od domačinov pa bo nastopil oktet Vitis. Prireditev je namenjena starejšim krajanom, vendar tudi mlajših ne bo nihče odganjal. Vstopnina bo le dvesto tolarjev. Oddajo bo povezoval stari radijski maček Vili Vodopivec.

ŠPORTNA DVORANA METLIŠKE OSNOVNE ŠOLE je zdaj, ko je postavljena zvočna zaščita, primerna tudi za večje kulturno-zabavne prireditve. Pričakovati je torej invazijo estradnih umetnikov, ki so prepričani v svojo popularnost, s katero bi privabili pod stropo telodavnice tisoč in več obiskovalcev. Jože Mozetič, ravnatelj Osnovne šole, si je že začel prizadevati, da bi privabil v Metliko televizijsko ekipo oddaje Pogled in zadeni.

ČLANI METLIŠKE FOLKLORNE SKUPINE IVAN NAVRATIL se ichtavo pripravljajo na štiri tedensko turnejo po Kanadi. Le-ta naj bi se dogodila julija in avgusta leta 1995. Zavaljo tega je bil pred kratkim v metliški občini na obisku kanadski Slovenec Ivan Plut, ki je na oni strani velike luže v pripravljalem odboru.

Trebanjske iveri

MATEMATIKA - Samostojni podjetnik Anton Cvetan zna pljunuti v roke, ko je treba pohiteti z delom, očitno pa zna tudi umno obračati denar. Po približno enem letu dela v Nemčiji je kupil prvi kamion. Bila so to zlata leta za prevoznike in lastnike gradbene mehanizacije. Cvetanov voznik park je naraščal iz leta v leto. V osnovni šoli je Tonetu neki učitelj nikač pedagogo dal vedeti, da je butast, ker ne zna računati. In ko je taistemu tovarišu čez nekaj let pokazal, da kot avtoprevoznik pripeljal pesek, je učitelj sakramental, da zdaj pa že zna računati. Tone se le prizanesljivo nasmehe in ne zameri, kot tudi ne, če ga kdo zbode, da je ravno takrat začel delati klavnico, ko mu je doma sin zažgal kozolec, in naj bi zato tedaj pokosil lepše denarce od zavarovalnice.

PARKIRANJE - V največji trgovski hiši v trebanjski občini, v blagovnici Dolenjke na Golievem trgu 1, zahtevajo, da nimajo prav nič proti zahtevni pobudi, jih pa vseeno hudo moti, ker jim zasebne trgovinice v njihovi sosesčini s svojimi strankami zasledajo njihove parkirališče.

KURENTOVANJE - Navkljub zelo hladnemu, deževnemu vremenu je bilo sobotno srečanje zadržnikov M - Kmetijske zadruge Trebnje pri lovski koči v Velikem Gabru izjemno dobro obiskano. "Doping kontrola" je že ob prihodu ogrela številne zadružnike in njihove družinske člane, še zlasti pa je bilo živahno ob družabnih igrah, ki jih je sprotno povezoval Alojz Podboj - Slave. Slave je razdelil tudi marsikakšno pikro. Tako je dejal, da je po njegovem edina prava zadruga v občini trebanjska, češ da imajo v sestrupski zadrugi celo leto (kurent)ovanje.

IZ NAŠIH OBČIN

Škandala spet ni bilo

V Metliki so zaman pričakovali, da bo zaradi nove ceste do kopališča kdo zagnal vik in krik

METLIKA - Metliško občinsko vodstvo je pričakovalo, da bo z akcijo, ki si jo je "privoščilo" prvi vikend v oktobru, povzročilo škandal. Tako bi se Metličanom končno ponudila priložnost, da bi povedali, kako mednarodni mejni prehod v Metliki ni legalizirana gradnja in še vedno stoji na tuji, neplačani zemlji, kako nima urejene kanalizacije in ne nazadnje, kako jim je država že pred tremi leti obljubila dostop do metliškega kopališča mimo mejnega prehoda in ne skozenj, a tega ni storila.

Metličani se zavedajo, da si zaradi neurejenega dostopa do kopališča ne smejo privoščiti še ene izgubljene poletne sezone, zato so prve dni oktobra pljunili v roke in začeli sami urejati cesto vzporedno z mejnim prehodom. Najprej se ni zganil nihče, potem so prišli slovenski policisti, rekoč, da so jih hrvaški kolegi opozorili, naj preverijo, kaj neki počno Metličani brez dovoljenj ob Kolpi. Pa so se policisti dali prepičati, da ni nič spornega, saj je priskrbljena vsa občinska dokumentacija in tudi zemlja je občinska. S poglabljanjem struge na kopališču pa da je približno tako kot s čiščenjem greznice, za katero tudi niso potrebna dovoljenja. In Metličani so ves vikend delali naprej.

V ponedeljek pa je Metliko obiskal vodnogospodarski inšpektor. Da bo ustavil dela na kopališču, je zagrozil. A metliško občinsko vodstvo mu je

povedalo, da so z deli, na katera so državo čakali tri leta, v dveh dneh in pol zaključili. Odkrito so priznali tudi, da vodje vodnogospodarske uprave niso želeli spraševati o svojem početju. Prav ta uprava je namreč že pred leti obljubila, da bo vsako leto uredila en jez na Kolpi. Potem se je premislila in začela govoriti o enem urejenem jezu na dve leti. Toda v celem mandatu sedanje metliške oblasti niso premaknili v Kolpi niti enega kamna. Zato so Metličani menili, da tistih, ki imajo takšen odnos do slovenskih voda, nima več kaj spraševati. In jih torej niso. Prav zaradi tega, ker so delali na lastno pest, so pričakovali, da bo vsaj vodnogospodarski inšpektor tokrat zagnal vik in krik, kar bi bila priložnost za Metličane, da v svoj bran nastejejo na začetku tega zapisa omenjene državne grehe, da bi jih odgovorni potem le začeli popravljati.

Toda inšpektor je ostal tiho, metliško vodstvo pa žal brez škandala njemu oz. Metličanom v prid. To pa ne pomeni, da si nekateri (Metličani?) niso želeli tudi nekoliko drugačnega škandala. Kot na primer tisti vtrajni klicatelji, ki je imel dovolj poguma, da je svojim sodelavcem po telefonu razlagal (jaz bi ga po njegovem zatrjevanju namreč spoznala po glasu), kaj neki da si privoščijo izvršnik Matekovič, ki ilegalno gradi cesto. Zmankalo pa mu je korajže, da bi povedal tudi svoje ime.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

VAJA OB OBLETNICI GASILSTVA

METLIKA - Ob 125-letnici metliškega gasilskega društva ter hkrati organiziranega gasilstva na Slovenskem nasploh, ob 25-letnici Slovenskega gasilskega muzeja v Metliki ter ob mesecu varstva pred požari pripravljata metliška občinska gasilska zveza in občinski štab za civilno zaščito vajo "Oktober 94", ki bo v nedeljo, 16. oktobra, ob 9. uri v metliškem poslovnem-trgovskem centru. Na vaji bodo prikazali usposobljenost in tehnično opremljenost gasilcev za intervencijo in reševanje v požaru, reševanje v višini in v prometnih nesrečah. Poleg domačih gasilcev bosta sodelovala še poklicna brigada iz Novega mesta in gasilsko društvo Črnomelj, ki ima koncesijo za reševanje v prometnih nesrečah. Organizatorji pričakujejo, da si bodo ljudje v čim večjem številu ogledali vajo ter po njej tudi Slovenski gasilski muzej.

METLIŠKA OBČINA ENA VOLILNA ENOTA?

METLIKA - Pretekli teden sta se na skupni seji sestala izvršni svet in predsedstvo metliške občinske skupščine, beseda pa je tekla o lokalnih volitvah. Izvršni svet je predlagal občinski volilni komisiji, da bi bila metliška občina ob volitvah za člane občinskega sveta ena volilna enota. Menili so, da bodo le tako vsi glasovi enakovredni, odgovornost strank pa je, da bo tudi podeželje imelo svoje zastopnike.

Klavnica bo zmanjšala črni zakol

Anton Cvetan odprl sodobno klavnico sredi Mokronoga - Naložba za dober milijon mark - Po ocenah veterinarjev naj bi ta klavnica zmanjšala za pol zakol "pod tepko"

MOKRONOG - Če bo šlo tako naprej, bo kmalu pol Mokronoga Cvetanova last, pravijo bolj v šali kot zares Mokronožani. 40-letni Anton Cvetan, tudi sam vesele nature, se ob takih komentarjih le nasmiha. Na nek način pa mu ta hvala godi, saj je hkrati priznanje ob njegovi najnovejši "delovni zmagi", če po starem poimenujemo petkovno otvoritev sodobne klavnice sredi Mokronoga. Ob tej priložnosti mu je poleg številnih drugih gostov čestital tudi trebanjski župan Ciril Pungartnik.

Ko je Cvetan zvedel, da sredi Mokronoga prodajajo opuščeno domaćijo, je bil zainteresiran za nakup, a ko je slišal, da hočejo 300.000 mark, mu je zanimanje uplahnilo. V gostilni so mu povedali, da bodo lastniki takoj spustili ceno za 100.000 mark, če bodo našli resnega kupca. In res se je tako zgodilo, kupnina je bila mnogo nižja. V začetku maja 1991 je Cvetan odprl mesnico, malo pozneje pa predelavo. Zdaj ima še bistro in od preteklega petka še svojo sodobno klavnico.

Po mnenju magistra dr. vet. Iztoka

Repa, vodje trebanjske delovne enote Dolenjsko-posavskega veterinarskega zavoda, in njegovega mlajšega kolega dr. vet. Blaža Jeneta bo zaradi Cvetanove klavnice poslej vsaj pol manj nestrokovnega črnega klanja živine doma. Klavnico, bliže svojim domačijam, so kmetje želeli in potrebovali. In ker gre o Cvetanu dober glas, da pošteno in takoj plačuje odkupljeno živino, pri uslužnostnem zakolu pa si lastniki živali lahko s posebnega prostora v klavnici "v živo" ogledajo klanje, kaže, da bodo posli cveteli v obojestransko zado-

Pet desetletij vzponov in padcev

Kot so ugotovili na slavnostni seji ob 50-letnici dela črnomaljske kmetijske zadruge, je zadruga veliko dobivala in tudi veliko izgubljala - Preusmeritve

ČRNO MELJ - Kmetijska zadruga Črnomelj je obstajala že pred drugo vojno, vendar je zaradi takratnih političnih razmer le živovarila. 8. oktobra 1944 pa je bila v Sokolskem domu v Črnomlju na osvobojenem ozemlju ponovno ustanovljena kmetijska zadruga, ki je bila ne le prva v tistem času v Beli krajini, temveč tudi v Sloveniji. Denarno je zadrugo podprl Denarni zavod Slovenije, ki ji je dal ekonomsko podlago za nadaljnji razvoj.

Kot so ob 50-letnici dela črnomaljske kmetijske zadruge ugotovili njeni organi upravljanja na slavnostni seji, je zadruga v vseh teh letih veliko dobivala, a hkrati tudi veliko izgubljala. Strinjali so se, da je vedno iskala najboljše rešitve in oblike za sodelovanje s svojimi člani, saj je bilo njeno prisotnost čutiti v vseh krajih občine. A deležna je bila več kritik kot pohval, saj ni mogla uresničiti vseh želja kmetov in drugih krajanov. Kljub temu v zadrugi ugotavljajo, da so v petih desetletjih primaknili marsikateri kamenček k razvoju občine ter da mnogi tudi danes verjamejo, da je vredna zaupanja. Ne nazadnje šteje zadruga 216 članov, medtem ko jih je bilo ob preoblikovanju pred dvema letoma 197. V programih Zadržnik, Trgovina, Meso, Storitve, Posestvo ter v upravi je zaposlenih le še 131 ljudi, največ pa jih je bilo v prvi polovici leta 1984, in sicer 252.

• Bodite najprej ljudje, šele potem politiki, umetniki, znanstveniki. (Rodin)

• Dekle, ki se pogaja, je že napol osvojena. (Francoski pregovor)

V zadrugi se zavedajo, da bodo morali v prihodnje nekatere dejavnosti preusmeriti. S spremembo zakonodaje so se spremenile pravice zadruge do zemljišč, ki jih je dobila na podlagi občinskih odločb. Denacio-

• Novembra lani je kmetijska zadruga odprla novo klavnico in predelavo mesa, zaradi tako velike naložbe pa je še vedno v finančnih težavah. Vendar se bori za nova tržišča, prva priznanja pa potrjujejo, da so, vsaj kar se kvalitete mesnih izdelkov tiče - na pravi poti. Na letošnjem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni so namreč prejeli srebrno priznanje za hrenovko ter bronasto za črnomaljsko blobaso in šunko.

nalizacijski upravičenci namreč zahtevajo vrnitev zamlišč in poslovnih prostorov v naravi. S tem se bodo bistveno zmanjšali kompleksni zadržni posestev, izgubili pa bodo tudi nekaj trgovin.

Kljub slavnostni seji organi upravljanja niso mogli mimo težav, s katerimi se danes srečuje kmetijstvo. Po njihovem mnenju je še bolj zapostavljeno kot leta doslej. Znašlo se je na neusmiljenem trgu hude domače in

tuje konkurence, ki je po njihovem izničila vrednost kmečkega dela in vlaganj v zemljo. V zadrugi se zavedajo, da zaradi vsega tega kmetijstvo v prihodnosti samo sebe ne bo moglo preživeti, zato bodo - kolikor jim bodo seveda možnosti dopuščale - še bolj temeljito razvijali vse ekonomsko upravičene dodatne dejavnosti.

M.B.-J.

Na volitve z neobremenjenimi kandidati

Gost generalni tajnik Edvard Stanič

ČRNO MELJ - Črnomaljski občinski odbor SKD je na letnem zboru pretekli teden gostil tudi glavnega tajnika stranke Edvarda Staniča, ki je veliko govoril o današnji političnih razmerah v državi ter o lokalnih volitvah. Medtem ko so Črnomaljši menili, da mora SKD za kandidate za občinske svetnike novačiti le ljudi, ki niso obremenjeni s starim in v starem sistemu, je Stanič svetoval, naj pridejo s kandidatom za župana v javnost čim pozneje.

Stanič je dejal, da SKD ne propada in tudi članstva ne izgublja. Nasprotno, od kongresa pred dvanajsetimi letoma je vstopilo v SKD 5.000 novih članov. Po njegovih besedah je tragično predvsem, da krščanski demokrati slabo mislijo o sebi. Eden od razpravljalcev je menil, da so bile nekatere Peterletove poteze prenašljive, na primer ko je rekel, da bo šla SKD ali v dvojno koalicijo ali pa iz vlade. A tudi njegov nepriljudni odstop z ministrskega mesta. Razpravljalcev je bil prepričan, da je to za SKD slabo.

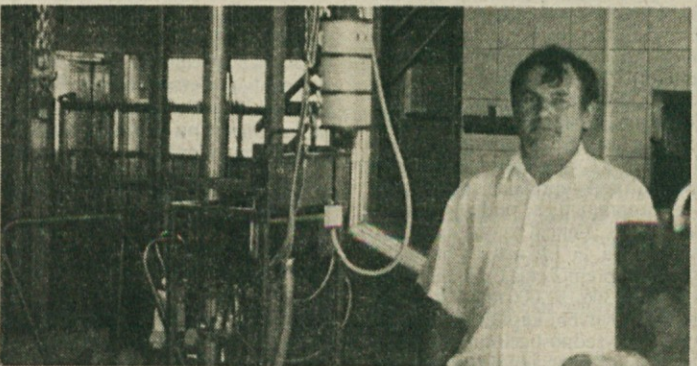
Stanič je priznal pa, da so dvojno koalicijo želeli izpeljati, a se jim je zalomilo. Glede Peterletovega odstopa je dejal, da je bil storjen v trenutku, ko se je začelo razčiščevanje med LDS in SKD, a razvoj dogodkov bo pokazal, da ta Peterletova poteza ni bila prenašljiva. Sicer pa je gost Črnomaljša potolažil, da politične razmere v Sloveniji niso slabe.

M.B.-J.

M. BEZEK-JAKŠE

DAN ZADRUŽNIKOV V VELIKEM GABRU - Predsednik M - Kmetijske zadruge Trebnje Stane Urek (na posnetku) je drugo soboto v oktobru pri lovski koči v Velikem Gabru pozdravil kar okrog 600 članov zadruge in njihovih družinskih članov, ki so se navkljub mrzlemu vremenu in pršenju dežja zbrali na srečanju ob dnevu zadržnikov. Med gosti je bil tudi trebanjski župan Ciril Pungartnik. Trebanjska zadruga ima 490 članov, njen prvi član po reorganizaciji pa je postal Drago Sila. Na srečanju so se zadržniki pomerili v različnih družabnih igrah, ki so vsaj nekoliko dvignile temperaturo. Zadržniki so se do solz nasmejali Krjavlju, ko je pojasnjeval, zakaj naj njega izvolijo za župana na bližnjih lokalnih volitvah, če hočejo, da bo red in blagostanje. Na vprašanje, kako lahko vse to obljubi, je Krjavelj odvrnil, da pač tako, kot bodo to spet storili drugi politiki. (Foto: P. Perc)

NOVA KLAVNICA - Anton Cvetan trenutno zaposluje 15 delavcev, nova klavnica pa obeta še 5 novih delovnih mest. V novi klavnici (na posnetku) bi lahko tedensko zaklali tudi 20 govedi in 50 prašičev. Predelava zmore okrog 500 kilogramov različnih izdelkov, od iskanih hrenovk do raznih salam. Kupci prihajajo tudi iz Trebnja in celo iz Novega mesta. Cvetan načrtuje, da bo vakuumsko pakirano meso ob določenih dnevih razvažal po vaseh v okoliških hribovitih predelih, kjer nimajo blizu trgovine, kaj šele mesnice. (Foto: P. P.)

IZ NAŠIH OBČIN

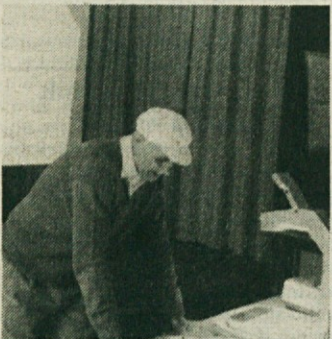

Gibanje giblje

Predavanje o Osilniški dolini, folklorni nastop, gostovanje pevcev iz Škedenja

OSILNICA - Civilno gibanje za Osilniško dolino je v sodelovanju z domačim Turističnim društvom v zadnjih tednih pripravilo več prireditev. V nedeljo, 9. oktobra je prof. Jože Ožura v dvorani v osnovni šoli predaval o Osilniški dolini od najstarejših časov do danes. Žal je bilo predavanje bolj slabo obiskano. Pred predavanjem so nastopili učenci domače šole pod vodstvom učiteljice Mirjane Šerčer s petjem in recitacijami.

Predsednica Gibanja je ob tej priložnosti podarila v imenu Gibanja šoli več knjižic, predstavnik Gibanja

GIBANJE ORGANIZIRALO - Civilno gibanje Osilniške doline je organiziralo v soboto nastop folklorne skupine iz Bohinjske Bistrice, ki je razgibal tudi gledalce, v nedeljo pa predavanje Moja dolina domačina prof. Jožeta Ožure, ki dela v Ljubljani. (Foto: J. Primc)

Miroslav Štimac pa je obljubil pomoč, če jo bo šola potrebovala.

Ze prejšnji večer pa je na istem odru nastopila folklorna skupina iz Bohinjske Bistrice, ki letos praznuje 10-letnico obstoja. Posebnost nastopa je bila, da so v svoj nastop pritegnili tudi gledalce in funkcionarje SKD (Alojz Košir, Benjamin Henigman in Bogomir Štefanič).

Ze 25. septembra pa sta Gibanje in TD organizirala nastop ženskega pevskega zbora iz Škedenja pri Trstu, najprej v cerkvi, nato pa še na trgu. Dan prej, 24. septembra, pa je bil organiziran še planinski pohod.

J. P.

Jarnijev vrt je najlepši na Kočevskem

Prva nagrada 1.000 mark

KOČEVJE - Prvo nagrado 1.000 mark za najlepši vrt Kočevske je prejela Tatjana Jarni s Trate v Kočevju. Nagrada je pripadala M-KG Kočevje, ki je bilo pobudnik in glavni pokrovitelj ocenjevanja najlepših vrtov.

Akcija se je začela pravzaprav že februarja s predavanjem o vzgoji in negi lončnic in drugimi predavanji. Nato so razpisali natečaj in prijave zbirali do konca avgusta. Do takrat se je prijavilo 19 kandidatov iz šestih krajevnih skupnosti. Komisija je nato ocenjevala vse vrtove z ozirom na splošni videz hiše z vrtom, zastopanost rastlinstva, njegovo barvno skladnost, izvirnost in skladnost materialov za poti itd.

Med vsemi vrtovi jih je s celotno ureditvijo izstopalo šest: Tatjana Jarni s Trate v Kočevju, Branke Janeš ob Mahovniški cesti, Anice Rihtar s Trate, Štefke Vlašič z Brega, Marije Antončič iz Šalke vasi in Ane Merhar iz Gorenja.

Ocenjevalna komisija pa predlaga, naj bi za bodočo takatkomovanja razdelili vrtove v dve kategoriji, in sicer na vrtove iz vaških okolij in na vrtove iz mesta oz. predmestja. Poleg tega predlagajo, naj bi v bodoče pri takih akcijah sodelovali tudi občinska skupščina in krajevna skupnost Kočevje mesto.

J. P.

• Dočkali smo hude čase, vsako prase skrbi le zase. (Jurijč)

• Žensk in juh naj ne bi pustili čakati. Sicer se ohladijo. (Švedski pregovor)

• Zaupanje vase je vir zaupanja v druge. (La Rochefoucauld)

• Ljubezen je boljša od najboljših demokracije. (Rode)

Bahavi Kočevarji, zviti Ribničani

Kočevarji so očitno prikrivali izgubo, Ribničani pa dobiček - Novi računovodski standardi so pripomogli k odkritju zavajanj - Revizija v 16 podjetjih

KOČEVJE, RIBNICA - Pred meseci smo na osnovi poročil tedanje SDK nekajkrat poročali, da je kočevsko gospodarstvo doseglo najnižjo točko in se že popravlja, ribniškemu gospodarstvu pa da se zlom šele bliža. Zdaj pa podatki kažejo drugače. Iz tega se da sklepati, da so brihtni Ribničanje skrivali dobiček, bahavi Kočevarji pa so skrivali izgubo.

Novi uradni podatki pa po uskladitvi s slovenskimi računovodskimi standardi povedo, da je izguba kočevskega gospodarstva letos porasla (kar za 637 milijonov dolarjev), akumulacija pa se je poslabšala. Tako je akumulacija pokrila v prvem letnem obračunu slabo četrtino izgube, v drugem pa le še dobro osmino.

Prav nasprotno pa se je pokazalo

ODKUPLJENA KONFEKTA

SODRAŽICA, RIBNICA - Zasebni podjetnik Rus je najel posojilo in odkupil firmo Konfeka v Sodražici, ki je v stečaju. Tako naj bi nekdanji delavci te firme, ki so prednostni upniki, dobili iz stečajne mase izplačane odpravnine in še neizplačane osebne dohodke. Podjetnik Rus pa zdaj išče nekoga, ki bi bil pripravljen Konfeko od njega odkupiti, vzeti v najem ali sovlagati, saj bi v teh prostorih kazalo odpreti novo poslovno dejavnost in zaposliti del brezposelnih s tega območja.

GROBOLJŠEK PREDSEDNIK OBČINSKE VOLILNE KOMISIJE

SEVNICA - Za izvedbo volitev občinskega sveta in župana nove občine so na petkovi izredni seji sevnjske občinske skupščine imenovali 8-člansko občinsko volilno komisijo. Predsednik je Sevnčan Zdravko Groboljšek, njegov namestnik Ločan Alojz Vidic (oba sta odvetnika), članica je Sevnčanka Andreja Flajs, njen namestnik Krmeljčan Zdenko Rabzelj, član je Boštanjčan Anton Gabrič (namestnik Boštjan Repovž iz Šentjanža), član Sevnčan Henrik Maver (njegov namestnik Vladimir Žniderič iz Dolnjega Brezovega).

v ribniški občini, saj se je izguba zmanjšala (za 64 milijonov dolarjev), akumulacija pa je porasla (za 61 milijonov dolarjev). Tako je akumulacija ribniškega gospodarstva pokrila ob prvem letnem obračunu le 6,3, v drugem pa že 16,2 odst. izgube.

V SOBOTO OTVORITEV

KOČEVJE - V soboto, 15. oktobra, ob 11. uri bo v Kočevju odprla novozgrajeni avtomobilski salon za prodajo vozil VW avtohiša Randelj, ki ima sedež na Mahovniški cesti 2.

SLOVENIJA, KAM?

RIBNICA - Javno tribuno z naslovom "Slovenija, kam?" organizira v ponedeljek, 17. oktobra ob 19. uri v Miklovi hiši v Ribnici občinsko vodstvo SDSS Ribnica. Stališča socialdemokratske stranke bo razlagal dr. Jože Zagožen in še nekateri drugi.

J. PRIMC

Protesti zaradi novih občin

Osilniška pritožba na Ustavno sodišče - Iz KS nezadovoljniji na občini v Kočevju - Vprašanje, kaj bo z Loškim potokom

RIBNICA, KOČEVJE - Že takoj po določitvi novih občin se je na občinski skupščini v Kočevju oglasilo več deset krajanov z območja KS Struge, ki so zahtevali, da njihovo območje ostane v občini Kočevje in ne v novi občini Dobrepolje. Že prej so izrazili to svojo voljo na sestankih (občina Kočevje sicer zanje ni dobra, a je najboljša, kar so jih doslej imeli, saj so druge skrbale le za svoja središča, Kočevje pa je tudi za Struge), nato pa še na referendumu.

Krajevna skupnost Osilnica pa se je 8. oktobra pritožila na Ustavno

sodišče, "naj določi območja bodočih občin v skladu z izraženo voljo polnoletnih prebivalcev, ki so glasovali na referendumu." Od 268 glasovalcev (od 324 volilcev) jih je 118 glasovalo za samostojno občino Osilnica, 141

• **POPOLNA NEZNANKA** - Prvotna odločitev DZ, da se ustanovi občina Sodražica je zadel na odločna nasprotovanja. Še predno nam je uspelo zbrati mnenja, se je DZ odločil drugače in imenoval občino Loški potok, kateri naj bi se pridružila KS Draga iz kočevske občine. Ta varianta je bila prisotna že pred referendumom, vendar se o njej ni glasovalo. Splošna mnenja govore o tem, da je to politični konstrukt, stankraski pritisk in je tako kršena osnovna volja ljudi, izražena na referendumu. 6. oktobra smo se oglašili na sedežu KS Draga in izvedeli naslednje: "Če bo ostalo pri sedanjih odločitvi," pravi predsednik sveta KS Draga A. Žagar, "in če bo sedež občine v Loškem potoku, kar ne gre dvomiti, potem upamo, da bo ostala neka krajevna samouprava in matični urad, torej se za nas bistveno ne bi spremenilo. Kako bo z nerazvitiimi in demografsko ogroženimi, ta trenutek ne zna nihče pojasniti. Na gospodarstvo, ki je na psu, se vsaj v teh časih ne moremo zanašati." V Loškem potoku smo zvedeli še manj. Posamezna mnenja so proti takšni občini. Demokracija, je po mnenju mnogih zatajila, neuradno pa je slišati, da bosta obe KS sprožili ustavni spor.

A. K.

jih je bilo proti, 9 glasovnic pa je bilo neveljavnih. Območje KS Osilnica ima 396 prebivalcev, nižjo osnovno šolo z devetimi učenci itd.

Tudi na drugih območjih je podobno, ni pa še znano, da bi se še kje tudi pritožili Ustavnemu sodišču.

J. P.

DARILO ZA PRIZADETE - Zastopnik Zveze društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije je minuli četrtek v Kočevju predal predstavnicam društev za pomoč duševno prizadetim v Kočevju in Ribnici kombibus in ključke zanj, ki so jih prevzele Andreja Mlekuž, Majda Vrh in Miranda Dekleva (na fotografiji stoje omenjene od leve proti desni). Na območju obeh občin so 104 duševno prizadeti in nekateri izmed njih se bodo vozili s tem vozilom v Kočevje v šolo, nekateri pa v Ribnico na delovno usposabljanje. Vozilo bo namenjeno še drugim potrebam obeh društev. V kulturnem programu ob tej priložnosti pa so nastopili Pričarski muzikanti, folklorna skupina iz Račne pri Grosupljem, učenci Šole s prilagojenim programom Kočevje in Vzgojno-delovnega centra Ribnica. (Foto: J. Primc)

Drobne iz Kočevja

ZAKAJ VEDNO VEČ SPOLNEGA NASILJA? - Vzrokov za povečanje nasilja med mladimi v zadnjem obdobju je gotovo več. Starši nekaterih otrok menijo, da je eden glavnih vzrokov verjetno ta, da v enem izmed lokalov, namenjenih mladim, predvajajo mladotletnikom razne kriminalne in pornografske filme.

NARAVOSLOVNI DNEVI NA KOČEVSKEM - Minuli četrtek so učenci osnovne šole Dutovlje spet prišli na naravoslovni dan v Kočevje. Sem prihajajo že 12 let zapored. Gozdariji jim razkažejo naravne in druge zanimivosti Kočevske.

RADIATORJISO TOPLI - Letos se v Kočevju ne pritožujejo zaradi hladnih grescev centralne kurjave v mrzlih jesenskih dneh. Kuriti so začeli že ob prvem mrazu, nato so ob izboljšanju vremena prenehali, minul teden pa so spet začeli, saj so se vremenske napovedi o hladnem obdobju natanko uresničile.

OZIMNICO NABAVLJAJO - Tudi to jesen se še vedno dogaja, da nabavljajo ozimnico za člane nekaterih svojih kolektivov tudi sindikati. Sicer pa v več trgovinah ponujajo ozimnico, na primer v trgovine Sadje-zelenjava (Mercator-Trgopromet) jabolka po 49,90 dolarjev, krompir po 23,60, čebulo po 69 itd. Ozimnico imajo naprodaj tudi v trgovini Kmetovalec in v več drugih, tudi zasebnih trgovinah.

OBČAN SPRAŠUJE, MEDVED ODGOVORJA

- Kaj meniš o slabi udeležbi na zadnji otvoritvi razstave v Šeškovem domu?

- Da bodo tudi v tem domu kmalu prodajali spodnje hlačke in drugo, kar že počno v Likovnem salonu.

Ribniški zobotrebc

KRIZIŠČE BO ASFALTIRANO - Krizišče v Žlebiču bo kmalu asfaltirano. Z zasebnikom je namreč sklenjen dogovor o odkupu za širitev krizišča potrebnih zemljišč. Tu bodo namesto sedanjih dveh trije vozni pasovi, nov bo še odstavni pas z magistralke za Sodražico. Za bližnji ovinek pri Oberstarju pa še ni dogovora.

NOVA AVTOBUSNA POSTAJA - Pri vhodu v nekdanjo ribniško vojašnico je predvidena ureditev avtobusne postaje in parkirišča za 150 vozil.

UKROČENI MLADOLETNIKI - V Ribnici nimajo več težav z mladimi pretepači in izgrezniki. Policisti so namreč v sodelovanju s socialno službo organizirali pogovor z izgrezniki in njihovimi starši, ki je bil, kot kaže, kar uspešen.

GORENJSKO CESTO OBNOVITI - Predstavniki Republiške uprave za ceste so si pred kratkim ogledali nekatere ceste v ribniški občini in ugotovili, da je nujno potrebna obnova Gorenjske ceste v Ribnici, ki je del magistralne ceste.

Sevnjski paberki

SEKSUALNI MANIAK? - V Sevnici je vse več žena, ki se pritožujejo zaradi neobičajnih telefonskih klicev. Domnevajo, da gre za spolnega iztirjenca, kakršni so morda doslej iskali vroče spodbude v oddaljenih tujih deželah kar po telefonski žici. Zdaj pa so pač zapoznelo ugotovili, da se račun za take užitke ne izide. Gre za to, da se je ta maniak očitno odločil za drugačno "kardovsko politiko" in se bo bolj posvetil domačim puncam. A glej ga zlodja, kot da dobro ve, kam kliče, se pogovarja le s poročnimi ženskami. Ko bi bile najstnikske dekle preveč zelene in premalo vzdržljive. Se pa ta bolestni čudak izpostavlja nevarnosti, da ga zalotijo pri njegovem izživiljanju, in takrat bo joj.

ODGOVORNOST - Na vprašanje odbornika Slavka Vilénika, ali ustanovitev Komunale, d.o.o., pomeni, da ustanovitelj (občinska skupščina) jamči v obligacijskih razmerjih oz. mora prevzeti vsvo odgovornost, skladno z zakonom, so občinarji odgovorili pritrdilno. In ravno tako, da to ne velja za sevnjski radio, čeprav je tudi ustanovitelj tega javnega zavoda občinska skupščina. Ta iz proračuna mesečno pokriva komaj približno desetino (145.000) potrebne denarja za delovanje radia. Zato je vsaj nekakšno, čeprav bolj slaba, tolažba za radije, da jih je sevnjska vlada podprla, ko so zaprosili, naj bi jim odobrili, da je po veljavnem ceniku radia programska minuta 1.500 dolarjev, tudi za naročene nastope predstavnikov strank v predvolilni kampanji za lokalne volitve od 5. oktobra do zaključnega drugega kroga volitev. Stranke bodo morale poslej dobro pomisliti, kdo in za kakšno ceno bo v njihovem imenu agital po radiu.

• Televizija je njiva, na kateri raste nova diktatura, taka, ki bo zmogla pogojevati življenje ljudi v njihovih domovih. (Pansa)

Poravnava Jutranjke s salezijanci

Jutranjka že aprila sklenila poravnavo s salezijanci glede vrnitve imetja, a je republiški odškodninski sklad uspel s pritožbo - Bo program potrjen do 20. oktobra?

SEVNICA - Težko je z gotovostjo trditi, koliko je prispevalo medijsko spremljanje prvega poskusa lastninskega preoblikovanja Jutranjke k hitrosti postopkov, gotovo pa je, da je to v povezavi z bolj ali manj prikritim rovarjenjem posameznikov, prej oviralo kot pa pospeševalo lastninjenje v tem, po velikosti drugem sevnjskem podjetju. V d. direktorja Jutranjke Drago Perc sicer ne želi govoriti o neprijetnih dogodkih iz polpreteklosti, je pa postregel s kopico podatkov, kako so zapleteni denacionalizacijski postopki vplivali na razvoj dogodkov pri lastninjenju. Perc je izrazil upanje, da bo agencija za privatizacijo najpozneje do 20. oktobra vendarle potrdila njihov temeljito dopolnjeni in popravljeni program lastninjenja.

Takoj po pravomočnosti denacionalizacijske odločbe je 1167-članski kolektiv Jutranjke sprejel program lastninskega preoblikovanja in ga oddal Agenciji za prestrukturiranje in privatizacijo v Ljubljani. Ta je nemudoma opozorila na pomanjkljivosti in zahtevala njihovo odpravo. Opozorila je, da ne bo dovolila preoblikovanja v tri delniške družbe (v Sevnici, Brežicah in na Dolu pri Hrastniku), kot so v programu, ki jim ga je pomagalo pripraviti ljubljansko podjetje Poslovne analize in svetovanje, predvideli v Jutranjki. Agencija je nedvoumno dala vedeti, da bo kvečjemu dala blagoslov programu, ki bi preoblikoval sedanje podjetje v eno delniško družbo - Jutranjka Sevnica, d.d., ta pa naj bi ustanovila dve podjetji "hčeri", in sicer Jutranjko, d.o.o., Dol pri Hrastniku, in Jutranjko, d.o.o., Orlica Brežice, ki bosta v celoti v lasti te delniške družbe.

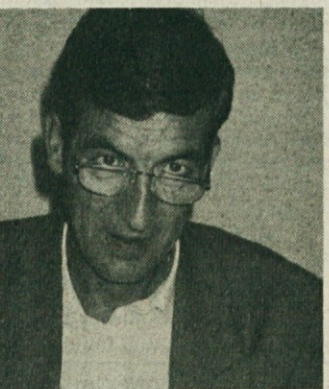
Letos, 21. septembra, je delavski svet Jutranjke sprejel tak pravzaprav nov program, da se podjetje lastnini kot celota. agenciji pa ga je oddal 26. septembra. Po otvoritveni bilanci je vrednost premoženja oz. kapitala Jutranjke 1.306.161.000 dolarjev. Ker se je ustanovitveni kapital povečal na bilančno vrednost celotnega podjetja, je delež denacionalizacijskih upravičencev Salezijanskega inšpektorata Ljubljana padel na 7,1157 % delnic, družbeni kapital, ki predstavljajo ostalih 92,2843 % delnic pa bo v procesu lastninskega preoblikovanja razdeljen tako, da bo sklad za razvoj dobil 18,46 %, pokojninski in odško-

dninski sklad po 9,23 %, upravičenci, to so vsi zaposleni, upokojeenci in bivši zaposleni pa 53,37 odstotka.

"Naši delavci hočejo biti na vsak način lastniki firme, zato ker mislijo, da so bili zaradi nizkih osebnih dohodkov prikrajšani. Ker so vlagali v stavbe in opremo, ne bi bilo prav, da bi postal lastnik kdo drug. Anketo, k smo jo predhodno opravili, je vrnilo 85 odstotkov vseh zaposlenih in vsi so bili za to, da bi vrožili svoj lastninski certifikat v Jutranjko. Obvestili smo tudi upokojece in tudi bivše zaposlene, o katerih pač imamo podatke. Če bi vsi vrožili certifikat bi jih že v

prvi fazi zbrali dovolj, to je za okrog 5 milijonov mark. Delavcem smo jasno povedali, da to sicer še ne pomeni, da si zagotavljajo delovno mesto, ampak si ustvarjajo možnost, da vplivajo na poslovanje kot delničarji," poudarja v. d. direktorja Drago Perc.

P. P.

Drago Perc

• V letu 1992 in lani se je Jutranjka začela soočati z denacionalizacijskimi postopki po predlogih več upravičencev. Salezijanski inšpektorat v Ljubljani, Zupništvo v Sevnici in Egon Kotte iz Brežic so predlagali prepoved lastninjenja do konca teh postopkov. Salezijanci so zahtevali vrnitev vseh zemljišč in tiste stavbe na Radni, ki jih je podjetje dobilo od družbe. Jutranjka je že aprila letos sklenila poravnavo s salezijanski inšpektoratom, da salezijancem vrne v naravi v last in posest vse imetje izven ograje tovarne, razen tistega, ki je sedaj javna cesta. Za zemljišče znotraj ograje in polovico zgradbe nekdanjega samostana, (t.i. Tariški grad) pa jim je priznala solastninski delež na imetju bodoče delniške družbe na tej lokaciji. To poravnavo je potrdila tudi občinska komisija za denacionalizacijo. Toda proti odločbi se je pritožil republiški odškodninski sklad in dosegel spremembo poravnave, in sicer tako, da se prizna salezijancem delež do celotne vrednosti zgradbe "Tariški grad" in da se podjetje odpove odškodninskemu zahtevku po 73. členu zakona o denacionalizaciji za drugo polovico te zgradbe in za protivrednost zemljišč, ki jih je vrnilo upravičencu v last in posest v naravi, čeprav jih je plačalo prejšnjemu lastniku Mercatorju - KK Sevnica. Na osnovi teh zahtev je Jutranjka julija letos sklenila s salezijanci novo poravnavo, ki jo je občinski upravni organ povzel v novo denacionalizacijsko odločbo, med postopkom pred agencijo za privatizacijo pa še aneks k tej pogodbi, pojasnjuje v. d. pomočnika direktorja za splošno področje dela, diplomirani pravnik Jožef Rutar.

RUMENOSRAJČNIKI - Delegat Branimir Vodopivec izkoristi vsako priliko, da pove, kaj teži njegovo Dolenjo vas in njene prebivalce. Tokrat je o pločnikih govoril pri razpravi o volilnih enotah v občini Krško. Za zdaj namreč še nič ne kaže, da bodo Dolenjevaščani marširali na volišče po novih pločnikih. Kot je dejal Vodopivec, od aprila do danes se ni niti metra dokončanih pločnikov, čeprav "se pasejo kar naprej neki rumenosrajčniki po njih". "Ne vem, koliko stanejo pločniki, vem pa, koliko je Sklad stavbnih zemljišč zanje dal. Vprašanje pa je, če je vse skupaj sploh vredno 10 odst. te vsote!" je še pribil.

BITI NEKAJ - V Podbočju nekam presenetljivo malo ljudi ve, kdo je v vodstvu njihove krajevne skupnosti. Pravzaprav se niti ne spomnijo, kdaj so jih volili. Vedo le, da "so nekaj" naslednji kraji: lastnik žage Kovačič, poslanec v državnem zboru Černelič in državni svetnik Glinšek. Za slednjega pravijo, da menda še največ da od sebe za svoj kraj, predvsem za ceste. Navsezadnje je občinski sekretar za infrastrukturo in to mu gotovo pride prav. Skoraj bi rekli, da malo bolj kot svetniška funkcija, razen če bi besedo drugače naglasili in bi mu nataknil še kakšno svetniško avreolo. Potem bi morda naredil čudež in rešil propada še kako krajevno ali vaško cesto. Za začetek tisto med Šutno in Dobravo.

CRTANI - Senovo bi bilo občina, če se ne bi nekoč očitno zamerilo svojim sosedom. Še čisto pred sprejetjem zakona o občinah so na Senovem še vedno upali. Poslanci v državnem zboru so na koncu podlegli pritiskom njihovih sosedov, ki so na republiko pisali, da nočejo biti v senovski občini. Rezultat? Občino Senovo so na jezo in razočaranje njegovih prebivalcev črtali in jo priključili ostalemu delu občine Krško.

Novo v Brežicah

RAZLIKA - Oni dan smo peljali znanca na mokriški grad, ker si je želel, da bi videl, kako izgleda. Svoje navdušenje je pokazal že na glavni cesti, ko je ugledal markantno stavbo na griču. Zavili smo na lokalno cesto pod Mokricami in od tam še na cesto navzgor proti gradu. Znanec je zapejal po asfaltirani cesti in se dal presenetiti. Trikrat ali štirikrat zaporedoma je z avtom zapejal v ceste no luknjo (potem seveda tudi iz nje), nakar je začel voziti polže počasi. "A se grejo tu gor globoki ali visoki tuzem?" me je osuplo vprašal.

PREDSTAVNIKI - V Slovenski vasi so reševali težave v Trgovskoposlovnem centru. Predstavniki občine, najemnikov, podjetja CRP in javnih medijev so prišli, predstavniki ministrstva za finance je sporočil, da mora vnaprej vedeti, kaj se bodo dogovorili, predstavniki ministrstva za obrambo pa je bil še na poti.

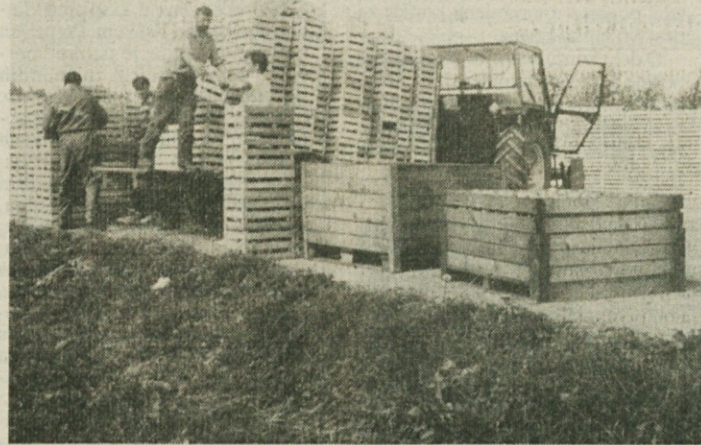
SKUPŠČINA - Ivan Tomš, nekdanji poslanec v republiški skupščini, zdaj upokojenec in uradno še poslanec brežiške občinske skupščine, se je pogel v podjetniške vode. Za poslance v državnem zboru ni bil več izvoljen, poslanskemu mestu v občinski skupščini pa se je sam odrek. Čeprav ga na sejah skupščin ne poslušamo več tako pogosto, pa očitno svoje skupščinske dejavnosti še ne bo tako kmalu opustil. Kar mu več ne uspeva na državni in občinski ravni, bo zdaj izpeljal na podjetniški. Tudi s pomočjo njegovega prizadevanja bodo najemniki poslovnih prostorov v Trgovskoposlovnem centru v Slovenski imeli svojo skupščino. To bo nova priložnost za moža, prekaljenega v vseh režimih.

PRIHAJA ČAS ZA VADBO POD STREHO

BREŽICE - Telovadno društvo Sokol iz Brežic je pričelo z redno rekreativno vadbo pod strokovnim vodstvom. Prof. Irena Đukić bo v Sokolski telovadnici vsako sredo od 20.30 do 21.30 skrbela za tiste, ki prisegajo na aerobiko. Ženska rekreacija bo potekala vsak ponedeljek od 18.30 do 20. ure v OŠ Brežice in vsako sredo od 19. do 20. ure v Gimnaziji Brežice pod vodstvom prof. Marije Veble. Moško rekreacijo bo vodil ing. Martin Vimpolšek, in sicer ob torkih od 20. do 21.30 v Gimnaziji Brežice in ob četrtnih od 19. do 21. ure v OŠ Brežice.

KRUNO ODPIRA NOV AVTOCENTER

BREŽICE - V petek ob 15. uri bo podjetje Kruno iz Brežic, ki je pooblaščen zastopnik za vozila znamke Opel, odprlo nove prostore in s sodobnim avtocentrom Opel Kruno dalo dodatno vrednost novemu gospodarskemu predelu mesta ob Cesti Svobode v Brežicah.

NA 32 HEKTARJIH LETOS SLABŠA LETINA - Te dni na delovišču Kostanjevica Sadržstvo Mercator Agrokombinat Krško obirali jabolka končujejo z delom. Letos bodo na 32 ha sadovnjakov nabrali okoli 700 ton jabolk. To je sicer manj kot druga leta, ko jih naberejo okoli tisoč ton. Letošnji pridelek je manjši zaradi spomladanskih pozeh, toča pa je precej pokvarila kvaliteto pridelka, zato je obiranje in klasiranje zamudnejše. Prve kvalitete je okoli 70 odstotkov jabolk. Slaba petina pridelka je druge kakovosti, ostala jabolka pa bodo v Fructalu industrijsko predelali. Mercator Agrokombinat Krško je nekaj pridelka iz sadnih nasadov Brestanica, Stara vas, Leskovec in Kostanjevica prodal tudi na nemški trg, odpirajo se tudi tržišča na Hrvaškem in Bosni. H kraji obiralni sezoni je letos pripomogla manjša količina in več obiralcev, ki jih je večina iz sosednje Hrvaške, kljub temu da je v krški občini več kot 2 tisoč brezposelnih. (Foto: T. Gazvoda)

DRUGI PETEK BO MODNA REVIIJA

KRŠKO - Glasbena agencija Lukec iz Krškega priredi naslednji petek, 21. oktobra, modno revijo, na kateri bodo predstavili kolekcije in izdelke znanih domačin in tujih proizvajalcev. Prireditelj bo ob 20. uri v Hotelu Sremič v Krškem. Kolekcije bodo predstavljali: butik Queen, trgovini As in Obuti maček iz Krškega ter optika Bautin. Za prijetno počutje in ples bo poskrbel ansambel Karavan's.

VITACEL ODPIRA OBRAT ZA RAZREZ PAPIRJA

KRŠKO - Podjetje Vitacel, ki nadaljuje proizvodnjo celuloze v Krškem, bo jutri dopoldne ob 11.30 bogatejše za novi obrat v Krškem. Novi obrat, v katerem bodo skrbeli za razrez papirja, bo slovesno odprl minister za gospodarski razvoj dr. Maks Tajnikar.

BREŽIČANI NA SEJMU GOST-TUR

MARIBOR - Včeraj dopoldne se je tu začel sejem turizma in gostinstva GOST-TUR, ki ga je odprl minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar. Sejma se tudi letos udeležuje več podjetij in organizacij iz brežiške občine, ki so zakupile 80 kvadratnih metrov razstavnega prostora. Obiskovalcem sejma se tako predstavljajo čateške Terme, Agrariacvetje, gostišče Les in Petrolov Motel, gostišče Kalin, Občinska turistična zveza Brežice, Posavski muzej, Vino Brežice, Cvetka Miloš, Društvo kmetič in Turistično društvo Bizeljsko.

Država le jemlje in troši obljube

Novi center podjetništva v Slovenski vasi tri leta po vojni še ni zaživel tako, kot so načrtovali - Največja ovira je lastnina - Država noče izprazniti prostorov

SLOVENSKA VAS - Posavska gospodarska zbornica je sredi preteklega tedna sklicala poseben posvet o težavah v Trgovskoposlovnem centru Slovenska vas. Njeni predstavniki so še pred obiskom premiera Drnovška v regiji želeli soočiti predstavnike občine, podjetja CRP, ministrstev za obrambo in za finance ter najemnike. Pri tem so hoteli dognati, kaj najbolj ovira razvoj tega novega gospodarskega kompleksa ob slovensko-hrvaški meji.

Kot so poudarjali najemniki prostorov v nekdanjem Tehnično-reмонтnem zavodu, razvoj zavirajo predvsem lastninska razmerja in posledice, ki izhajajo iz njih. Ker je v zemljiški knjigi še vedno zabeležena kot lastnik JNA, najemniki ne morejo dobiti dokumentacije in uporabnih dovoljenj, ne morejo knjižiti svojega lastnega vloška in zato ne morejo namenjati kreditov. Resda vlagajo v državno lastnino, a država noče o potrebnih garancijah nič slišati.

Območje je še vedno v lasti države in v upravljanju ministrstva za obrambo, občina pa je dobila v najem objekte in jih s pomočjo podjetja CRP začela oddajati naprej. Do danes je podjetje CRP sklenilo pogodbe že s 60 najemniki in oddalo 30.000 kvadratnih metrov pokritih površin, to pomeni vse razen prostorov bivše galvarne in strelišča. Z enim ha pokritih površin še vedno razpolaga vojska, ki ima tu remontne delavnice.

Trenutno je v prostorih Trgovsko-

poslovnega centra (TPC) 24 najemnikov, večinoma trgovskih, pa tudi nekaj proizvodnih in storitvenih podjetij. V resnici jih zaradi različnih težav danes opravlja svojo dejavnost le 9, medtem ko štirje najemniki pravkar adaptirajo prostore za uporabo. Vsi ostali čakajo, da se bodo uredile razmere in bodo lahko začeli z delom.

Težave se začnajo pri infrastrukturi. Vodovod in kanalizacija sta vezani na hrvaško stran (novi vodovod je v izgradnji), v centru pa tudi ni določeno, kdo naj vzdržuje ceste skozi območje in preostalih 36 ha neodanih zemljišč. Ravno tako najemniki moti velik odpad odsluženih vojaških vozil, ki še vedno kvari izgled centra in odvraca od poslovnih poslovne partnerje. Ravno tako negativno deluje tudi vojaška delavnica, ki še obratuje sredi centra.

Kar nekaj primerov je, ko najemniki ne morejo začeti dejavnosti, ker se v prostorih nahaja še zastarela oprema, ki je ministrstvo za obrambo kljub

večkratnim dogovorom noče odstraniti. Na tem posvetu so najemniki spet slišali obljubo, da se bo to uredilo v nesec dni. Ker obljubi ne verjamejo preveč, so predlagali, naj minist-

Nekateri najemniki se čutijo prevarane, ker se ni uresničila obljuba, da bodo prostori lahko odkupili že po avgustu 1993. Bivša zasedba ministrstva se je izgovarjala na ministrstvo za finance, sedanja se na nesprejeti zakon o obrambi. Najemniki zahtevajo, da se ob prodaji upošteva tržna vrednost objektov na dan, ko so jih prevzeli, in ne uradna sodna cenite, ki postavlja tako nerealno visoke cene, da celo presegajo cene novogradenj. Ker nimajo nobenega zagotovila, se bojijo, da z večmilijonskimi (v markah) vlaganji v objekte in z lastno promocijo območja sami dvigujejo ceno svojemu bodočemu nakupu.

strstvo da vsaj dovoljenje, da najemniki sami poskrbijo za odvoz.

Okrog 20 najemnikov se je ob tem posvetu dogovorilo, da bodo za lažje dogovarjanje ustanovili svojo skupščino.

B. DUŠIČ-GORNIK

Kako bo z interesi krajanov?

V Krški občini bodo v 5 volilnih enotah volili 31 svetnikov - Eden na 923 prebivalcev - Čigave interese bodo zastopali? - V KS se bojijo, da ne njihove

KRŠKO - Če ne bo ustavno sodišče reklo drugače, bosta na območju sedanjih občin Krško in Brežice ostali še naprej le dve nerazdeljeni občini. Glede na število prebivalcev je z zakonom določeno, da bo krški občinski svet imel 31 članov, brežiški pa 30. Zakon tudi določa, da se lahko v eni volilni enoti voli najmanj 5 članov (torej ne sme biti manjša). Kot so sporočili iz Urada za narodnosti, se predstavnik romske skupnosti ob teh volitvah še ne voli v občinski svet.

Delegati sedanje skupščine krške občine so preteklo sredo določili volilne enote za lokalne volitve, ki bodo 6. decembra, in imenovali eno samo občinsko volilno komisijo s sedežem v občinski upravi. Po izračunih pride v občini na vsakih 923 prebivalcev po en svetnik. Občinski izvršni svet je predlagal štiri volilne enote, delegati pa so po obravnavi sprejeli odločitev, da jih bo 5. V prvi bodo upravičenci iz območja KS Senovo in KS Koprivnica volili 5 članov sveta, v drugi upravičenci iz območja KS Rožno-Prekladol, Brestanica, Zdole in Dolenja vas tudi 5 članov ter v tretji volilci iz KS Krško in KS Gora 9 članov sveta. V četrti volilni enoti bodo 7 članov sveta volili upravičenci iz območja krajevnih skupnosti: Lesko-

vec, Senuše, Veliki Trn, Raka, Veliki Podlog in Krško polje, medtem ko bodo v zadnji enoti (KS Podbočje in KS Kostanjevica) volili 5 članov tega bodočega organa.

Taka razdelitev je bila sprejeta z amandmajem, saj sta bili po predlogu IS zgornaj naštetih 2. in 3. enota združeni. Delegati Rožnega, Presladola, Dolenje vasi, Zdol in Leskovca so temu ugovarjali zaradi bojazni, da se bodo v tako velikem območju interesi sedanjih krajevnih skupnosti porazgubili. Bojijo se, da krajevne skupnosti ne bodo imele svojega predstavnika v svetu in jih bodo preglašovali.

Da bi volilcem zagotovili čimbolj pravično porazdelitev svetnikov, je delegatka Ida Novak-Jerele predlagala

eno samo volilno enoto na območju občine, v kateri bi se volilo 31 svetnikov. Njen amandma ni bil sprejet.

Zaradi nepoznavanja predpisane volilnega sistema so se delegati dobro uro vrteli v krogu in zahtevali pravičnejšo razdelitev volilnih enot, ki bo zagotavljala vsaki krajevni skupnosti vsaj enega svetnika. Tega pa jim po proporcionalnem sistemu volitev, ko bo treba obkrožati strankarske liste kandidatov, nihče ne more zagotoviti.

Med delegati je bilo čutiti vidno razočaranje po vsem, kar se je okrog oblikovanja nove lokalne samouprave dogajalo. Tako je Janez Abram menil,

• SO Brežice pretekli četrtek popoldne spet ni bila sklepna, zato bo volilno komisijo (ta bo nato določila volilne enote) za to občino imenovala država. Kljub vsemu so prisotni delegati razpravljali o predlaganih 4 volilnih enotah: prve so krajevne skupnosti na območju kranjskega dela občine (8 članov sveta), druga tri brežiške krajevne skupnosti (9 članov), tretja KS Dobova, Kapele in Globoko (6 članov) ter četrta KS Artiče, Bizeljsko, Pišce, Sromlje in Pečice-Križe (7 članov).

da glasujejo o vsiljeni točki dnevnega reda. "Če zahtevamo, da moramo to po hitrem postopku sprejeti, pa naj nazadnje še sami oblikujejo volilna območja in še svetnike naj sami imenujejo!" je dejal.

B. D.-G.

YSI NA KOLO!

BREŽICE - Telovadno društvo Sokol organizira to nedeljo, 16. oktobra znano kolesarsko akcijo "Vsi na kolo". Zbor kolesarjev bo ob 9. uri pred Osnovno šolo Brežice, od koder se bodo napotili skozi Globoko in Pišce proti Bizeljskemu in nato nazaj v Brežice.

T. GAZVODA

Z VOZILOM ŽE VEVOPI - Jože Jurečič (levo), ki že dolga leta odvažava odpadke pri brežiški komunali, je kot voznik novega posebnega vozila zelo zadovoljen, še posebej z udobjem v kabini. Pred praznjenjem zabojnikov v cerkljanskem vojaškem učnem centru sta nam razkazala vozilo. Tudi voznikov spremljevalec Predrag Lubšina (desno) kar ni imel besed za to, koliko lažje je zdaj delo. Obema zdaj ni treba več narediti toliko nepotrebnih kilometrov in se tolikokrat vračati po isti poti. (Foto: B. D.-G.)

Dvajsetkrat manj voženj

Brežiška komunala odvažava odpadke z novim posebnim vozilom - Odpadke stisne za 3- do 5-krat

BREŽICE - Kaže, da bo po posled med prebivalci podeželskih krajevnih skupnosti občine Brežice manj nezadovoljstva zaradi neredne odvoza odpadkov. Tisto, česar prej niso mogli odpeljati z vsemi razpoložljivimi vozili, bodo zdaj postorili z enim samim. Gre za posebno vozilo za odvoz odpadkov znamke Volvo, ki so mu nadgradnjo izdelali v ljubljanskem podjetju Riko. Njegova glavna prednost je v tem, da stiska odpadke in lahko naloži 15 do 20 velikih (5-kubičnih) zabojnikov. Novo vozilo, ki je stalo 20 milijonov tolarjev, prinaša velik prihranek in omogoča, da v enem tednu poberejo smeti po vsej občini. Direktorica podjetja KOP Vladka Kežman tudi ne izključuje možnosti, da bodo po potrebi smeti odvažali še popoldne.

Stisnjeni odpadki zavzamejo tudi za 3- do 5-krat manj prostora na smetišču, odvisno od vrste gospodinjstskih odpadkov. Velikih kosovnih odpadkov in gradbenega materiala vozilo ne more pobirati. Motor vozila je narejen po evropskih ekoloških standardih. Vgrajen je tudi sistem za pranje kontejnerjev na odjemnem mestu samem. Odpadno vodo zlijeje v vozilo, saj je do višine 30 cm vodotesno.

Brežiško podjetje KOP je leta 1990 začelo načrtno z odvažanjem odpadkov na območju celotne občine. Tako je začelo opremljati posamezna odjemna mesta z zabojniki, se vključilo v razreševanje problema regijske deponije in začelo dopolnjevati tehnološko opremo.

Trenutno je po različnih krajih v občini nameščenih 90 zabojnikov (5 do 7 kubikov), ko so bili že vnaprej prilagojeni za načrtovano novo vozilo, preostalih 170 pa jih bodo morali prilagoditi ali zaradi izrabljenosti zamenjati.

B. D.-G.

Slovenski konzervatorji na Kočevskem

Po občnem zboru še več predavanj in predstavitev kočevske naravne in kulturne dediščine, za zaključek pa še ogled prenovljenih objektov

KOČEVJE - Dr. Marijan Slabe je bil na občnem zboru Slovenskega konzervatorskega društva, ki je bil 6. oktobra v Kočevju, ponovno soglasno izvoljen za predsednika tega društva. Izvolili so tudi nove organe društva ter sprejeli 7 novih članov. Zbor je pozdravil predsednik občinske skupščine Kočevje dr. Mihael Petrovič.

Predsednik dr. Marijan Slabe je v poročilu o delu poudaril najprej, da se člani društva ne smejo prepustiti raznim političnim in drugim zavajanjem. Le če bodo ljubili stroko in če bodo pri delu vztrajni in vestni, rezultati ne bodo izostali. V program pa so vnesli sodelovanje pri pripravi zakona o varstvu naravne in kulturne dediščine, nadaljevali bodo s klubi sestrskimi sestanki, gradili na stroki (zato se bodo prizadevali za štipendije za študij v tujini), organizirali pa bodo tudi več strokovnih izletov po domovini in v tujini.

Najbolj pa je bila živahna razprava o osnutku zakona o naravni in kulturni dediščini, ki je v pripravi že od leta 1991. Velika večina razpravljalcev je

menila, naj bo zakon enoten. Nekdo pa je o vpletanju politikov v njihovo stroko dejal, da bi se morala korist naroda politika včasih tudi ponižati pred stroko. Poudarili so tudi, da bo ta zakon vplival tudi na mnoga druga področja oz. stroke. Predlagano je

KOSOVEL V NOVOMEŠKI NOČI - Prostor med muzejskimi stavbami je inscenator Matjaž Berger uporabil za večerno prireditev Gnoj je zlato v počastitev pesnika Srečka Kosovega. (Foto: M. Markelj)

Večer "Gnoj je zlato"

Bergerjeva soareja v Novem mestu - Snemanje dokumentarnega filma o pesniku Srečku Kosovelu

NOVO MESTO - V kamnolomu v Cerovem Logu je prejšnji teden steklo snemanje dokumentarnega filma o

bilo tudi, naj bi uradni naziv Slovensko konzervatorsko društvo, s kratko SKD, spremenili, morda v Društvo slovenskih konzervatorjev (DSK), saj zdaj pogosto uporabljena kratica za društvo lahko zavaja.

O delu konzervatorjev na območju občine Kočevje v minulem letu, nekaterih predavanjih o naravni in kulturni dediščini pa tudi o ogledu nekaterih restavriranih objektov bomo še poročali.

J. PRIMC

VESELOIGRA JUNTEZ V KRMELJU

KRMELJ - Ob tukajšnjem krajevnem prazniku priredita krmeljska krajevna skupnost in sevnška zveza kulturnih organizacij v petek, 14. oktobra, ob 19. uri gostovanje Gledališča Toneta Čufarja z Jesenic. Jeseničani se bodo v krmeljskem domu Svodode predstavili z veseleloigro Juntez.

KMALU PRIZIDEK K TEKSTILNI ŠOLI

METLIKA - Tukajšnji izvršni svet je na nedavni seji sprejel sklep, da v Metliki takoj začne s pripravo lokacijske dokumentacije za gradnjo prizidka k Tekstilni šoli. Idejni projekt je že narejen, če pa jim bo v letošnjem letu uspelo končati lokacijsko dokumentacijo, bodo prihodnje leto - takšne so vsaj obljube z ministrstva za šolstvo in šport - že lahko začeli s poukom v dograjenih prostorih. Ko bo končana ta naloga, katere vrednost je pol milijona DEM, bo imela Tekstilna šola končno vse učilnice na enem mestu. Sedaj imajo namreč delavnice v stavbi kmetijske zadruge.

JUTRI SREČANJE MLADIH LITERATOV

KOČEVJE - Območno srečanje mladih pesnikov in pisateljev Dolenjske in Posavja bo jutri, v petek, 14. oktobra, ob 10. uri v Šeškovem domu v Kočevju. Organizatorica srečanja je občinska skupščina Kočevje, ki vabi mlade in odrasle občane, naj se ga udeleže.

V POSAVSKEM MUZEJU NOVA RAZSTAVA

BREŽICE - V galeriji Posavskega muzeja je od preteklega četrтка na ogled razstava del akademske slikarke Martine Koritnik Fajt. Ob otvoritvi so pripravili tudi kulturni program, ki sta ga izvedla harmonikaš Vital Ahačič in tenorist Miloš Genorio. Pokrovitelj razstave je SO Brežice, razstavo pa sta omogočili še podjetji Center za razvoj Posavja in Vito Brežice.

PREDSTAVILI ŠKRABČEVO KNJIGO

LJUBLJANA - Tudi predstavniki ribniške občine so se udeležili predstavitve prve knjige Jezikovnih del p. Stanislava Škrabca, ki je bila 4. oktobra v Ljubljani. Drugi del bo izšel še ta mesec, tretji in četrti pa do konca marca prihodnje leto. Ureja jih prof. dr. Jože Toporišič, izredni član SAZU, na predstavitvi pa so bili prisotni najvišji predstavniki SAZU (tudi predsednik), nadškof dr. Alojzij Šuštar, pater Niko Žvokelj, ki je predsednik organizacijskega odbora Škrabčevih dnevo v Novi Gorici, in drugi. Knjigo je izdal Frančiškanski samostan Kostanjevica pri Novi Gorici ob pomoči pokroviteljev. Cena kompleta štirih knjig je 36.000 tolarjev, prednaročniška cena (do 30. novembra letos) pa 28.800 tolarjev.

PE AGROSERVIS NOVO MESTO, v sodelovanju z zavarovalnico TRIGLAV, d.d., PE NOVO MESTO, objavlja javno licitacijo, ki bo v SOBOTO, 15. 10. 1994, za naslednja poškodovana vozila:

IMV R 5 CAMPUS	letnik 1990	izkl. cena	300.000,00 SIT
HYUNDAI PONY HLS	letnik 1991	izkl. cena	380.000,00 SIT
R 5 FIVE	letnik 1994	izkl. cena	380.000,00 SIT

Licitacija bo v soboto, 15. 10. 1994, ob 9. uri v prostorih AGROSERVISA, Knafečeva 2, Novo mesto. Ogled vozil v četrtek, 13. 10. 1994, od 8. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom licitacije. Vplačila 10% sprejemamo eno uro pred pričetkom licitacije.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM NOVO MESTO ODDELEK ZA IZOBRAŽEVANJE OB DELU

razpisuje: nadaljevalni program GOSTINSKI POSLOVODJA, ki se izvaja po predmetniku GOSTINSKI TEHNIK v tečajni obliki. Predavanja so razporejena na 3. semestre, 1-2 krat tedensko v popoldanskem času.

Pogoji za vpis:

- spričevalo o končani gostinski šoli
- VIP: Gostinska dela — smer: kuhar ali
- VIP: Gostinska dela — smer: natakar
- potrdilo podjetja o delovnih izkušnjah v gostinstvu (dve leti)

Vse potrebne informacije dobite v tajništvu šole ali na telefonski številki: 321-527.

Počastitve jezikoslovca Škrabca

150. obletnico rojstva Stanislava Škrabca iz Hrovače pri Ribnici bodo počastili z več prireditvami tudi v Ribnici - Dvoravno v centru Ideal že prenavljajo

RIBNICA - V občini Nova Gorica in samostanu Kostanjevica pri Novi Gorici že skoraj vse leto potekajo razne prireditve v počastitev 150. obletnice rojstva slovenskega jezikoslovca patra Stanislava Škrabca, ki je tam deloval. V kratkem se bodo začele svečanosti tudi v Ribnici, kjer je bil Stanislav Škrabec (1844-1918) rojen.

Vodstvo ribniškega kulturnega hrama Miklova hiša je pripravilo okvirni program za počastitev spomina na velikega rojaka. Še ta mesec bodo odprli razstavo o Škrabčevem delu, ki je bila postavljena že v Novi Gorici. Predstavili bodo tudi knjigo Stanislava Škrabca "Jezikovna dela 1".

V novembru bodo v knjižnici v Miklovi hiši literarni večeri. Kot uvod v te večere pa bodo izbrana predavanja o jezikoslovcu Škrabcu.

Decembra pa bo otvoritev prenovljene dvorane v centru Ideal (bivši dom JLA), ki bo posvečena Stanislavu Škrabcu. Slavnostni govornik bo

dr. Jože Toporišič. Nadalje je v decembru predvidena postavitev obe-

• DVORANO ŽE PRENAVLAJAO - Dvorano v centru Ideal prenavljajo. Ob odhodu JLA je bila namreč tako poškodovana, da ni uporabna, prej pa so bile v njej razne kulturne prireditve in kino. Dela je na natečaju dobil Kovinar Kočevje, dvorana pa bo obnovljena med 15. in 25. novembrom. Njena svečana otvoritev bo decembra, ko bo v njej svečanost v spomin na jezikoslovca Stanislava Škrabca. Opravljena dela bodo veljala 12 milijonov tolarjev. Obnovo bo

ležja duhovnikom, ki so kakorkoli ohranjali slovenski jezik, službovali na Ribniškem ali pa od tam izšli. Obeležje bo stalo pri župnišču. Decembra bodo še tri gledališke prireditve posvečene velikemu rojaku in spominu nanj.

J. P.

plačala občinska skupščina, ki je ves center Ideal oddala v upravljanje podjetniku Rusu. Dvorana bo rezervirana za potrebe kulture, šol in občine. Na novinarski konferenci je bilo še rečeno, da občinska skupščina za kino ni zainteresirana. Podjetnik Slavko Rus pa nam je minuli teden povedal, da je že nabavil dva kinoprojektorja in druge aparature, pri čemer mu je pomagala SKB. Filme namerava predvajati ob petkih, sobotah in nedeljah.

PIHALNI KVINTET SLOWIND V NOVO MESTU

NOVO MESTO - V sredo, 19. oktobra, ob 19.30 bo v Domu kulture v Novem mestu nastopil pihalni kvintet Slowind. To bo prvi od štirih koncertov iz cikla Komorni ansamblji Slovenske filharmonije, ki ga Dom kulture organizira v sodelovanju s Slovensko filharmonijo in ob pomoči Ministrstva za kulturo. Pihalni kvintet Slowind je najčistejša oblika pihalnega komornega muziciranja. Nastopil bo s programom Haydna, Ramovša, Danzija, Berberja in Ligetija. Koncert je za abonma in izven, vstopnice pa so v predprodaji in sprejemni pisarni Doma kulture.

V tretje dvojna Rast

Pred nami je že tretja letošnja in ponovno dvojna številka Rasti, revije za literaturo, kulturo in družbeno vprašanja. Ta je pohitela z izidom in je v tem pogledu zgledna, zahvala temu pa gre posebnim prizadevanjem nekaterih članov uredniškega odbora, ki so številko pripravili za natis še pravi čas, da so jo lahko dobili v roke slavisti, ki so pred kratkim zborovali v Krškem. Precejšen del njene vsebine je namreč posvečen prav jubilejem znamenitih slovenskih literatov in jezikoslovcov.

V prvem delu revije se predstavlja nekaj že znanih in nekaj novih pesniških imen. Za uvod so natisnjene tri pesmi iz zapuščine predlani umrlega pesnika Severina Šalija, sledijo pa pesmi Ivana Gregorčiča, Rajka Šajnoviča, Sonje Votolen, Boštjana Jurjeviča, Aleša Kotnika in prevodi pesmi Antonia Machada. Med prozaisti sta Franci Šali in Sonja Stergaršek, dodan pa je še zapis učenke Katje Plut z 2. regijskega tekmovanja za Cankarjevo priznanje.

Razdelek, namenjen kulturi, uvajajo spomini prof. dr. Milana Škerljaja, to pot iz obdobja, ko je obiskoval gimnazijo v Novem mestu. Zorka Škrabl je ob stoletnici izgradnje dolenjske proge prispevala zapis o njeni zgodovini, besedilo pa spremljajo faksimili arhivskih dokumentov. Sledi zapis akademika dr. Franca Jakopina, ki je ob 150. obletnici smrti Jerneja Kopitarja, 100-letnici Pletersnikovega slovarja, 150. obletnici rojstva Stanislava Škrabca in 50. obletnici smrti Antona Breznika zarisal pomen teh mož za slovensko jezikoslovje in narod sploh. Dr. Matjaž Kmecl pa ob 150. obletnici Jurčičevega rojstva razmišlja o osnovah Jurčičevega časnikarstva, torej se loteva najbolj malo obdelanega torišča Jurčičevega delovanja. Jubilejnega značaja sta tudi zapis prof. Karla Bačerja Kako je leta 1906 Ribnica počastila pesnika Gregorčiča (letos slavimo 150. obletnico njegovega rojstva) in Lučke Čehovin Kako sem spoznala Kosovela (90. obletnica rojstva), medtem ko se je Jožef Matijević v zapisu Quo vadis, bienale? dotaknil aktualnega dogodka, nedavno minulega grafičnega bienala v Novem mestu.

V rubriki Naš pogovor, kjer revija posveti več pozornosti pomembnejšim ali izrazitim osebnostim, Marjan Legan piše o svetovno znanem avantgardnem glasbeniku Vinku Globokarju, ki že dolgo živi v tujini, po rodu pa je doma iz Žužemberka.

Razdelek Družbena vprašanja je uvodoma posvečen mednarodnem letu družine, o vprašanjih, povezanih s to temo, pa pišejo Tanja Renner, Marija Cigale in Jože Zupan. Ivan Gregorčič se je pogovarjal z učiteljico Alenko Knez, Vinko Skalar poroča o posvetu o nadarjenih na Otočcu, Janez Usenik piše o razvojni vprašanji Dolenjske in Bele krajine ter o uvanjanju uporabnikov pri gradnji računalniško podprtega informacijskega sistema, Boris Dular pa primerja upravljanje delniških družb pri nas in v nekaterih evropskih državah.

V Odmevih in odzivih kot običajno Franci Šali predstavlja knjižne novosti Dolenjske založbe, Ivan Gregorčič ocenjuje zbirko pesmi za otroke Ivana Perhaja, Stanka Pungartnik pa opisuje 40 let delovanja trebanjske Knjižnice Pavle Golie. Revija zaključuje nadaljevanje gesel za Dolenjski biografski leksikon, ki ga pripravlja Karel Bačer, in kronika pomembnejših kulturnih dogodkov za obdobje julij-avgust, ki jo piše Peter Stefančič.

MiM

BITENC IN LUTKARJI OB TEDNU OTROKA

SEVNICA - Ob tednu otroka je sevnška zveza kulturnih organizacij ob podpori občine pripravila številne prireditve za otroke. Janez Bitenc je z glasbeno pravljico gostoval na šolah na Bučki, Studencu, v Loki, v občinski knjižnici pa se je srečal z najmlajšimi člani knjižnice. Ta teden pa je lutkovna skupina Glasbene mladine Jesenice gostovala na osnovnih šolah v Trzinu, Krmelju, Šentjanžu, Bošanju, na Blanci ter uprizorila predstavo v sevnški kulturni dvorani za učence sevnške osnovne šole Sava Kladnika in osnovne šole Ane Gale.

Oktohrske prireditve Galerije Otočec

Dramski in literarni večer, slikarska razstava in orgelski koncert

OTOČEC - Galerija Otočec, ki je v novomeško kulturno ponudbo vnesla precej svežine, pripravlja v oktobru več prireditev. V četrtek, 13. oktobra, bo ob 17. uri v gotski cerkvi kartuzije Pletere večer z dramskim igralcem Jurijem Součkom pod naslovom Pogled v igralčevu delavnico. Naslednji dan, 14. oktobra, pa bosta ob 20. uri pesnik Dane Zajc in dramski igralec Janez Škof uprizorila branje in petje pesmi ob spremljavi diatonične harmonike; naslov te predstave je Le kam naj grem? Od 20. oktobra do 5. novembra bo v Galeriji Otočec razstavljal slikar Tone Wolf iz Hrastnika. Zadnja med oktobrskimi prireditvami pa bo orgelski koncert Filipa Križnika, ki bo v petek, 28. oktobra, ob 20. uri v otoški cerkvi.

Prireditve so omogočili obtniki z Otočca, Krka Zdravilišča in Krka, tovarna zdravil.

F. BUTTOLO

Pozabljeni ameriški Slovenec?

110. obletnica rojstva pisatelja in publicista Jožeta Ambrožiča

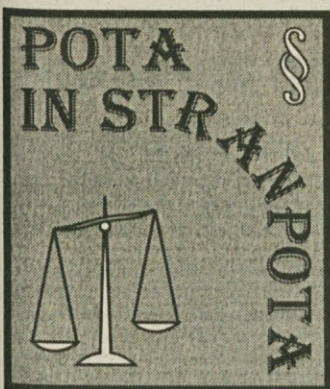
Lani in letos sta neopazno minili dve obletnici, ki morda nista tako zelo pomembni, vendar pa bi ju bilo škoda prezreti, saj opozarjata na tisti del slovenske zgodovine, ki je povezan s slovenskim izseljenstvom in literaturo.

Lani je minilo 70 let od smrti, prav ta mesec letos pa mineva 110 let od rojstva Jožeta Ambrožiča, ameriškega Slovenca z razgibano življenjsko zgodbo in literarno zapuščino. Rodil se je 8. marca 1884 v Zabji vasi v Novem mestu, umrl pa 24. oktobra 1923 v Canonsburgu v Združenih državah Amerike. Osnovno šolo je obiskoval v Novem mestu, po končanem četrtem razredu se je šel učiti za krojača. Škrogl leta 1900 je že prvič potoval v Ameriko, leta 1908 pa se je ponovno vrnil tja. Delal je v tovarni Standard Chemical v Canonsburgu, kjer je verjetno zaradi tamkajšnjih delovnih razmer zbolel za pljučnico in umrl.

Ambrožič je od mladih nog rad in veliko bral, kmalu pa je prijel tudi za pisateljsko pero. V zdomstvu ga poznajo kot "Jurčiča ameriških Slovencev". Napisal je več zgodovinskih povesti, med njimi povest o slovenskih luterancih Prekrščevalce. Ukvarjal se je tudi s publicističnim pisanjem. Objavljal je v slovenskem izseljenem tisku.

RADOJERIČ NA OTOČCU - Prejšnji četrtek so v Galeriji Otočec odprli razstavo slik mariborskega slikarja Rada Jeriča, ki ga ga že lep čas privlači Bela krajina in Dolenjska, še posebej Otočec. Na posebno slikarjevo željo je bila otvoritev brej "rompa in pompa", v zaključeni družbi znancev in prijateljev. Na sliki (z desne) slikar Jerič, njegova žena in Janez Rozman, kulturni organizator in vodja Galerije Otočec. (Foto: A. B.)

dežurni poročajo

Črn praznik občine

KOČEVJE - Za občinski praznik v Kočevju ni bilo posebnih praznov, ki so bile običajne prejšnja leta, zato pa so 3. oktobra imeli več dela policisti.

IZVEN ŽIVLJENJSKE NEVARNOSTI - Najprej je okoli 15.30 D. S. iz Kočevja na Roški cesti z avtom zapeljal s ceste, trčil najprej v ograjo, nato pa še v drevo. Avto je popolnoma uničen, voznika pa so hudo poškodovane odpejali v ljubljansko bolnišnico, a je po zadnjih obvestilih že izven življenjske nevarnosti.

OTROCI KRADLI - Ob 16. uri so na delovnišči na Trgu zborali odposlance delavci zalotili mlade tatice, ki so kradli stikala, vtičnice in drug elektromaterial.

TRČENJE V STRUGAH - Občinski praznik so dostojno "proslavili" tudi v Strugah (Stružanci hočejo ostati v občini Kočevje in nočejo v dobropoljsko občino), saj je F. A. z avtom zapeljal na levo stran ceste in trčil v nasproti vozeči avto H. I. Na srečo nihče ni bil poškodovan, praznične škode pa je za 200.000 tolarjev.

V VINICI ZOPET POLICIJSKA PISARNA - V Vinici je nekdanje bil policijski oddelk, a so ga ukinili. Pretekli teden pa je državni sekretar v ministrstvu za notranje zadeve Borut Likar predal namenu stavbo v Vinici, v kateri so policijska pisarna in stanovanja za policiste. Ob tej priložnosti je predsednik črnomojskega izvršnega sveta Anton Horvat spregovoril o razvoju obkoljskih vasi, Likar (na fotografiji med govorom) pa je poudaril, da je tudi ta otvoritev dokaz, da se je policija pripravljena prilagajati vsem spremembam in da se hoče približati ljudem v kraju, kar davkoplačevalci od nje tudi pričakujejo. (Foto: M.B.-J.)

ELEKTRONIK

Kettejev drevored 7 (pri športni dvorani)
Novo mesto, tel. (068) 322-409
Odprto od 9. do 18. ure, sobota od 9. do 12. ure

Ugodno: bela tehnika in akustika, nakup na

6 čekov
12 čekov
25 obrokov

KRONIKA NESREČ

IZSILJEVAL PREDNOST - 4. oktobra se je v Trnju zgodila prometna nesreča. 43-letni T. M. iz Velike Gorice se je peljal po Dobovski cesti iz smeri brežiškega gradu proti križišču z regionalno cesto Bizeljsko - Catež ob Savi. Ko je prišel na križišče, je ustavil, nato pa spjeljal in ni pustil mimo 21-letne P. D. iz Hrastja pri Cerkljah, ki se je peljala z avtomobilom po prednostni cesti iz smeri Catež ob Savi proti Brezicam. Voznica trčenja kljub zaviranju ni uspelo preprečiti. Pri trčenju je njeno vozilo odbilo na nasprotni vozi pas, po katerem je v tem trenutku prišel 25-letni D. M. iz Ljubljane, tako da je trčilo še vanj. Voznica P. D. se je v nezgodi hudo poškodovala, na vozilih pa je nastalo za okrog 350.000 tolarjev škode.

PRISLO JE DO ČELNEGA TRČENJA - 7. oktobra ob 19.10 se je 30-letni Igor H. s Sel pri Šentjerneju peljal z osebnim avtomobilom po magistralni cesti. Ko je prišel na Zabe vasi, je zapeljal čez sredino ceste na levi

Skupina mladeničev zakrivila tudi rop

Krški policisti so fante s Senovega prijeli pred kratkim - Priznali že 25 dejanj, od tega tudi rop v Brestanici, drzno tatvino v Krškem ter tatvino nissana in opla - V Posavju več ropov pa manj ostalih kaznivih dejanj

KRŠKO - V zadnjem času v Sloveniji narašča število ropov. Tudi v Posavju so samo v letošnjem letu obravnavali 7 ropov, od tega so jih 5 že raziskali. Tako so nam v ponedeljek povedali na tiskovni konferenci predstavniki krške policijske postaje in UNZ. Predstavili so tudi uspešno akcijo, v kateri so pred kratkim prijeli organizirano skupino petih mladeničev s Senovega in iz okolice, ki so že priznali okrog 25 kaznivih dejanj.

Peterica mladih fantov je bila za tovrstne podvige že dokaj dobro organizirana. Vodil jih je 22-letni M. G. s Senovega, v skupini pa so sodelovali 23-letni J. S., prav tako s Senovega, 27-letni J. N. iz Brestanice, 22-letni E. K. z Razteza in 22-letni M. H. s Senovega. Preiskovalni sodnik je za tri izmed njih odredil pripor, dva pa so spustili do obravnave na sodišču na prostost. Policistom je uspelo dokazati rop, ki naj bi ga storili 17. decembra lani v Brestanici, ko so 100 m pred svojo hišo oropali M. M. iz Dolenje Leskoveca, ko se je vračala iz Bolnišnice, raziskali so tudi drzno tatvino, ki naj bi jo storili 12. januarja letos v Krškem. Skupino so spremljali več mesecev, vendar so jih vse do 6. oktobra zaradi pomanjkanja dokazov pustili pri miru. V noči od 28. na 29. avgusta sta M. G. in J. N. v Atomskih Toplicah ukradla opel. Policisti so ju čez nekaj dni dobili in oba sta krajzo priznala. Odkrili so tudi nissan micro, ki je bila marca lani ukraden v Brezicah lastnici iz Ljubljane. Osumljenca sta še isto noč pripeljala vozilo k obrtniku na Senovo, kateremu je bil eden od njih dolžan 4 tisoč nemških mark. Z ukradenim avtomobilom so naredili kompenzacijo in povrnili dolg, zatem so vozilo registrirali na občini v Krškem, vendar so v prometnem dovoljenju pustili številko šasije, ki ustreza ukradenemu vozilu.

Raziskan imajo tudi vlom v gostišče Ribniki v Mačkovcu pri Brestanici, kjer je izginilo več cigaret, radioka-

PRI PETERICI MLADENIČEV POLICISTI NAŠLI MARIKAR POGREŠNEGA - Krški policisti so fante s Senovega in okolice po daljšem spremljanju prijeli zaradi več kaznivih dejanj, med drugim tudi zaradi ropov, drzne tatvine in kraje avtomobilov. Pri njih doma so našli tudi precej ukradenih avtoradij, predmetov, ki so izginili z gradbišča v Krškem, in drugega pogrešanega blaga. Na fotografiji: komandir krške policijske postaje Bran-ko Tucovič s pomočnikom ob zaseženi robi.

setofon, kasete in več hrane in pijače. Večina kaznivih dejanj so naredili na območju policijske postaje Krško pa tudi na območju Brezic, Sevnice in Celja. Vlomili so tudi na gradbišče nove črpalke na Cesti 4. julija v Krškem, v noči od 22. na 23. avgust so hoteli odvzeti avto opel ida na Cesti 4. julija v Krškem, vendar jim to ni uspelo, iz vozila pa so ukradli denarnico, fotoaparati in kasete. V tem letu je bilo na območju Krškega tudi več vlovov v avtomobile, vendar pa policisti menijo, da je bilo s prijeto te skupine večina njih raziskanih, saj so na njihovih domovih našli precej

ŠE EN NASAD KONOPLJE

MALI VRH - 7. oktobra so kriminalisti krške UNZ pri 30-letnem K. S. z Malega Vrha našli manjši nasad indijske konoplje. Ugotovili so, da je bilo na njivi s koruzo posajenih 17 sadik konoplje, ki so merile v višino od 80 do 150 cm. Lastnik nasada bo moral k sodniku za prekrške.

IMEL PONAREJENO VOZNIŠKO

SEVNICA - 31-letni L. B. iz Ljubljane je prišel na sevniško občino k referentki za izdajo voznških dovoljenj in hotel zamenjati staro voznško dovoljenje za novo. Pri tem je referentki izročil staro, ki je bilo izdano 1989 leta v Osijeku. Usluženka je posumila v izvirnost dokumenta in ga je zadržala. Njen sum je bil upravičen, saj so strokovnjaki ugotovili, da je voznško dovoljenje ponarejeno.

NAŠLI UKRADEN PRIKLOPNIK

SEVNICA - 4. oktobra je bil v Sevnici na Planinski cesti najden parkiran priklopnik brez vlečnega vozila z registrsko številko XFU - 873 (H). Priklopnik je bil ukraden madžarskim državljanom na Lopati pri Celju. Vrnili so ga lastnikom

SPET VABE ZA CEPLJENJE LISIC

KOČEVJE, RIBNICA - V občinah Kočevje in Ribnica je bilo letos uplenjenih veliko steklih živali ali najdenih njihovih trupel. To soboto, 15. oktobra, bodo člani lovskih druženj obeh občin polagali vabe z vakcino za cepljenje lisic proti steklini. Skupno bo položenih okoli 7.000 vab. Dogovorjeno je tudi, da bodo akcijo ponovili še prihodnjo spomlad in jesen. Potrebno pa je, da učitelji v šolah in starši doma opozorijo otroke na te vabe, na katere bodo gotovo nalepili med nabiranjem gob in drugih gozdnih sadežev. Vaba se namreč od dotiku razpoči in lahko škropi tudi oči tistih, ki so takrat blizu. To sicer ni nevarno, je pa neprijetno.

ukradenih avtoradij in zvočnikov. Preiskava pa še ni končana.

Načelnik UKS UNZ Krško Dušan Kerin je povedal, da so v zadnjih devetih letošnjih mesecih na območju Posavja zabeležili za več kot 25 odst. manj kaznivih dejanj kot lani, v porastu so le kazniva dejanja glede mamil. V letošnjem letu so odkrili 12 nasadov konoplje: 1724 sadik, ki so se rastle in 416, ko so se sušile. Zasegli pa so še 4,5 kg marihuane in 48 g kokaina. Na področju gospodarskega kriminala so obravnavali 14 kaznivih dejanj, kjer gre v glavnem za zlorabe položaja in pravic odgovornih oseb, poneverbe in več poslovnih goljufij. Opažajo pa, da je tako kot drugje v Sloveniji tudi pri njih vse hušji in da napadalci vse pogostejše pri tem upo-

POŽAR V NOVOLESU

STRAŽA - 7. oktobra dopoldan je v Novolesovem podjetju Energetika in storitve, d.o.o., Straža prišlo do požara. Kasneje so ugotovili, da je ob 10.45 prišlo do rahle eksplozije in požara v zgornjem delu silosa z žagovino. Zgorelo je 50 kubikov smrekovih plohov, 96 filtrirnih vreč, zaradi vročine pa je poškodovana tudi streha. Zaradi požara je nastalo za okrog 2,5 milijona tolarjev škode. Požar so gasili novomeški gasilci in gasilci v podjetju. Vzrok nastanka požara še raziskujejo.

S KOLOM GROZIL PRIJATELJICI

BUKOVJE - Brežiški policisti so 7. oktobra ob 23.55 pridržali do iztreznitve 50-letnega V. D. iz Bukovja. Možakar je okrog 21. ure prišel močno vinjen do svoje prijateljice in začel kričati in groziti, da bo vse pobil, pri tem pa je mahal s približno 1 m dolgim kolom. Prisotni so ga poskušali umiriti, vendar jim to ni uspelo, saj je s kolom udaril po glavi G. A. in ji poškodoval glavo, zlomil pa ji je tudi roko. Srečati se bo moral s sodnikom za prekrške.

PRAH IZ LAKIRNICE POVZROČIL EKSPLOZIJU

BREŽICE - 7. oktobra ob 20.30 je v Tovarni pohištva v Brezicah prišlo do nezgode pri delu, v kateri se je poškodoval kurjač, 37-letni N. F. V tem času je do peči pripeljal odpadni les in ga stresel v peč. Na dnu vozička je bil prah in odpadki iz lakirnice in ko je to prišlo do stika z ognjem, je eksplodiralo. Ogenj je kurjača ožgal po obrazu in rokah, zato so ga odpejali v brežiško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju. Eksplozija je v prostoru razbila tudi več stekel na oknih.

POKAZALA TUJ POTNI LIST

OBREŽJE - 7. oktobra dopoldan se je na mejni prehod Obrežje za izstop iz Slovenije pripeljal kot sopotnica v avtomobilu vukovarske registracije 39-letna D. Z. iz Vukovara. Med kontrolo dokumentov so policisti ugotovili, da je pokazala tuj potni list, ki se je glasil na hrvaško državljanjo D. M. Predlagali so jo v postopek sodniku za prekrške.

MEDVED SE NE DA

RIBNICA - Ribniški policisti so bili 4. oktobra obveščeni, da je v Novem Kotu medved poškodoval vrata hleva oz. kleti Doroteje Mavrin, ko je skušal priti do ovac. V tem delu kočevske občine (zaradi oddaljenosti od Kočevja kontrolira in posreduje na tem območju ribniška policija, ki ima na skrbi v tem delu zeleno mejo) taki obiski medvedov niso redki. Lovci so že skušali narediti konec medvedji nadlogi in so pred tedni napravili več zased na območjih, kjer se sprejaha medved. Zasede so bile na prežah pa tudi na tleh v raznih priručno izdelanih zaklonih. Medved je delo lovcev opazil ali pa jih zavohal in ga takrat ni bilo. Ko so se lovci umaknili, je medved spet krenil v akcijo.

• Država je enoten sistem norm, ki določajo, pod kakšnimi pogoji naj se nad ljudmi izvaja določena prisila. (Kelsen)

rablajo orožje. Od večjih ropov v letošnjem letu ostaja še vedno neraziskan rop v brežiško menjalnico. Še vedno ni raziskan tudi bombni napad na Upravo za javne prihodke v Krškem in nastavitve bomb na Trebežu.

V letošnjih devetih mesecih so obravnavali tudi manj prometnih neseč kot v istem obdobju lani (702 neseč). V nesrečah je v primerjavi z lanskim obdobjem umrlo manj ljudi (10, lani 15), ena nesreča pa je zahtevala tudi otroško življenje. Več kot polovica nesreč se je zgodila na

• S 15. septembrom, ko je začel veljati odlok vlade Republike Slovenije o preimenovanju in kategorizaciji mejnih prehodov, so v Posavju dobili nova imena naslednji mejni prehodi: prehod Obrežje I se je preimenoval v Slovensko vas, cestni mejni prehod Dobova v mejni prehod Rigonce in mejni prehod Bizeljsko v mejni prehod Orešje. Vsi ti mejni prehodi so tudi meddržavni mejni prehodi za državljane Slovenije in Hrvaške, ne pa za ostale, zaradi česar so imeli v prvem obdobju nekaj težav. Sicer pa je promet potnikov v primerjavi z istim lanskim obdobjem porastel za 22 odst., veliko manj pa je bilo ilegalcev (1690 lani, 333 letos). Zasegli so tudi 84 avtomobilov, ki naj bi bili ukradeni, 77 kosov orožja in 5700 kosov streliva. V letošnjih devetih mesecih so imeli tudi 2 mejna incidenta.

lokalnih cestah, zanje pa je bila najpogostejša kriva neprilagojena hitrost, kot drugi vzrok pa alkoholiziranost voznikov.

J. DORNIŽ

REKORDER MED VINJENIMI ŠOFERJI

KRŠKO - Tle dni je postal posebne vrste rekord 53-letni Italijan S. E. iz Trsta. Krški policisti so ga 27. septembra zvečer ustavili na magistralni cesti Obrežje - Drnovo, saj so po načinu vožnje predvidevali, da je šofer močno pod vplivom alkohola. In niso se zmotili, rezultat preiskusa alkoholiziranosti je bil neverjeten, saj je pokazal 3,35 g/kg alkohola v izdihanem zraku. Kršitelj bo moral k sodniku za prekrške.

KOLO OBTIČALO V JAMI - Šele potem, ko so kamion rešili iz luknje, se je pokazala dobrih pet metrov globoka jama, kamor bi se brez težav skrli fičko. (Foto: J. Pavlin)

Pod kamionom se je udrlo

Pod levim kolesom tovornjaka je zazijala globoka jama - Skopala jo je kanalizacija

NOVO MESTO - V tovarni Labod je v četrtek dopoldan Andrej Kunster na več kot 30 ton težak kamion naložil srajce in ostalo blago za prevoz na Nizozemsko. Nič hudega sluteč, je malo po 13. uri zapeljal in prišel le dobrih sto metrov daleč. Pred stavbo poklicne gasilske enote mu je enostavno zmanjkalo ceste. Njegov kamion se je udr. "Sprva sem pomislil, da se je v podvožju kaj zlo, da se je kabina kamiona tako nagnila v levo. Šele ko sem odprl vrata kabine, sem videl, kaj se pravzaprav dogaja," je takoj po nesreči povedal prestrašeni šofer.

Pogled je bil res nevsakdanji, celo srhljiv. Pod levim kolesom kamiona je zijala velika jama, vhod vanjo je bil tako velik, da bi skozenj v podzemlje lahko izginil debelejši možakar. Kamion se je v svojo težo naslonil na preostali del ceste in obstal. Andrej je bil zbežan. Stekel je do gasilcev, ki so mu svetovali, naj pokliče Cestno podjetje ali Komunalo. "Nihče ni bil pripravljen pomagati. Vse preveč so spraševali, kako se je to zgodilo, nikogar pa ni zanimalo, kako bo kamion dvignili in rešili," je ogorčen tuhtal šofer. Na koncu so se mu za pomoč ponudili kar prizadevni člani poklicne gasilske enote. Opazovali so nagnjeni kamion in kmalu našli rešitev. Prinesli so posebne zračne blazine, jih položili pod podvozje kamiona in vanje z majhnimi jeklenkami spustili zrak. Težki kamionski orjak se je pričel dvigovati in na koncu je kolo skočilo iz luknje. Zatem so nad luknjo položili plohe in kamion je odpeljal skorajda brez poškodb.

Pričujoči so povedali, da se je prav na tem mestu pred leti že udrlo. Jamo so takrat enostavno zasipali, cesto pa asfaltirali. To pot so se gradbinci odločili za večji poseg. Jamo je namreč skopala kanalizacijska voda, ki je nekontrolirano otekala iz cevi. Vse bodo zamenjali in lahko upamo, da čez leta o podobnem dogodku ne bo potrebno več pisati.

J. PAVLIN

Kočevska stranpota

POBIRALA JE TORBICO - 7. oktobra je F. J. iz Kočevja peljala z avtom proti Kočevski Reki. Med vožnjo ji je padla s sedeža torbica. Sklonila se je, da bi jo pobrala, zato je zapeljala s ceste na bankino in se potem še z avtom prevračala. Zaradi torbice je avto uničen, na srečo pa je bila voznica privezana in se ni poškodovala.

UKRADEL POKVARJEN RADIO - J. D. iz Kočevske Reke je 9. oktobra prijavil policistom, da mu je neznanec iz avta ukradel radio, ki pa je pokvarjen.

NE BO SE VOZIL ZASTONJ - Neznanec, ki se je peljal s kočevskim avtomobilom v Ljubljano, je na končni postaji med izstopanjem segel po avtomobilskih kuponih in tako oškodoval podjetje za 5.300 tolarjev. Sumijo, da se je hotel nekaj časa brezplačno voziti F. B. iz Ribnice.

TRČENJA Z ŽIVALMI - 3. oktobra je avto zbil srno, 4. oktobra košuto, 5. oktobra pa je velik ptič, verjetno sova, trčil v vetrobransko steklo avtomobila in ga razbil. Na Kočevskem so trčenja avtomobilov z divjadjo zelo pogosta.

Ribniška stranpota

UKRADEN NABOŽNI KIP - Ribniški policisti so bili obveščeni, da je iz kapelice v Belih vodah ukraden lesen nabožni kipec, visok 70 do 80 cm, star okoli 90 let in vreden kakih 200.000 tolarjev. Tat je prišel v kapelico tako, da je vlomil zgornji del zaklenjenih vrat. V ribniški in kočevski občini prihaja do podobnih krajev vsak mesec ali dva.

BEGUNCA OKRADLA BEGUNCA - Ribniški policisti so 4. oktobra dobili iz begunskega centra obvestilo, da je iz sobe dveh beguncev, ki sta odpovala v Nemčijo, izginil kalorifer, več odevi in orodja. Policisti so hitro ugotovili, da sta vse ukradla dva begunca iz tega centra. Nekaj ukradenega so jima že zasegli.

TRČENJE V SREDNJI VASI - Okoli 550.000 tolarjev škode je bilo zaradi prometne nesreče, ki se je zgodila 30. septembra v Srednji vasi. Domačin B. G. je prehitro in po levi strani pripeljal v ovinek in trčil v nasproti vozeči avto ljubljancina V. R.

RAZGRAJAL NA BANKI

BREŽICE - 8. oktobra ob 12.30 so brežiški policisti pridržali do iztreznitve 62-letnega K. I. iz Trnja, ker je od 9.30 do 11.30 večkrat prišel v prostore ljubljanske banke pri blagovnici Brežice in v vinjenem stanju na vse pretege kričal in zmerjal varčevalce in zaposlene v banki. Policisti so ga ob 10.30 spet odstranili, vendar je K. I. banko ponovno obiskal, in ker je spet razgrajal, so zanj poskrbeli policisti.

Druga prvoligaška zmaga

Gaj Kočevje z 2:0 premagal Korotan Suvel - Manj sreče za elanovce v Ljubljani

KOČEVJE - V prvi slovenski nogometni ligi je Gaj Kočevje doma premagal Korotan Suvel z 2:0. Strelca sta bila Partek v drugi minuti in Murn v 85. minuti tekme. Razigrani domačini so igrali brez poškodovanega prvega vratarja Vidmarja. Najboljša moža na igrišču sta bila Jolič in Androvič. Gaj Kočevje je tako na 14. mestu s šestimi točkami. V prihodnjem krogu se bo v Kopru pomeril s Istrabenzom Koper.

V drugi slovenski nogometni ligi je v Ljubljani novomeški Elan z 2:1 izgubil s Slovanom. Ljubljanski nogometaši so bili ves čas boljše, vendar si do Pepelnakovega zadetka v 56. minuti niso priigrali nobene priložnosti za gol. Drugi zadetek je Novomeščanom dal Rakovič v 71. minuti, šest minut kasneje pa so gostje z golom Mesojedca znižali rezultat. Tako je Elan še vedno na zadnjem mestu. V prihodnjem krogu se bo pomeril s predzadnjim, Beltransom.

"Sandi Papež klasik" brez Sandija

Zadnja slovenska dirka sezone je bilo državno prvenstvo v posamičnem kronometru v Kozjem - Na Gorjancih je Sandijeva dirka ostala skoraj brez tekmovalcev

KOZJE, GORJANCI - Za zaključek letošnje sezone so novomeški kolesarski delavci v nedeljo na Gorjancih pripravili tradicionalno dirko "Sandi Papež klasik", vendar so na njej nastopili le kolesarji mladinske vrste novomeške Krke. Organizatorjem je prekrizalo načrte prestavljeno državno prvenstvo v posamičnem kronometru, ki je seveda vso slovensko kolesarsko srenjo isti dan zvalilo v Kozje.

V zimsko hladnem vremenu se je vsako minuto pognal na 44 kilometrov dolgo progo, speljano po vaseh okoli Kozjega, po eden od 24 kolesarev, kolikor jih je nastopalo v članski konkurenci. Proti koncu startne liste pa so na dve minuti štartali tisti, ki so bili lani najboljši in so tudi letos veljali za favorite. Lanski državni prvak Sašo Sviben iz ljubljanskega Roga je vodil do polovice proge, v drugem delu pa sta ga prehitela klubski kolega Robert Pintarič in Borut Rovšek iz kranjske Save. Med krkaši je imel v boju za medalje še največ možnosti Sandi Papež, ki pa se je

uštel v številu krogov, hranil moči za še en krog in tako izgubil dragocene sekunde. Za Pintaričem, Rovškom in Svibnom so se do sedmega mesta zvrstili Novomeščani Sandi Papež, Gorazd

MEŽNAR DRŽAVNI PRVAK V KATEGORIJI DO 125 CCM

STANEŽIČE - Na peskopopu Prod v Stanežicah pri Ljubljani so se v nedeljo na štadijskem motokrosu pomerili najboljši slovenski in tuji motokrosisti. Pred mednarodno tekmo so se v državnem prvenstvu pomerili domači tekmovalci. Na tej tekmi je bil v kategoriji do 125 ccm Novomeščan Ludvig Mežnar tretji, kar je zadostovalo za skupno zmago na državnem prvenstvu.

AFP Dobova premagala Slovana

Inles Ribnica v gosteh izgubil

DOBOVA, RIBNICA - Rokometaši AFP Dobova so zmagali tudi na drugi domači tekmi - v Brežicah so premagali Slovana z 29:23. V prvem polčasu sta bili ekipe enakovredni, izid je bil kar devetkrat izenačen. V drugem delu se je razmerje moči spremenilo.

Ribniški Inles je v gosteh izgubil z ljubljansko ekipo Kodeljevo z rezultatom 25:15. Ljubljanci so kmalu povedli s 3:0, v 20. minuti pa je bilo že 10:4. Tudi v drugem polčasu so bili domačini boljši.

MOKRONOŽANU NASLOV DRŽAVNEGA PRVAKA - Na prvem državnem prvenstvu Slovenije v praktičnem streljanju z revolverji velikega kalibra in samokresu v Dobrovi pri Ljubljani je med revolveraši zmagal Boštjan Pavlič iz Mokronoga (na sliki), sicer član športnega društva zaščitne policijske enote. Zopet so se izkazali člani Revolver shooting kluba Krško iz Šentjerneja. Alen Turk je z majhnim zaostankom za Pavličem osvojil drugo mesto, njegov klubski kolega Samo Jakše je bil četrti, Ludwig Dvojmoč šesti in Emil Žnidaršič sedmi. Osmo in deveto mesto sta zasedla člana PPS Posavje Jože Kvartuh in Franc Umek. S samokresom je bil najbolj spreten Andrej Repovž iz Ljubljane, drugo mesto je zasedel Božidar Švalj (RSC Krško), tretje pa Tomislav Baborič, ki je prav tako član RSC Krško. (Foto: T. Gazvoda)

Interier je ujel ritem

Peta zmaga košarkarjev iz Podbočja

KRŠKO - Košarkarji Interierja so ujeli zmagovalni ritem in prav malo verjetno je, da jih bo kdo premagal. Njihova peta zrvet je bilo moštvo Pivovarne Laško iz Hrastnika, ki je, čeprav sodi med favorite A-2 lige, doživelo že drugi poraz v tej sezoni. Domačini so sicer začeli zelo zavzeto in prvi polčas dobili s 44:37. Košarkarji Interierja so po dveh minutah drugega polčasa izid izenačili ter si s hitro in temperamentno igro ustvarili prednost 10 točk, ki so jo zadržali do konca, ko se je semafor zaustavil pri izidu 96:85. Med Interierjevimi strelci sta izstopala Stevens, ki je dosegel 36 točk, in Ademi s 23 točkami. Moštvo iz Podbočja po petih krogih s dve-ma neporaženima ekipama deli prvo mesto na prvenstveni lestvici; večeraj je doma igralo z zadnje-uvrščeno Slivnico, v soboto pa bo gostovalo v Škofji Loki.

Košarkarji Novoga mesta 92 so v 4. krogu zahodne skupine B lige v dvorani pod Marofom premagali radovljiško Didakto s 85:53. Brežičani pa Borovnico s 86:78. Novomeščani so po tem krogu že na drugem mestu. V zahodni skupini C lige so košarkarji Črnomlja v 1. krogu na domačem igrišču premagali drugo ekipo Idrije s 85:63.

Štangelj, Brane Ugrenovič in Marko Baloh.

Pri starejših mladincih, ki so vozili na 30 kilometrov dolgi progi, je državni prvak postal Rogov kolesar Leon Bergant. Novomeščan Martin Derganc, ki je nekoliko zamudil štart, je osvojil bronasto medaljo. Med mlajšimi mladinci, ki so morali prevoziti 19 kilometrov, je zmagal Andrej Plešnar iz novogoriškega Hita Casinoja. Z drugim in četrtem mestom sta se izkazala krkaša Peter Ribič in Andrej Filip. Da na zmagovalnih stopnicah le ne bi manjkalo Novomeščanov, je s tretjim mestom v ženski konkurenci poskrbela Marjeta Sajovec.

Na Sandijevi dirki, ki je na Gorjance privabila več ljubiteljev kolesarstva kot državno prvenstvo v Kozje, je pri starejših mladincih slavil Robert Gasperin, pri mlajših pa Matevž Šuštarčič. Na praznovanju ob zaključku sezone, ki je kot ponavadi sledilo tej dirki, pa so se jim po vrnitvi iz Kozjega pridružili še vsi ostali novomeški kolesarji.

J. B.

Dvakrat zlato za Toma

Skerbiš in Zrnc zmagala vsak v svoji kategoriji - Šumijeva in Plahutnikova v dvojicah četrti

MIRNA - Vrhunska nastopa igralcev badmintonskega kluba TOM Mirna, Saša Zrnca in Uroša Skerbiša, v dveh povsem različnih starostnih razredih konec minulega, tedna sta pomemben dosežek v razvoju badmintona na Dolenjskem. Oba igralca sta namreč premočno zmagala, Zrnc na prvem A turnirju, na katerem so se v ljubljanski dvorani BIT pomerili vsi najboljši slovenski igralci, Skerbiš pa v konkurenci najboljših pionirjev do 14 let na letošnjem uvodnem turnirju v Lendavi. Sašo Zrnc je v šestih letih osvojil kar pet naslovov državnega prvaka.

Na uvodnem turnirju v nizu štirih, ki štejejo za jakostno lestvico v sezoni 1994/95, je Zrnc po krajši krizi prikazal resnično vrhunsko igro. Do finalnega obračuna z Denisom Pešehonom, mladim Ukrajincem, ki zastopa barve kluba BIT, se je Zrnc skoraj ogreval, v finalu pa je po hu-

dem boju zmagal z izidom 18:13, 12:15 in 15:6. Čeprav je bilo finale odločeno šele v treh nizih, pa tokrat Pešehonov realno ni imel možnosti za zmago proti izredno dobro pripravljenemu Zrncu. V konkurenci moških je bil odlični, peti, mladi Kristjan Hajnšek (TOM), ki je žal že v uvodnih igrah izgubil ravno proti Zrncu. Pri dekletih pa sta se v dvojicah izkazali Nina Šumi in Urša Plahutnik (obe TOM), ki sta bili četrte. Plahutnikovi se je uspelo prebiti med osem najboljših, kar je za igralko, ki še vedno nastopa v razredu do 16 let, precejšen uspeh.

V konkurenci pionirjev do 14 let je presenetljivo, a zaslužno slavil Uroš Skerbiš (TOM), v finalu je premagal Lendavčana Horvata. Skerbiš je že v polfinalu izločil glavnega favorita in prvega nosilca Miho Poharja (Olimpija).

M. Č.

Šentjernejski atleti odlični

Na ekipnem državnem prvenstvu so se dobro odrezali učenke in učenci OŠ Šentjernej in grmski učenci

LJUBLJANA - Prejšnji četrtek je bilo v Ljubljani državno ekipno atletsko prvenstvo za dečke in deklice. Močne ekipe je v finalu predstavilo devetnajst osnovnih šol, za vstop na finale pa se je v predtekmovalnih potegovah več kot sto ekip. Iz novomeške občine so se na prvenstvo kvalificirali učenci in učenke iz Šentjerneja in učenci iz osnovne šole Grm.

Pri učenkah so Šentjernejčanke prečeli zmagale s 14.581 točkami, nad Mariborčankami in Tolminkami. V konkurenci dečkov je zmagala ekipa iz Borovnice, na odličnem drugem mestu so učenci iz Šentjerneja, na tretjem pa učenci iz novomeške osnovne šole Grm. Po mnenju mentorjev so vsi učenci in učenke dosegli maksimalne rezultate, zato uspeh ni mogel izostati. Prav gotovo sta k uspehu veliko pripomogla mentorja osnovne šole Šentjernej, Janez Kuhelj in Zdenka Grošl.

Šentjernejan Kristjan Kralj je dosegel najboljši rezultat prvenstva v teku na 60 metrov - 7,56 sekunde, za nagrado je dobil sprintarice. Ekipa Šentjerneja je bila najhitrejša tudi v štafetnem teku 4 x 100 metrov. V skoku v višino je bil najuspešnejši Drobež iz

Šentjerneja, drugi je bil Dakič iz grmske osnovne šole. V daljavo je njegov klubski kolega Kastelic skočil 541 centimetrov, kar je zadostovalo za zmago. V suvanju krogle je Štemberger iz Šentjerneja zasedel tretje mesto, v metanju žogice pa Pureber iz osnovne šole Grm drugo mesto.

V teku na tisoč metrov je bila najhitrejša Ambroževa, druga pa Kalinova, obe iz Šentjerneja. Tudi v skoku v višino sta bili najboljši Šentjernejčanki, zmagala je Kolgarjeva, druga pa je bila Godčeva. Smolčičeva iz osnovne šole iz Šentjerneja pa je bila najboljša v suvanju krogle.

POKAL DOLENJSKEGA LISTA BANČNEMU VESTNIKU - Na 17. ekipnem prvenstvu slovenskih časniških hiš v tenisu sta se pretekli petek na igriščih Zdravilišča Šmarješke Toplice v finalu po pričakovanih pomenili ekipi Bančnega vestnika (Lah, Čeak) in Večera (Mencinger, Kancler). Večer, oslabljen zaradi nenastopanja Frica, je gladko izgubil. 3. mesto so osvojile Slovenske novice (Splichal, Lucu), 4. 7 D, 5. Dnevnik, 6. Delo I, 7. Kmečki glas, 8. Delo II, 9. Naš dom, 10. Vaš kanal, 11. Nedeljski dnevnik in 12. Dolenjski list. Dolenjci so se torej spet izkazali s prislolovno gostoljubnostjo tudi v tekmovalnem delu, saj so vse ekipe spustili predse, da ne bi bilo kakšne užaljenosti. So pa bili Dolenjci tudi sicer dobri gostitelji, za kar gre zahvala generalnemu pokrovitelju Zdravilišču Šmarješke Toplice, Dolenjskim pekarnam, zavarovalnici Tilia, sevnikiškim podjetjem Lisa, Inplet, Kopitama, Chemcolor, Jutranjka, novomeškim firmam Intel servis, trgovini Darja, studiu Vista, Mesarstvu Cvetan Mokronog in kajpak uredništvu Dolenjskega lista, ki je prispevalo pokale. Po naporih tekmah v zelo hladnem vremenu se je v Topliški kleti prilegel kozarček rujnega. Na posnetku (od desne) med sroččenim klepetom zadovoljna zmagovalca Čeak in Lah, zamišljena trejeveršena Lucu in Splichal, šef Delove centralne redakcije Mišo Renko in Večerov adut Mencinger. (Foto: P. Perc)

Odbojka se vrača v Žužemberk

Ustanovitev OK Žužemberk - Nastopi v 2. državni ligi - Klub iše sponzorje

ŽUŽEMBERK - Pred nedavnim je bil po 15-letnem zatišju ponovno ustanovljen odbojkarjski klub Žužemberk. V tej sezoni že nastopa v 2. državni ligi, ker ji je 2. ekipa Pionirja prepustila mesto v njej. Tako Žužemberčani igrajo pod imenom Pionir 2, Žužemberk.

Odbojka je za Žužemberk tradicionalen šport, saj njeni začetki segajo že v 50. leta, ko so jo igrali Vinko Globkar, Jože Mlakar, Albin Novak, Adi Štor, Marjan Smrke in drugi. Kasneje je Žužemberk natopal v 2. zvezni odbojkarjski ligi, leta 1979 pa se je moral zaradi neustreznih prostorskih razmer združiti z novomeško odbojkarjsko ekipo. Tako pa je odbojka in delo z mladimi na tem področju praktično zamrla.

V okviru kluba, katerega predsednik je Bojan Brulec, delujejo štiri sekcije: člansko ekipo vodita Jure Muhič in An-

drej Pečar, kadetsko Aleš Smrke, starejši pionirje Tomo Pečar, mlajše pa Bojan Brulec. Klub premore tudi svojega občinskega sodnika Jureta Jeraja.

Cilj kluba za letošnjo sezono je ostanek v 2. državni ligi, predvsem pa vzgoja mladih odbojkarjev, ki bi kasneje igrali v članski ekipi. Tako bodo nastopali v kadetski ligi in na pionirskih

klubskih in šolskih tekmovanjih. Vsak začetek je težak, zato se tudi klub za zdaj še otepa s finančnimi težavami in išče sponzorje. Še posebej zadovoljni bi bili, če bi sponzorstvo prevzelo kakšno domače podjetje.

V soboto ekipa OK Žužemberka na domačem terenu pričakuje novo zmago proti ekipi Maribora 2. P. MRVRA

ČLANSKA EKIPA OK ŽUŽEMBERK - Od leve proti desni stojijo: Domen Pustar Gorazd Kosmina, Gregor Novak, Matej Kocjančič, Gregor Rifelj, trener Jure Muhič in blagajnik kluba Igor Grum. Od leve proti desni čepijo: Tom Pečar, Aleš Smrke, Alen Lazič, Tone Škrbe, Tomaž Černac in Srečko Starič. Manjkajo: Fanija Travižan, Matej Jug, Brane Zadravec in Bojan Hočvar. (Foto: S. Maver)

Na Čatežu čez drn in strn

V soboto finalni kros Dela

BREŽICE - Atletski klub FIT Brežice bo v soboto, 15. oktobra, organiziral finalni kros Dela. Priporočile tekmovanja bo na terenih v Čateških Toplicah za hotelom Terme ob reki Savi. Teren je travnat in razgiban, gledalci pa bodo z varovalnega nasipa, ki bo namenjen za naravne tribune, videli celotno tekmovalno progo. Glavni domači pokrovitelj prireditve so Terme Čatež, najboljša pa bosta nagradila tudi Vito Brežice, ki je generalni pokrovitelj Atletskega kluba FIT Brežice, in Agraria Cvetje Čatež.

Prireditve se bo pričela ob 10.45 s svečano otvoritvijo. Tekmovalci bodo štartali v 14 kategorijah. Organizatorji pričakujejo udeležbo preko 1500 tekačev iz vseh slovenskih občin, prav gotovo pa bodo nastopili vsi najboljši slovenski srednje- in dolgoprogaši.

V Novem mestu Šentjernej

Na občinskem krosu najboljši Šentjernejčani in tekmovalci Srednje tehnične in zdravstvene šole

NOVO MESTO - Jesenskega krosa se je v zelo hladnem vremenu udeležilo 393 tekačev iz skoraj vseh novomeških osnovnih in srednjih šol. Med mlajšimi dečki skupine A je bil najhitrejši Sašo Šonc, ekipno pa so bili najboljši tekmovalci osnovne šole Center. Med mlajšimi deklicami skupine A je prva pritekla na cilj Urška Jarc, zmagala pa je ekipa osnovne šole Šentjernej. Med mlajšimi dečki skupine B je bil najboljši Boštjan Pleskovič, spet je bila najboljša ekipa iz Šentjernejske osnovne šole. Med mlajšimi deklicami skupine B je bila prva Jasmina Salopek, ekipno je bila najboljša osnovna šola Šmarjeta. Franci Vene je bil najhitrejši v kategoriji starejši dečki A, ekipno pa so spet slavili Šentjernejčani. Med starejšimi deklicami skupine A se je najbolj izkazala Mateja Tomič, najboljša ekipa je bila iz osnovne šole Šentjernej. Anton Starič je bil najhitrejši med starejšimi dečki skupine B, ekipno so zmagali tekači Srednje tehnične in zdravstvene

šole, ki so zmagali tudi v kategoriji starejši deklice B, kjer je bila med posameznicami najhitrejša Alenka Čelčič. Med mlajšimi dijakmi je zmagal Aleš Tomič, ekipno pa so bili najboljši dijaki STZS. V kategoriji mlajših dijakinj je prva pritekla na cilj Irena Auerperger, najboljša ekipa je bila iz STZS, prav tako tudi med starejšimi dijakmi, kjer je med posamezniki zmagal Dejan Gradišar. Bernarda Kirn je bila najhitrejša starejša dijakinja, ekipno pa so zmagale tekmovalke novomeške Gimnazije.

LE AKRIPOL

TREBNJE - Rokometaši Akripola so v 3. krogu zahodne skupine 2. državne lige v dvorani trebanjske osnovne šole premagali moštvo Titanic iz Sežane s 24:21. Na polovici prvega polčasa so si akripolovci priigrali tri zadetke prednosti, na odmor so odšli z vodstvom 12:8. Tudi v drugem delu so trebanjski rokometasi vseskozi vodili s štirimi ali petimi zadetki, najvišjo prednost - 24:18 so imeli dve minuti pred koncem srečanja. Ker so hoteli to prednost še povišati, so prehitro in neuspešno zaključevali napade, kar so gostje izkoristili in iz hitrih protinapadov rezultat znižali. Za Akripol je največ - 10 zadetkov - dosegel Željko Vešligaj. Rokometaši Akripola kot edino drugoligaško moštvo brez izgubljene točke vodijo na lestvici. V soboto bodo v Škofji Loki igrali z lanskim prvoligašem, moštvom Seširja. Prejšnjo sredo je na prvi tekmi šestnajstine slovenskega pokala Interior Krško v Trebnjem premagal Akripol z 21:18, povratno tekmo sta nasprotnika odigrala sinoči v Leskovcu pri Krškem. Rokometaši Črnomlja so v zadnjem kolu v Ljubljani izgubili s Prulami s 24:15.

Najtežja "čebelja obleka" na svetu

Slovenski čebelar Franci Marolt iz Sevnice v Guinnessovi knjigi rekordov. Čebele so ga "oblekle" v rekordno težko obleko.

"Marsikdo bi čebelaril, če čebele ne bi imele špičastih riti," pravi pregovor, a pravi tudi, da so "čebele majhne živalce, a prinašajo lepe denarce." Slednje že nekaj časa ne drži. Veliki čebelarji bodo benti, ko bodo prebrali te vrstice, saj imajo veliko dobrega medu, pa ga ne morejo prodati. Uvoz cenjenega, manj kakovostnega medu zagate slovenskih čebelarjev le še povečuje. In če k temu prištejemo še, koliko skrbi imajo v zadnjih letih naši čebelarji z raznimi boleznimi čebel, predvsem varozo in čebeljo kugo, potem je poslanstvo mentorjev čebelarstva na slovenskih šolah toliko bolj hvalevredno, a hkrati tudi Si- zifovo delo.

Zanesljivo je najbolj znan mentor mladih čebelarjev na Slovenskem 23-letni Sevnčan Franci Marolt; nekaj zavoljo uspešnega dela s krožki na nekaj šolah, saj je bil z Boštanjčani že državni prvak, v Sevnici pa podprvak, predvsem pa si je naredil veliko reklamo, ko je pred kratkim svoje golo telo "obdal" z več kot 13 kilogramov težko čebeljo obleko (z več kot 130.000 čebelami). Franci je postal tako svetovni rekorder, če lahko tako opredelimo uvrstitev v Guinnessovo knjigo rekordov.

Na sebi le kopalke

Zaenkrat je v njej uradno rekorder še American Max Beck iz New Jerseyja, ki pa je na svoje oblečeno telo priklical "le" za približno 12 kg čebel. Tak "oblečen poskus" seveda po drznosti oz. tveganju ni primerljiv z Maroltovim, ki je imel na sebi le kopalke in še te so mu čebele skoraj slekle. Francijevo telo je preneslo

okrog 110 pikov, nekaj ostrih čebeljih žel pa je ostalo tudi v telesu snemalca TV Slovenija Franca Pavkoviča in fotografa Draga Slukana.

Za ta poskus v bližini svoje domačije na Radni nad Boštanjem se je Franci dolgo in skrbno pripravljval. Konec avgusta, na svoj dan D, se je začel pripravljati na odločilni, zaključni del premišljenega projekta že zgodaj dopoldne. Ni pričakoval, da se bo njegov podvig, kot sam imenuje ta poskus, zavlekel do 20. ure.

"Po približno treh urah mi je postalo slabo, da sem moral poskus prekiniti. Verjetno je bila slabost bolj posledica pomanjkanja zraka v šotoru, ki sem ga napravil za to priložnost, kot pa čebeljih pikov, saj so čebelarji, ki brez kakšnih posledic preživijo še dosti večje število pikov. Posebej nadležni in neprijetni so piki po lasišču, saj se čebele rade zapodijo najprej v lase. Zato sem si na glavo nadel sprva pokrivalo. S čebelami je treba znati delati, da niso napadalne. Za ta podvig sem se odločil, ker želim popularizirati čebelarstvo. Že ko sem se pred približno letom dni pojavil v medijih s čebeljo brado, se je povečalo zanimanje mladih za čebelarstvo. Seveda ne bi nikomur priporočil takega poskusa," je med drugim povedal Marolt in se ponovno zahvalil za sodelovanje in pomoč domačin, televizijskemu snemalcu in fotografu.

Posnetki Francijeve "čebelje obleke" so preko Evrovizije že zakrožili po Evropi, podvig pa je predvajala tudi slovita Turnerjeva mreža CNN.

PAVEL PERC

Novo mesto bo devet dni kolesarski center sveta

Leta 1896 so kolesarski zanesenjaki v Novem mestu ustanovili svoj klub, imenovan "Dolenje". S kolesi so se podili po prašnih dolenjskih cestah in med prvimi nastopili na dirkah po Poljski, Češkoslovaški in Nemčiji. Je kdo izmed njih morda že takrat pomislil, da bo sto let po ustanovitvi kluba njihovo mesto gostilo svetovno prvenstvo?

Vse skupaj se je v resnici začelo leta 1985, ko je v Novem mestu potekalo balkansko prvenstvo. Poleg Sandija Papeža, ki je takrat s fantastično zmago postal sinonim našega kolesarstva, so slavili tudi organizatorji prvenstva, saj je bilo odlično pripravljeno, zato so jim funkcionarji Mednarodne kolesarske zveze (UCI) predlagali, da bi v Novem mestu organizirali mladinsko svetovno prvenstvo.

Želja je postala resničnost

Ideja je postala želja, lani pa so organizatorji končno dobili soglasje novomeške občinske skupščine in republiške vlade. Letošnjega aprila je Slovenijo in Novo mesto obiskal podpredsednik UCI-ja Agostino Omini. V Ljubljani se je sestal z zunanjim ministrom Lojzeto Peterletom, ki je hkrati tudi predsednik Organizacijskega odbora za pripravo Svetovnega mladinskega kolesarskega prvenstva, na Otočcu se je z njim pogovarjal novomeški župan Franci Koncilijs. Maja je UCI kandiduro Novega mesta uradno potrdil. Mesec kasneje so Novo mesto obiskali predstavniki tehniške komisije UCI-ja, si ogledali proge za cestne in krometrške vožnje ter projekt dirkališča. Seznanili so se tudi z ostalimi organizacijskimi pripravi in pod kandiduro Novega mesta za organizatorja svetovnega prvenstva dali še zadnji pečat.

Organizacijskemu odboru so že prišlo čisto na pomoč podjetja: Stol iz Kamnika, novomeški Cumpotronic, Minolta Slovenije, Emona Globtur, Pošta Novo mesto ter Pionir, tako da ima sedaj zagotovljene osnovne pogoje za delo. Organizatorji so že navezali stike z marketinško organizacijo UCI-ja ISL. Z njeno pomočjo naj bi pritegnili k sodelovanju nekaj svetovnih podjetij, kot so Shimano, Swiss timing in Coca-Cola.

Z dvorano ne bo nič

Kolesarski delavci so s pomočjo atletskih in še koga želeli v Novem mestu, natančneje v Žabji vasi, zgraditi večnamensko športno dvorano, v kateri bi bilo tudi kolesarsko dirkališče, vendar na republiški ravni projekt ni našel odobrenja. Morda tudi zaradi tega ne, ker bi bila to edina dvorana v Sloveniji, ki bi zadostovala za potrebe največjega števila športov na najvišji ravni. So se v Ljubljani zbal, da bi se center dvoranskega športnega dogajanja preselil v Novo mesto? Odgovor je že tema druge zgodbe.

Organizatorji svetovnega prvenstva so se tako morali zadovoljiti zgolj z nepokritim dirkališčem v sklopu športnih objektov pri centru srednjih šol v Smihelu. 250 metrov lesene steze ne bo imelo nobenih spremljajočih objektov, tudi ne sanitarij ali bifejev. Dirkališče, ki bo edini objekt te vrste v Sloveniji, bo stalo okrog milijon nemških mark. Izgradnjo bodo financirali večinoma iz sponzorskih sredstev, del bo prispevala država in le manjšega novomeška občina.

Kolesarji, ki bodo 1996. leta stari od 16 do 18 let, se pravi primerni za nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu, so že člani društva. Kot mlajši mladinci že tekmujejo zelo obetajoče. Ob koncu letošnje sezone jih bodo razporedili v kategorije za cestne ali vožnje na dirkališču in bodo tako naslednji dve leti v skladu s tem tudi trenirali. Janez Jagodic, ki je bil do sedaj tudi reprezentančni trener, se bo posvetil zgolj delu v klubu, tako da bodo tekmovalci kar najbolje pripravljeni. Svetovnega prvenstva naj bi se udeležili prav v vseh disciplinah. Za enkrat v klubu deklet pri mlajših mladincih še ni, vendar bodo trenerji skupaj s pedagogi v šolah v najkrajšem času poiskali mlade talente.

Da bodo naši kolesarji vrhunsko pripravljeni tudi za dirkališče, je potrebno še mar-

sikaj. Pravega trenerja za pisto, ki ga pri nas ni, je treba poiskati v tujini. S kolesarji se bo moral, dokler naše dirkališče še ne bo nared, na treninge voziti na najbližjega - v bližino italijanskega Trevisa. Seveda jih pred prvenstvom čakajo tudi preizkušnje na tekmovalnih. Gotovo pa že težko pričakujejo prihod-

vračanje lastnine

Saj ne zahtevamo nič tujega!

Leta 1948 so Dergančevim iz Semiča zaplenili posestvo na Gornjih Lazah, kmalu potem pa še vse premoženje v Semiču, torej opremljeno hišo, kovačnico in zemljo. Za vso nekdano lastnino so vložili zahtevo za vrnitev, vendar doslej niso dobili še ničesar. Pravijo, da so se z lastnikom sicer pripravljali pogajati, vendar pa premoženja ne bodo prepustili nikomur.

Po agrarni reformi so Dergančevi torej ostali brez posestva na Gornjih Lazah. 19 hektarov, hišo in gospodarska poslopja je dobil Franc Avsec, 23 hektarov gozda pa je vzela država, ki je, kot je povedala Rezka Derganc in kot so ji potrdili na Gozdnem gospodarstvu, med moratorijem posekala 1.300 prost. metrov lesa. Ta opustošeni gozd naj bi dobili nazaj. Zahtevali pa so tudi vrnitev preostalega posestva na Gornjih Lazah, a ne vedo, če bodo kdaj njegovi lastniki.

Seveda so Dergančevi zahtevali v naravi vrnitev premoženja v Semiču. Leta 1992 pa je Vrhovno sodišče Republike Slovenije s sodbo odpravilo zaplembo. Pomeni, da ne gre več za denacionalizacijo, temveč za predlog dedičev sledi postopek na sodišču. Tako so v začetku preteklega leta Dergančevi vložili po 145. členu Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij na sodišču proti občini predlog za vrnitev zaplenjenega premoženja. Na zasledenih črnolajških občinskih skupščini, kjer zelo pogosto govorijo tudi o denacionalizaciji, eden od delegatov vedno opozori tudi na primer Dergančevih, ki zagotovo ni med lažjimi. Delegat pa je prepričan, da se njihova denacionalizacija rešuje prepočasi in da so mimo že vsi zakonski roki. Toda doslej mu ni še nihče pojasnil, da v njihovem primeru, vsaj kar se tiče premoženja v Semiču, ne gre več za denacionalizacijo, temveč premoženje vračajo po preimenjenem zakonu, zato tudi ne veljajo denacionalizacijski roki. Ta zakon pa v 145. členu med drugim pravi: "Če je kazni zaplembe premoženja razveljavljena, se zaplenjeno premoženje vrne obsojencu oz. njegovim dedičem. Če vrnitev zaplenjenega premoženja ali posameznih njegovih delov stvarno ali pravno ni več mogoča, povrne dejansko vrednost tega premoženja po času izdaje sklepa o vrnitvi in po stanju v času zaplenbe družbenopolitična skupnost, ki je premoženje prevzela. O vrnitvi

zaplenjenega premoženja odloča sodišče." Sodišče, na katerem sedaj teče postopek, bo ugotovilo, ali bo premoženje moč vrniti v naravi ali ne ter ali je moč povrniti škodo.

Toda, naj bo postopek, po katerem naj bi Dergančevi dobili nazaj premoženje, takšen ali drugačen, zanje je najpomembnejše, da ga še vedno nimajo v svojih rokah. "Ko sem prišla leta 1959 za snaho k Dergančevim, niso imeli ničesar. Z doto sem kupila kravo, možu invalidu pisalni stroj ter sebi šivalni stroj. V najem sem vzela zemljo, da smo se lahko prebijali skozi življenje. Od vsega premoženja, ki so ga imeli, jim ni ostalo nič. Celo mnoge za življenje potrebne stvari, ki so ob zaplembi ostale v hiši, so iz nje znosili drugi, vsak po svoji potrebi. Ko smo si čez leta le postavili svojo hišo na zaplenjeni Dergančevi zemlji, smo jo morali odkupiti," s solzami v očeh obuja spomine Rezka. Kovačnico so po zaplembi prodali, vendar je sedaj prazna, zato Rezka meni, da bi občina lahko sedanjemu lastniku izplačala kupnino ter jim jo vrnila. Najbolj sporna pa je po njenem stanovanjska hiša. Poleg vrnitev hiše zahtevajo tudi odškodnino, da bodo stavbo uredili, kakor je bila pred zaplembo. Hkrati tožijo tudi za odškodnino za trgovski inventar, opremo ter za izgubljeni dobiček.

"Najbolj od vsega me boli, da je hiša popolnoma razdejana. Ko je bila v njej zdravstvena ambulanta, so jo redno vzdrževali. Pred približno desetletjem, ko se je ambulanta preselila, je občina hišo namenila za socialna stanovanja. Sedaj legalno s pogodbo v njej živijo tri družine, tri pa so vseljene na črno. Legalnim stanovanjem so sicer ponudili stanovanje v Črmošnjicah, a se nočejo preseliti. Poklicali so nas na občino, da bi se pobotali, a so nam ponudili le 30 tisoč DEM odškodnine. Kot da bi se hoteli iz nas delati norca! Gradbenica mi je povedala, da bi za najosnovnejšo ureditev hiše potrebovali 250 do 300 tisoč DEM. Odškodnino, ki pa jo je ocenil uradni cenilec, smo spustili na polovico, vendar se nismo mogli dogovoriti z občino. Javni pravobranilec Tiran, ki jo zastopa, je celo predlagal, da bi hišo prodali. Toda vprašanje je, če bi na občini lahko plačali toliko, na kolikor je ocenjena. Drugi predlog je bil, da nam hišo vrnejo s stanovalci vred. A saj jih nismo mi vzeli na stanovanje in tudi nikakršna socialna ustanova nismo! Poleg tega pa ti stanovalci delajo v sosesčini samo sramoto," pripoveduje Rezka.

"Tisti, ki bi morali vrniti premoženje, se do nas obnašajo, kot da terjamo nekaj tujega. A hočemo nazaj le svoje. Če so že starega očeta tako grdo ogoljufali, naj imajo vsaj njegovi vnuki kaj od njegovega garanja. Zato bomo vztrajali do konca," je odločna Dergančeva.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Rezka Derganc pred zaplenjeno Dergančevo hišo v Semiču

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Blagoslovljeno kršenje ustave

Krovna komisija Rimskokatoliške cerkve in vlade Republike Slovenije, ki je bila ustanovljena, da pripravi predloge za ureditev odnosov med našo državo in cerkvijo, le s težavo najde skupen jezik. Največ zapletov je okrog dogovora o verskem pouku v javnih šolah. O tem in nasploh o odnosu med cerkvijo in državo smo se pogovarjali z Novomeščanom mag. Marjanom Smrketom, sociologom in raziskovalcem na Fakulteti za družbene vede.

Smrke se ukvarja s sociologijo religije, zanjajo ga predvsem spremembe na področju odnosov med cerkvijo in državo v vzhodni in srednji Evropi po letu 1989 in religijske razmere za čas komunizma in tudi v predkomunističnem obdobju, to pa je tudi predmet njegove doktorske disertacije, ki jo trenutno pripravlja.

- Sedmi člen naše ustave govori o ločenosti verskih skupnosti in države. Pripadniki najtrše struje v slovenski cerkvi pravijo, da je takšen člen danes odveč in za verne ljudi celo ponižujoč. Kako to načelo razumete vi?

"Mislim, da je mnenje, da je 7. člen ponižujoč za vernike, neutemeljeno. Poznamo številne države, katerih ustave vsebujejo ta člen, pa tam ni govora o žaljivosti člena - npr. ZDA, kjer je okrog 90 odst. prebivalstva religioznega, ustava člen o ločenosti cerkve in države vsebuje že 205 let. Tudi večina dežel, ki so bile nekaj komunistične, v svojih ustavah ohranja člen o ločenosti. Edina vzhodnoevropska država, ki ima namesto tega izraza zapisan izraz o avtonomnosti verskih skupnosti, je Romunija. Spomnim naj, da je bilo že v času komunizma v Romuniji več govora o avtonomnosti kot o ločenosti. Ceausescu je vladal in tamkajšnja pravoslavna cerkev sta prav "prisrčno" sodelovali. Avtonomnost je torej lahko ravno tako ali še bolj kot ločenost sumljiv izraz. V prid ločenosti naj omenim še domislek nekaterih protestantov: Osmi dan je bog ločil cerkev in državo - in bilo je dobro."

- Od kod izvira ta ločenost?

"Pred ločenostjo je bila v veljavi takšna in drugačna spojenost države in cerkve. V večini evropskih držav se je uveljavila ta ali ona cerkev kot večinska in kot tista, ki se je povezovala z državo in s pomočjo države na bolj ali manj grobni način odpirala druge. V ZDA, kjer so se znašli pripadniki raznih veroizpovedi, se je na novo postavilo vprašanje odnosa verskih skupnosti do države. V prvih kolonijah je prihajalo do ponovitve evropskega vzorca - do diskriminiranja vernikov manjšinskih cerkev. Bolj vizionarski ameriški politiki, ki so imeli v mislih civilizirano državo, so videli, da to nikamor ne vodi in da bo lahko država funkcionirala le, če bodo verske skupnosti ločili od države. V Evropi je

prihajalo do ločitve na bolj konflikten način - tipičen primer je francoska revolucija, kjer je prišlo do pravega upora zaradi povezanosti absolutistične vladavine in konzervativne katoliške cerkve. Ločenost cerkve in države pomeni, da država ne sme postavljati v privilegiran položaj nobene cerkve oz. vere. Prav na Dolenjskem pa glede ločenosti cerkve in države opažam vztrajne kršitve tega člena ustave s t.i. blagoslovitvami nekaterih javnih objektov v okviru raznih državnih (občinskih) prireditvev. Država s tem daje simbolično prednost enemu svetovnemu nazoru, eni religiji in s tem postavlja na nižji položaj druge. Povsem drugo so privatne blagoslovitve, ki jih naročijo nekatere ustanove oz. zasebniki, npr. blagoslovitev konj na štefanovo. Prepričan sem, da glavni akterji teh problematičnih blagoslovitev vedo, da kršijo ustavo."

- Pojavljajo se še druge zahteve, ki ne gredo skupaj s sedmim členom ustave, npr. zahteva cerkve po vsestranski podpori države, tudi finančni.

"Občasno se pojavljajo zahteve po gmotni, pravni in moralni podpori. V načelnem smislu je vsako financiranje cerkvenih ustanov s strani države kršitev načela ločenosti cerkve in države in pomeni odtegotanje sredstev tistim, ki so drugače verni oz. neverni, za namene, s katerimi ne soglašajo. Opozoril bi na trend v zahodnoevropskih državah v smeri popolnoma prostovoljnega financiranja. V Italiji so se leta 1989 preusmerili na prostovoljne prispevke in takšen je bil tudi eden od predlogov v Sloveniji, kar je po mojem zgleda vredna rešitev in vsekakor boljša, kot je npr. cerkveni davek v Nemčiji."

- Kaj se po padcu komunizma dogaja z religioznostjo v posameznih vzhodnoevropskih državah?

"Dogajanja v zvezi z religijo v vzhodni Evropi so zelo zanimiva. Prva leta postkomunizma označuje izrazitejša rast klasične religioznosti, kot imenujem vero v boga. Ponekod se je začela že v času komunizma, npr. na Madžarskem konec 70. let, podobno v Sloveniji, ponekod pa se je začela šele ob koncu 80. let. Religioznost v Rusiji je od leta 1989 do 1992

porasla od približno 10 odstotkov na dobrih 40. Porasla je predvsem necerkvena, avtonomna religioznost, cerkvena religioznost, ki se povezuje s cerkvijo, pa tako rekoč stoji na mestu. Na Madžarskem npr. je 3/4 tistih, ki so religiozni, religioznih "na svoj način". Le 1/4 je cerkveno religioznih. Podobno je tudi v Rusiji. Hkrati obiskovanje cerkva večinoma ne narašča vzporedno z rastjo religioznosti. Vera v večino temeljnih krščanskih dogem je manjšinska. Podobno je v Sloveniji, Rusiji in marsikje drugje. Vzpon religioznosti se v velikem delu dogaja zunaj okvira cerkva. Naslednje opažanje je, da se ob rasti vere v boga vzpenja tudi vraževerje raznih oblik in rast raznih parareligijskih verovanj. Človek v postkomunistični Evropi je torej, če bi uporabil blag izraz, avtonomen iskalec, lahko pa bi rekel tudi, da je zmeden, saj združuje nekatera verovanja, ki preprosto ne gredo skupaj. Glede ustavnopravnega položaja delovanja cerkva je opazno, da večina držav ohranja v svojih novih ustavah določilo o ločenosti cerkve in države, čeprav so bili pisni ustavi izpostavljeni mnogim pritiskom. V Rusiji je bilo kritično leto 1991, ko je Jelcin že močno "koketiral" z rusko pravoslavno cerkvijo in njeno idejo, da bi bila državna, vendar je potem zavrnil zakonski predlog o prepovedi neruskih religij in sledila je ustava, ki določa, da državne cerkve v Rusiji ni in da so vse verske skupnosti enakovredne. Kljub temu, da domala vse države vsebujejo člen ločenosti cerkve in države, ga različno interpretirajo, tako so npr. na Poljskem ponovno uvedli verouk v javne šole, verouk ostaja v javnih šolah na Češkem (bil je tudi v času komunizma), ponovno je v javnih šolah tudi na Madžarskem (kjer je bil večidel komunizma), ni pa ga v javnih šolah v Rusiji, kjer je sicer možno ustanavljanje cerkvenih šol."

- Kako je z veroukom pri naših sosedih?

"Vse dežele, ki nas obkrožajo, Avstrija, Italija, Madžarska in Italija, imajo verouk v okviru javnega šolstva. V primeru Italije, Avstrije in Madžarske je to nadaljevanje tradicije, drugače pa je s primerom Hrvaške, kjer gre za uvedbo verouka na novo. Seveda v zahodnih državah glede tega obstajajo različne rešitve, v ZDA, v Franciji in še ponekod verouk v javnem šolstvu ni."

- Pri nas verskega pouka v javnem šolstvu ni. Mešana krovna komisija Rimskokatoliške cerkve in vlade RS, ki naj bi pripravila tudi predlog o verskem pouku v javnih šolah, je že sklenjena kompromis podkomisije za šolstvo zavrnila. Zakaj po vašem mnenju cerkev tako vztraja pri svojem predlogu?

"Ker je razprava o tem potekala za zaprti-

FOTO: J. DORNJČ

mi vrati, lahko o tem rečem le toliko, kolikor sem imel priliko prebrati v medijih. Cerkvni predlog je bil maksimalističen - predlagali so izbirni predmet, ki bi se vlekel od predšolske vzgoje do zadnjega razreda srednje šole in ki bi bil na pol poti med katehezo in izobraževanjem o religijah. Vladna stran komisije pa je predlagala štiriletni program, ki bi govoril o religijah na bolj informativen način in bi bil daleč od konfesionalnega pouka. Očitno je, da katoliška cerkev s tem ni zadovoljna in da bo poskušala tako ali drugače uveljaviti svoje interese."

- Kakšno pa je vaše stališče?

"Razprava je tudi mene spodbudila, da sem se razgledal po ureditvah v šolstvu v nekaterih zahodnih deželah. Najbolj me je prepričala ameriška ureditev. Od leta 1963 imajo v javnih šolah, v katerih ne sme biti verouka, možnost pouka o religijah sveta. Nekajletni izbirni pred-

naše korenine

Les, zlata vreden

Na kamnu sta vklesani letnici 1838 in 1960. Kamen je vzdignjen v kletni steni Malnaričeve hiše v vasi Mladica pri Semiču. Kaj predstavljata v kamen vklesani letnici pa se ne da kar na kratko razložiti. To je zgodba Malnaričevega rodu na Mladici. In prav na Mladico me je pot zapeljala na Mihelevo nedeljo. To pa je dan, ko je v bližnji podružnični cerkvi sv. Mihaela žegnanje, cerkveno praznovanje pa se popoldne prelevi v domači praznik po vseh okoliških vaseh. Ko torej popoldne pripeljem na Mladico je pri vsaki hiši živžav. Tudi pri Malnaričevih je tako in miza se kar šibi od raznovrstnih dobrot. Družba, ki so ji dobrote ponujene, je velika: zbrane so vse tri domače hčerke in njihove družine - častno mesto pa je prihranjeno za Marijo in Milana Malnarič, ki sta to družino in to hišo zasnovala.

V zakon sta stopila leta 1948. Vzgojila sta hčerke Anico, Raziko in Stanko, ki so jima podarile pet krepkih vnukov. Tako gre rod naprej. A je bilo na tej kmetiji še med obeme vojnama precej kritično. Revščina je bila velika, zato se je Marijin oče Martin Petric kmalu potem, ko si je pripeljal mlado, Tomčevico iz Stranske vasi, odpravil na delo v Ameriko. A zaslužka zanj tam ni bilo, čeprav je, vsaj tako so pravili, delal v rudniku zlata. Nakopal pa si je "ameriško bolezen", kakor so takrat rekli rudarski boleznim, vrnil se je domov in kmalu umrl. Marija se ga komaj malo spominja. Kmetija je ostala nespremenjena do vojne in med njo. Slamnate strehe so bile na hiši in na gospodarskih poslopih. V tistem času je bil to znak revščine in zaostalosti. A je imelo življenje pod njimi svojevrsten čar. Marija se z ožojnostjo spominja starih običajev, opravi in pesmi. Predvsem pesmi. Te so ob vsaki priložnosti zazvenele iz mladih grl. Prepevale so predvsem dekleta. Z njimi so si poživile vsakdan in preganjale dolgečase. "Mladi danes ne znajo več peti. Zdaj imajo radio, televizijo in druge vrste zabavo. A je bilo, tako mislim, včasih lepše. Petje je nekaj zahtevalo od človeka in mu nekaj dajalo. Zdaj ima mladina vsega preveč," pravi Marija, ko tiste čase primerja s sedanjimi.

Mladost je preživljala ravno v najbolj razburljivih časih med drugo svetovno vojno in po njej. Tako se je spoznala tudi z Milanom. Večkrat je šla na Krupo. Tam je imela sorodnike. Na Krupi je bil doma tudi Milan. Malnaričev je bil, po domače so rekli pri Bartljevihi. Zdaj sta od otrok živa le še Milan in njegov starejši brat Stanko. Milan je šel zgodaj v uk k Jakobu Kumpu, ki je bil bogat, kot so tisti časi rekli kolarjem. Tako se je pričel skoraj vsemu, kar je bilo treba tehničnega na kmetiji opraviti. Kajti bogonarji so imeli opraviti z lesom, iz lesa pa je bilo tisti čas skoraj vse. No, kovačev ne smemo pozabiti, ti so bili tudi pomembni mojstri.

Milan in Marija sta se spoznala torej že pred vojno, a je vojni vrtnec spremenil in

met je zasnovan tako, da tako rekoč deprovincializira učence kot pripadnike neke religije in jim da širši razgled glede celotne duhovne dediščine človeštva."

- Po družbenopolitičnih spremembah se je tudi pri nas cerkev v dokajšnji meri vključila v družbeno življenje. Kako komentirate izjave nekaterih cerkvenih predstavnikov, ki trdijo, da se cerkev izključuje iz javnega življenja?

"Leto 1989/90, prelom s prejšnjo družbeno ureditvijo, so si predstavniki cerkva v vzhodni Evropi predstavljali različno, močno navzoče pa je bilo prepričanje, da se morajo cerkve vrniti na mesto, ki ga so ga imele pred nastopom komunizma. Na Poljskem so se izrazito pognali v to smer in šli mnogo predaleč, na kar kaže zmaga levice na zadnjih volitvah kot odgovor ljudi na agresivnost katoliške cerkve. Cerkev pogosto govori, da je prikrajšana za različne stvari, medtem ko večina ljudi, po raziskavah sodeč, meni, da je položaj Rimskokatoliške cerkve v Sloveniji ustrezno urejen. Vedeti moramo, da si vsaka cerkev po svoji naravi želi širitve in je zato pripravljena govoriti o raznih krivicah tudi takrat, ko se ji te krivice dejansko ne dogajajo. Mislim, da pri nas ne gre za dejansko odrinjenost cerkve, ampak, da si cerkev želi preveč. Opažam pomanjkanje skromnosti pri katoliških intelektualcih, ki se zavzemajo za večjo vlogo cerkve v družbi ne glede na nekatere predkomunistične odnose, ki so bili daleč od pravičnih. Mislim, da se bo vsaka agresivna poteza Rimskokatoliške cerkve glede preurejanja razmer med državo in cerkvijo maščevala predvsem njej sami, na to opozarja ravno poljski primer. Rečem lahko, da je slovenska relativna počasnost reševanja vprašanj med cerkvijo in državo tisto, kar je naša prednost in kar si lahko štejemo v dobro, saj imamo odprte še različne možnosti in čas za premislek."

JOŽICA DORNJČ

FOTO: T. JAKŠE
Marija in Milan Malnarič z Mladike pred domačim skednjem

prekrižal marsikatero načrte, tako da sta se vzela šele leta 1948. To ni letnica na kletnem kamnu. Ko se praznična družba, to popoldne zbrana pri Malnaričevih, nekoliko razide, pa letom in interesom primerno, mi gospodarji razkazujejo domačijo. Pod mogočnim skednjem je natrpano raznovrstno kmečko rodje. Tu je še moč videti star podkovan voz, kakršni so svoj čas ropotali po kamnitih vaških cestah, pa sani na vprego, take s pregljebom, "harpsnite" so jim menda rekli, brane in celo vrsto drugih stvari, za katere že redki vedo ime in namen uporabe in bi jih bil v svoji zbirki vesel vsak slovenski etnolog. Vse te stvari in še marsikaj drugega je včasih izdeloval Milan. Potem gospodarja odpreta še vrata v svetišče. To je kletni prostor podobno in prostorno hišo. Ob steni stoji velika lesena mizarska miza ali "ubelponk", kot so ji po domače rekli. A je tudi ta prostorna delavnica pretesna. Vseposod so še zloženi kosi lesa, očitno nekoč namenjeni raznim ročajem ali kosom voza: le izurjeno poklicno oko bi še ugotovilo vrsto lesa in za kakšen namen je bil svojčas spravljen, oko laika pa se hitro zgubi med množico raznovrstnih obličev, dlet in drugega orodja, kateremu je moč le približno ugotoviti namen uporabe. Milan pa le pogladi prah z gladke površine orodja in takoj se vidi, da je nekoč sodilo v njegovo dlan. Zdaj pa nič več, kajti že dolgo je tega, kar mu je bolezen izvila orodje iz rok.

Tu je še kamen in vklesani letnici. "1838" to je leto, ko je bila zgrajena naša stara hiša v tej hiši, s slamo kriti, sem bila rojena jaz. Z Milanom sva se kmalu po poroki lotila gradnje nove. Delo je bilo mučno in dolgotrajno. Betonskih blokov še ni bilo. Ti kamni so se od stare hiše. Vzidali smo jih v temelje. In tu vidite, je vklesana številka 1960. Takrat smo se v novo hišo vselili. Tudi druga poslopja skedenj, hleve in svinjake, smo na novo postavili in prekrili takrat," pripoveduje Marija in hvaležno pogladi Milanove roke. Te so takrat iz lesa ustvarjale zlato, ki je obnovilo Malnaričovo domačijo na Mladici. Ob njen oče zaman iskal v ameriških rudnikih je ona našla v sosednji vasi Krupa.

TONE JAKŠE

akcija novomeških potapljačev

Krka ni smetišče!

Potapljači Kluba za podvodne aktivnosti iz Novega mesta so ob pomoči raftarjev, ribičev in potapljačev iz vse Slovenije v štirih tednih očistili strugo Krke od Soteske do Otočca.

Ko so novomeški potapljači lani praznovali 20-letnico Kluba za podvodne aktivnosti, so sklenili, da bodo namenili večjo pozornost reki ob kateri živijo. Tisti redki, ki so se že prej več potapljali v Krki, so opozarjali na ogromne količine odpadkov v njej. Celo zimo so stikali glave in načrtovali čiščenje, a se jim najbrž niti sanjalo ni, da bo iz njihovih želja zrasla akcija, v katero se bodo vključili potapljači iz skoraj vseh slovenskih klubov pa ribiči, raftarji in celo pripadniki teritorialne obrambe.

Akcija "Krka izviri - izlivi" se je začela v soboto, 20. avgusta, ko se je ob Krki pod mostom v Soteski zbralo več kot 70 ljubiteljev narave. Domačim potapljačem raftarjem in ribičem se je pridružil 28 potapljačev z Blede in trije iz Postojne. Zanimanje za sodelovanje na akciji je bilo namreč tako veliko, da so morali organizatorji ostale goste "naročiti" za naslednje tri konce tedna, ker za vse naenkrat ni bilo prostora. Že na prvem delu je bilo odpadkov nad pričakovanji, saj so potapljači v dveh dneh iz Krke potegnili za sedem tovornjakov starega železja, posodja, plastike in odvrženih avtomobilskih gum. Najhuje je bilo nad rumanjskim jezom, kjer je bilo pravo podvodno odlagališče odpadkov, ki so jih ljudje leta in leta spuščali po strmi brežini pod cesto Vavta vas - Dolenjske Toplice. Podobna odlagališča so potapljači kasneje našli skoraj povsod, kjer teče Krka skozi manjša ali večja naselja. Še posebej je bila onesnažena celotna struga Krke skozi Novo mesto in brežina ter struga pod Mačkovcem. Večina odpadkov je starejšega datuma, kar dokazuje, da se je ekološka zavest ljudi v zadnjem času izboljšala. Res pa je tudi, da je odvoz odpadkov danes veliko bolj organiziran kot

nekaj. Prav zaradi tega je zelo verjetno, da Krke tam, kjer je bila očistena, ne bo treba več čistiti.

Poleg navadnih odpadkov je v Krki še precej nevarnih ostankov iz druge svetovne vojne. Čeprav je bilo že pred začetkom akcije z vsemi udeleženci dogovorjeno, naj se bomb, granat in drugega eksploziva ne dotikajo, se je med odpadki kljub temu sem ter tja znašla kakšna bombica, ki so jo kasneje predali policiji, ves ostali eksploziv pa so le vrisali v katastrske karte in naj bi ga pobrali kasneje. Poleg tega so v času akcije opravili analize kemijske onesnaženosti reke na območju čiščenja ter popisali vire onesnaževanja oziroma izpuste neочиščenih odpadnih voda v Krko, pri čemer jim je izdatno pomagal Krkin odelek varstva okolja.

Čeprav so vsi udeleženci pri čiščenju sodelovali zastonj, akcija ni bila poceni, saj je bilo treba vsakej poskrbeti tudi za celodnevno prehrano vseh udeležencev. Tu so priskočili

FOTO: I. VIDMAR

NAGRADI V LESKOVEC IN KRŠKO

Žreb je izmed reševalcev 38. nagradne križanke izbral MARIJO SEME iz Leskova in HELENO VUČAJNK iz Krškega. Smetovi je pripadla denarna nagrada, Vučajnkova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 24. oktobra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 40. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 38. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravila rešitev 38. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: OPAS, GORA, KATI, ODER, AREST, LAN, RANAR, ILO, RIGELNIK, HANA, INARI, SREDA, BAND, AM, LARI, VALA, AGA, ALMA, ANI, STAR, SKAZIJA, RADE, TANTALOS, PLAT.

prgišče misli

Vsaka nova zavest se rodi z zanikanjem.

I. VERČ

Ustvarjalnost in svoboda sta močno in pozitivno povezani.

B. M. ZUPANČIČ

Nacionalno čustvo je v človeku zelo globoko in prav zato mora biti človek z njim previden.

M. VUČELIČ

Sreča je razvoj.

A. LOWEN

Kakor ni mogoče prevesti pesmi, tako tudi ni mogoče prevesti mišljenja. Lahko ga samo transkribiramo.

M. HEIDEGGER

Nobena pesem se ne da zamenjati z drugo.

D. JANČAR

NAGRADNA KRIŽANKA40

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	OLUPEK	POKRATKA V VOJVODINI	BREZPETNI USNUJENI CEVELJ	NAUK O TOPLOTI	AVTOR: JOŽE UDIR	GLAVNI STEVNIK	KDOR ŽIVI PO ETIČNIH NACELIH	UGOVOR, PRIZIV	ORATEV
USLOČEN STROP					PISALNI PRIPOMOČEK				
OVITEK ZA SPISE					ANESTETIK MUSLIMANSTVO				
NAUK O ANALIZI						M. POLITIK (BELA)			
MADŽARSKO M. IME						POMOČEK ZA BLUVANJE			
SUFIKS							RIHARD JAKOPIČ		
							PREB. NEKD. AFR. MESTA		
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	SORODNIK PO OČETOV STRANI	RIMSKI BOG SMRTI	PREDMET MISLENJA	MESTO V MANDZURIJI (KITAJSKA)					
JUŽNOAME RISK GORSTVO				VRSTA MAMILA	NAPRAVA ZA LOČEVANJE DELCEV PO VELIKOSTI	POLJEDELEC MALAJSKO DOLGO BODALO		KRMNA RASTLINA	OKRASJE
OBLAST							RIM. STE-NOGRAF		
							STRANSKI DEL TELES		
PRILUTAR (NE MIS NE TIC)						GIBALNI ORGAN BICKARJEV			
SEMITSKO LJUDSTVO V JORDANIJI						VRSTA ŽIRAFE (OB KONGU)			
BRAZILSKA REKA, PRITOK AMAZONKE						KANOVA OBLAST			

praktični praktični praktični

KRIŽ

Večstranska poprova meta

Industrija uporablja številna zdravilna zelišča za različne kozmetične preparate. Vendar pa ni nujno, da se vedno zatekate le h kozmetičnim sredstvom, ki jih je moč dobiti v trgovini, ampak si jih lahko pripravite tudi doma. Poglejmo tokrat, za kaj vse je dobrodošla poprova meta, ki je zelo znana zdravilna rastlina. Poleg eteričnega olja, ki je najpomembnejša sestavina, vsebuje tudi tanin, grenke in druge snovi. Prav zaradi take sestavine je večstransko uporabna in učinkovita. Čaj iz poprove mete, ki ga skuhate vsake štiri dni, je učinkovit tonik za slabše prekrvavljeno kožo. Za masiranje vseh vrst kože, zlasti pa za slabo prekrvavljeno, je primerna mešanica poprove mete in olivnega olja. Sveža poprova meta drobno nasekljajte, dajte v kozarec ali steklenico ter prelijte z olivnim oljem: na dve pesti poprove mete dva decilitra olja. Dobro zaprite, pustite stati deset dni, nato precedite in shranite v dobro zaprti steklenici. S to mešanico si enkrat na teden zmasirajte obraz, vrat in dekolte, lahko pa tudi telo.

Krompir s sirom

Za 4 osebe potrebujemo: 1 kg krompirja, sol, 1 kg mešanega mletega mesa, 1 strok česna, 250 g goste paradižnikove omake, sveže sesekljana dišavna zelišča, poper, 300 g jogurta, 2 žlici olivnega olja, 200 g ovčjega sira. Krompirje operemo in skuhamo v osoljeni vodi, nato jih ocedimo, olupimo in narežemo na rezine. V ponvi segrejemo maslo in popražimo meso, da posivi in se nadrobi v grudice. Dodamo strt česen, zalijemo s paradižnikovo omako in premešamo. Dodamo in primešamo krompir. Zmes damo v pomaščen pekač. Jogurt gladko razmešamo z olivnim oljem. Primešamo 2/3 naribanega sira. Porazdelimo na krompirjevo zmes v pekaču in potresemo s preostalim naribanim sirom. Pečemo v pečici 30 minut.

Fikus ali gumovec

Fikus je med najbolj razširjenimi sobnimi rastlinami in velja za simbol direktorske oblasti. Doma je iz vzhodne Indije in ni pretirano zahteven, če ima le dovolj prostora, svetlobe in miru. Če tega primanjkuje, mu začno spodaj listi odpadati, ogolela rastlina pa sčasoma izgubi ves svoj sijaj. Kako to preprečiti? Fikus naj raste na svetlem prostoru, najbolje pri oknu, vendar ga ne sme motiti velika sprememba temperature, kaj šele prepih. Pozimi naj bi temperatura ne padla pod 19 stopinj, poleti pa ne narasla nad 30. Ker sorazmerno velika in močna rastlina kaj hitro izčrpa zemljo v posodi, v kateri raste, je presajanje zelo priporočljivo. Najprimernejši čas je spomlad. Dobro uspeva v šotnem ali ilovnatem kompostu, ki mu dodamo primerno količino mešanice mineralnih gnojil. Fikus lahko sami razmnožujemo s podtaknjenci, najbolje se obnese vrh, ki je pri vsaki rastlini najbolj vitalen.

Visoki davek jeseni

Poznavalcu naših prometnih razmer ni treba prebirati statistike prometnih nesreč, kajti že brez tega mu je jasno, da se nahajamo v kritičnem času, ki bo zagotovo še nekaj časa zahteval svoje žrtve. Vse skupaj je nesrečen splet okoliščin, ki pa bo tak ostal toliko časa, dokler ne bomo vzrokom zavestno pogledali v oči in pokazali dovolj zrele volje spoprijeti se z njimi. Najjih naštejemo: slabe ceste, ki postanejo jeseni, ob moči in slabši vidljivosti še nevarnejše, povečan promet, množica neizkušenih voznikov v premočnih vozilih in pa alkohol, ki je zlasti jeseni v prometu še bolj udeležen - vse to so stvari, na katere moramo računati, predno se v tem času odpravimo na cesti. Predno gremo, bodimo prepričani, da smo z njimi opravili pri sebi, in bodimo prepričani, da vsi z njimi niso opravili na enak način. Šele potem previdno na pot. Pa srečno!

zanimivosti iz sveta

Najdavnejši človekov prednik

Najdba fosilnih kosti znanosti doslej neznanih človekovih daljnih prednikov v etiopski puščavi je dokazala, da so predniki človeka živeli že pred 4 milijoni in 400 tisoč leti. Razvojna črta človeka je daljša za pol milijona let.

Paleontolog Gen Suwa s tokijske univerze najbrž ne bo nikoli pozabil trenutka, ko je med hojo po kamnitem območju puščave v osrednji Etiopiji, kjer se je zadrževala mednarodna raziskovalna skupina, zagledal fosilni zob. "Takoj sem vedel, da gre za zob človečnjaka," je kasneje povedal novinarjem. A bilo je več kot to. Suwa je s svojo najdbo odprl novo poglavje v zgodovini razvoja človeka.

Kot je skupaj s sodelavci zapisal v poročilu, objavljenem v zadnji številki strokovne revije Nature (Narava), pomeni najdba skupaj s fosilnimi ostanki, ki so jih na najdišču našli v zadnjih dveh letih, odkritje znanosti doslej neznane vrste človečnjaka. Presenetljiva je predvsem njegova starost, saj je s 4,4 milijona let nastarejši doslej znani človekov prednik. Odkritje je potegnilo črto v razvojnem drevesu človeka daleč nazaj v davnino skoraj povsem do točke, kjer sta se iz skupnega prednika ločili razvojni liniji človeka in opice.

Vmesni člen?

Odkritje seveda močno odmeva v vsem znanstvenem svetu, o njem pa so poročali tudi množični mediji, saj kaj tako razburljivega antropologi niso odkrili že več kot dvajset let, nazadnje leta 1974, ko so našli slovit Lucy, hominida, katerega ostanke so prav tako izkopali v Etiopiji. Lucy in njeni naj bi živeli pred 3,2 milijona let. Čeprav so bili po videzu blizu opicam, o čemer pričajo lobanja in ostanki zob, pa so imeli nekaj, kar je izrazito človeškega - hodili so pokonci. Ta najdba se je lepo vklopila v razvojno teorijo, ki jo je zasnoval že Charles Darwin, da imajo namreč človek in opice skupnega prednika. Razvojno teorijo so poleg paleontoloških najdb potrdile tudi najsoodobnejše analitične primerjave človeške in opičje dedne snovi DNK. Po prepričanju biokemikov naj bi prišlo do ločitve na človeško in opičjo vrsto pred 4 do 6 milijoni let. Najnovejša najdba sodi prav v to obdobje.

Človečnjaku so dali znanstvenmo ime Australopithecus ramidus (ramid je beseda iz lokalnega jezika afarščine, pomeni pa korenino). Kot avstralopiteki afarenzisi (Lucy) so imeli tudi ramidi zobovje z živalskimi in

človeškimi značilnostmi. Še posebej kočnik, ki so ga našli v delu čeljusti, je bolj podoben opičjemu kot vsi doslej najdeni fosilni zobje človečnjakov. Tim White s Kalifornijske univerze, ki je vodil mednarodno skupino znanstvenikov, kateri se je posrečila senzacionalna najdba, meni, da gre zanesljivo za zob afarenzisovega prednika.

Raziskovalci so našli zelo malo delcev kosti trupa in udov, pa še ti so bili precej poškodovani od zveri, zato ne morejo zanesljivo trditi, ali so ramidi hodili pokonci ali ne. Povsem zanesljiva pa je določitev starosti fosilov in tudi približna telesna višina najdenih primerkov. Ramidi so bili visoki 1,2

metra. Strokovnjaki menijo, da so hodili pokonci kot afarenzisi, venar so dokazi za to le posredni. Gre za del lobanjske kosti, kjer je odprtina za vhod hrbtenjače do možganov; položaj te odprtine kaže na pokončno hojo. Tudi struktura kosti rok je nekoliko drugačna, kot jo imajo po vseh štirih hodeče opice.

Najprej pokončna hoja potem razvoj možganov

Če so ramidi res hodili pokonci, potem bodo morali antropologi ponovno premisliti, kako je potekal razvoj človeške vrste iz skupnega živalskega prednika. Tako najdba afarenzisov kot nedavna najdba ramidov dajejo prav tistim strokovnjakom, ki pravijo, da so človekovi predniki najprej obvladali pokončno hojo, večanje možganov pa je prišlo kasneje.

Nova najdba je zamajala tudi uveljavljeno teorijo o vzrokih za razvojno tako pomembno pokončno hojo. Po nji naj bi pokončno

hojo spodbudila sprememba podnebja, ko so v zibelki človeka, osrednji Afriki, gozdovi izginili in so nastala obširna območja savan. V njih so imela bitja, ki so se lahko povzpela na noge nekaj prednosti: lahko so prej ugedala roparje in lahko so potovala dlje v iskanju hrane za svoj zarod. Najdba ramida teoriji spodnaša trdna tla. Vse namreč kaže, da ramidi niso živeli v savani, ampak v gozdu. Med fosilnimi okostji so namreč našli veliko drevesnih semen in obilje okamenega lesa. Našli so tudi ostanek kosti značilnih gozdnih živali. Po vsem tem sodeč, naj bi bil ramid prebivalec gozda. Teorijo o nastanku pokončne hoje bo torej treba spremeniti.

Ali je ramid skupni prednik človeka in opice ali pa prvi v razvojni vrsti, ki se je nadaljevala do modernega človeka, je še vprašanje. Večina antropologov meni, da je zelo blizu skupnemu predniku, da pa bodo raziskovalci našli bitja, ki so še starejša.

Že prihodnji mesec bodo raziskovalci ponovno odšli na območje, kjer so našli fosile ramidov. Še natančneje bodo raziskovali najdišče, da bi dobili kar največ podatkov, ki bodo pomagali osvetliti mesto ramida v razvojni zgodovini človeške vrste.

MILAN MARKELJ

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Nezavest

Kaj je značilno za diabetično komo?

Osnovna in najpomembnejša manifestacija sladkorne bolezni je pomanjkanje insulina v organizmu, kar vpliva na zvišanje sladkorja v krvi (hiperglikemija). Počasi in postopoma pride do okvare raznih organov v telesu. Če se bolnik ne zdravi ali se zdravi nepravilno, pride med drugim pogosto tudi do pomanjkanja kisika in okvare možganovine. Posledica vsega pa je diabetična koma.

Vzroki, ki pripeljejo do diabetične kome?

Bolnik s sladkorno boleznijo največkrat dobro pozna svojo bolezen in je poučen, kako se zdravi. Če si pravilno in v pravih presledkih vbrizgava predpisani insulin oz. če disciplinirano jemlje antidiabetične tablete in upošteva predpisano dieto, praviloma ne bo prišlo do kome. Razvije pa se ne le zaradi nepravilnega zdravljenja, ampak tudi zaradi najrazličnejših vročinskih obolenj, hudih razburjenj, stresov ali poškodb, ki nenadoma doletijo sladkornega bolnika.

Kakšni so znaki diabetične kome?

Prvi znaki bolezenskega dogajanja, ki lahko vodijo v diabetično komo, so hudi glavoboli, slabost, bljuvanje, bolečine v trebuhu (pa tudi po vsem telesu), občutek žeje in pogosto obilno odvajanje seča. Tak bolnik pospešeno diha, ima suh in obložen jezik pa tudi koža je suha. Nato postane zaspan in sčasoma izgubi zavest. V obraz je zaripel, očesno zrklo je mehko, izdihani zrak pa ima duha po acetonu.

V okviru prve pomoči damo takega bolnika v stabilen bočni

položaj. Ker praviloma na terenu v okviru prve pomoči nimamo možnosti laboratorijskih preiskav, se o bolnikovem stanju lahko hitro prepričamo s testnimi listki za določanje sladkorja v krvi.

Bolnik v diabetični komi je močno izsušen (dehidriran). Zato mu v okviru nujne medicinske pomoči čimprej napolnimo žile s tekočino (pri normalnem krvnem pritisku mu dajemo fiziološko raztopino, če pa ima znižan krvni pritisk, mu dajemo direktno v žilo nadomestke plazme). Insulin dajemo le, če smo povsem zanesljivo ugotovili, da gre za diabetično (hiperglikemično) komo, in še to le, če bo čakanje na prevoz oz. prevoz trajal dlje kot dve uri.

V vsakem primeru takega bolnika čimprej in čim hitreje prepeljemo na interni takelek najbližje bolnišnice. Stanje je izredno resno, saj je smrtnost pri tej komplikaciji zelo velika. Zato naj tak bolnik čim prej pride v roke najbližjega internista zaradi hitrega in intenzivnega zdravljenja vseh dodatnih komplikacij, ki se pojavijo ob diabetični komi, kar pa je izvedljivo in učinkovito šele ob sprotih laboratorijskih analizah.

Ves čas dajanja nujne medicinske pomoči in med prevozom moramo bolniku v diabetični komi urediti vse, da bo imel proste dihalne poti in se ne bo zadušil.

Naj kaj moramo pri bolniku s sladkorno boleznijo še posebno paziti?

Kadar na terenu dobimo bolnika s sladkorno boleznijo, ki je v komi, nismo pa prepričani, za kakšno komo gre (za diabetično ali hipoglikemično), mu nikakor ne smemo dati insulina!

Lahko pa mu damo v žilo 20 do 30 ml raztopine 50 odst. glukoze. Če se stanje začne izboljševati, vemo, da gre za hipoglikemično komo, če pa ne, za diabetično.

(Se nadaljuje)

Priloga Dolenjskega lista 13

Mlin v grapi

Založba Mihelač je v svoji knjižni zbirki Slovenska povest ponatisnila idilično pripoved Ivana Čampe MLIN V GRAPU. To delo je prvič izšlo leta 1940, in sicer pri založbi, ki jo je za lastne potrebe ustanovil Literarni klub. Klub so ustanovili mladi literati in somišljeniki na Čampovo pobudo, enako tudi založbo, njegovi člani pa so bili tudi Dolenjci Severin Šali, Jože Dular, Jože Kastelic in Jože Brejč oz. Javoršek. Čampa pa je bil tudi prvi iz te literarne družine, ki se je poslovil. Poleti 1942, ko mu še ni bilo osemindvajset let, so ga Italijani, osumljenega sodelovanja z OF, ustrelili v Novi vasi na Blokah, ne daleč od njegovega rojstnega kraja. Letos (novembra) bi dopolnil osemdeset let. Ponovna izdaja Mlina v grapi lahko pomeni primerno počastitev visoke obletnice njegovega rojstva.

Literarni zgodovinarji uvrščajo Čampov Mlin v grapi med idilične kmečke povesti, še več, štejejo ga celo za enega boljših slovenskih literarnih tekstov te zvrsti. Takšno sodbo si je omenjeno delo pridobilo šele v novjšem času, ko je bilo ponovno dano na vrednotenjsko tehtnico, ta pa je očitno tudi odločala o njegovem novem natisu. Tako vsaj je razbrati iz spremne besede, ki jo je literarni zgodovinar dr. Miran Hladnik napisal knjigi na pot v novo branje.

Čampova povest ni dolgo besedilo, zdajšnja knjižna objava komaj presega sedemdeset strani, tudi njegovi drugi literarni teksti, knjižno ali sicer še neobjavljeni, so razmeroma kratki. Vendar pa Mlin v grapi tudi žanrsko ni mogel postati kaj drugega, kar je. Njegovo bistvo je umik v idilično življenje, kjer ljubezen in zaupanje pa zadovoljnost z malim zagotavljajo v glavnem srečno eksistenco. Glavna oseba je pohabljeni gospodar, ki je malo čudaški in odmaknjen od vsake skupnosti, saj celo po svoje moli, ko pa si ustvari številno družino in mu gre vse posreči, ga vaščani sprejmejo za sebi enakopravnega in enakovrednega.

IVAN ZORAN

Potop

Pisatelj Frane Tomšič je sedemdesetletnico svojega življenja zaznamoval z izidom svoje tretje knjige: pri Dolenjski založbi je izdal znanstvenofantastični roman Potop. Knjiga je izšla v zbirki Na krilih domišljije.

Roman ima vse značilnosti svojega žanra: tu je visoko razvita tehnika, ki omogoča ljudem udobje in jih rešuje skrbi za opravila, ki nam dandanes jemljejo prosti čas. Uresničene so sanje po tehnološko visoko razviti družbi, pri čemer avtorjeva domišljija kar tekmuje, kako bi sedaj veljavna znanstvena vedenja razvila v bodočo popolnost.

Toda avtor, hkrati ko izrisuje utopični svet visoko razvite tehnike, to utopijo znotraj nje same minira in ruši: človeštvo plačuje visoko ceno za razvoj, posledice so uničeno okolje, eksistenčna ogroženost človeškega rodu in strogo hierarhizirana ter nadzorovana družba. Vse to smo v mnogih znanstvenofantastičnih delih že srečali in tvori skoraj že klasične okvire zahtevnejših pripovedi tega žanra. Frane Tomšič pa je vendarle znal v znano posodo naliti tudi nekaj povsem svoje vsebine. Zanimiv in posrečen je predvsem avtorjev sestop v lastno izmišljijo, s čimer doseže presenetljiv zasunek v pripovedi, hkrati pa svoje osnovno sporočilo dramatično aktualizira. Bralcu sugerira, naj pripoved ne jemlje več kot pisanje o možnih bodočih dogodkih, ampak kot dogajanje, ki še kako v živo zadeva naš čas in nas same.

Čeprav so avtorjeva opozorila resna in je podoba bodočega sveta, ki je le izpeljana posledica temeljnih težav tega našega, zelo temačna, pa sporočilo Potopa ni črnogledno. Tomšič zgodbo o kibernetizirani družbi izpelje s srečnim koncem. Samodržec, ki s pomočjo nevronskega super računalnika pripravlja pokončanje človeštva in rešitev redkih izbrancev v podzemna mesta, pade, uniči pa ga tisto, kar je njegovo samodržstvo omogočalo - nevronskega računalnika. Umetna inteligenca se je uprla uničenju človeštva in sprožila akcijo za rešitev. A ker je Zemlja že povsem uničena, ljudem omogoči prehod v paralelni svet.

Prav tu se skriva zanimiv paradoks, ki bi romanu dal močan pečat, če bi ga pisatelj razvil. Odrešitev človeštva se namreč dogodi na enak način, kot se je prej dogodila njegova zasužnjenost. Izbrance (odrešeni) ve, kaj je za ljudi dobro, in to s pomočjo najvišje tehnologije tudi izpelje, razlika je le v tem, da ne gre več za človeka, ampak za delo njegovih rok - računalnik.

MILAN MARKELJ

telegrami

- Založba Obzorja je ob stoti obletnici rojstva pesnika in publicista Janka Glazerja izdala drugi del njegovih zbranih del z naslovom Razprave, članki, ocene.

- Za 150. obletnico rojstva jezika slova p. Stanislava Škrabca je izšla prva knjiga njegovih zbranih del Jezikovni spisi.

- Mladinska knjiga je izdala knjižico misli o božiču Vesel božič.

- Narodni muzej je izdal arheološko študijo Staneta Gabrovca Stična I, naselbinska izkopavanja.

- SAZU je izdala obsežno monografijo Franceta Miheliča Balada o drevesu, v katero je zajet slikarjev opus iz vojnih let.

V skladu z 9. členom odloka o priznanjih občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 20/82)

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE NOVO MESTO RAZPISUJE TRDINOVO NAGRADO IN NAGRADO OBČINE NOVO MESTO ZA LETO 1994

1. Trdinova nagrada se podeljuje posameznim občanom občine Novo mesto, ki dosežejo pomembnejše uspehe v daljšem časovnem obdobju na kulturnem, prosvetnem in znanstvenem področju.
2. Nagrada občine Novo mesto se podeljuje posameznikom, ki dosežejo pomembne uspehe na gospodarskem in športnem področju.
3. Predloge za podelitev nagrad lahko dajejo posamezniki, krajevne skupnosti, podjetja, zavodi, organizacije in skupnosti ter društva.
4. Dokumentirane predloge za nagrade je potrebno predložiti izvršnemu svetu občinske skupščine Novo mesto najkasneje do 31. oktobra 1994.
5. Nagrade bodo podeljene na slavnostni seji zborov Skupščine občine Novo mesto.

Dom starejših občanov Črnomelj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. bolničarja
- 2 delavca za nedoločen čas
- 1 delavec za določen čas
2. zdravstvenega tehnika
- 3 delavci za nedoločen čas
- 2 delavca za določen čas (6 mesecev)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1:
- zaključeno izobraževanje za poklic bolničar
 - opravljen strokovni izpit
 - delovne izkušnje v trajanju najmanj 3 mesece

- pod 2:
- zaključeno izobraževanje za poklic zdravstveni tehnik
 - opravljen strokovni izpit
 - delovne izkušnje v trajanju najmanj 6 mesecev

Predviden pričetek dela: 15.11.1994

Kandidati morajo poslati vloge, opremljene z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev, najpozneje v 8 dneh po objavljenem oglasu na naslov: Dom starejših občanov Črnomelj, Ul. 21. oktobra 19/c, Črnomelj, s pripisom "Prijava na oglas".

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najpozneje v 30 dneh po objavljenem oglasu.

AVTOELEKTRIKA KLEVIŠAR

- osebna, tovarna, gradbena in kmetijska mehanizacija
- montaža avtoradijev
- pooblaščen servis in popravilo grelnih tehnik WEBASTO, EBERSPACHER

SERVIS AVTOELEKTRIKE NA TERENU
Prečna 83
68000 Novo mesto
mobitel (0609) 616-151

Industrija kondenzatorjev in opreme
Semič, Vrtača 1, d.o.o.

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA KOMERCIJALNEGA SEKTORJA

Od kandidatov pričakujemo, da poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjujejo še naslednje:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali druge usrezne smeri
- znanje tujih jezikov
- primerne delovne izkušnje na vodstvenih funkcijah
- sposobnost sodelovanja, komuniciranja, samostojnost in iniciativnost.

Za delovno mesto so določena posebna pooblastila in odgovornosti.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas ter sklenili individualno pogodbo za čas trajanja mandata direktorja.

Kandidatu nudimo prosto kadrovsko stanovanje.

Prijava z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev in življenjepis pričakujemo v 8 dneh po objavi tega oglasa na naslov: ISKRA, Industrija kondenzatorjev in opreme Semič, Vrtača 1, d.o.o., s pripisom »za razpis«.

Vse informacije v zvezi s tem oglasom dobite na telefonski številki 068-67-090.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izbiri.

San 21

Kotarjeva 5, 68000 Novo mesto

Slovenija

Tel.: ++386 68 322-879, fax: ++386 68 322-879

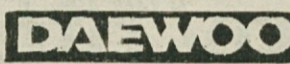
razpisuje prosta delovna mesta:

1. PRODAJALCA — POSLOVODJO

- ustrezna izobrazba
- žaželene delovne izkušnje v sanitarni branži
- vozniški izpit
- poznavanje dela na računalniku

2. PRODAJALCA

- ustrezna izobrazba
- vozniški izpit

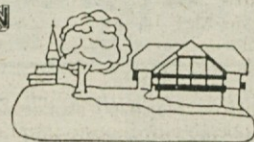

PRODAJA VOZIL — SERVIS

PODBEVŠKOVA 4, NOVO MESTO

tel./fax. — 068/26-077

GOSTIŠČE PAVLIN

- RESTAVRACIJA
- PIZZERIA
- PIVNIŠKA KLET

VABIMO VAS IN PRIČAKUJEMO V PRENOVLJENIH PROSTORIH GOSTIŠČA, KJER SMO POPESTRILI IN RAZŠIRILI NAŠO PONUDBO GOSTINSKIH USLUG.

ODSLEJ VAM NUDIMO, ORGANIZIRAMO IN SPREJEMAMO

- DOMAČE SPEC.
- MESNE SPEC.
- DIVJAČINO
- RIBJE SPEC.
- PIZZE
- NEDELJSKA KOSILA
- POSLOVNA KOSILA
- SKUPINE
- POROČNA SLAVJA
- SILVESTROVANJA

REZERVACIJE IN INFORMACIJE:

GOSTIŠČE PAVLIN

MAČKOVEC 6

68000 NOVO MESTO

TEL/FAX. 068/322-308

DELOVNI ČAS:

VSAK DAN OD 8. DO 22. URE

NEDELJA OD 10. DO 22. URE

TOREK ZAPRTO

SE PRIPOROČAMO!

Zadnji čas vojaške službe je bil v lekarni garnizijske bolnišnice v Ljubljani. L. 1918 se je vrnil v očetovo lekarno v Ribnico, kjer je bil nekaj časa provizor, v l. 1920 do 1922 pa je služboval v lekarni Karbovih v Kamniku, nakar je odšel za provizorja lekarne v Krško, od koder se je l. 1924 vrnil v Ribnico. Tedaj je zaprosil za lekarniško koncesijo v očetovi lekarni, ki se ji je bil oče Ančik st. pripravljen odpovedati sinu v prid. Postopek pa je trajal skoraj tri leta, saj so pri tem vsak po svoje morali sodelovati lekarniška zbornica, deželna vlada ter ljubljanski veliki župan, ki je predlog za podelitev koncesije priporočil. Ančik ml. je potrditev koncesije iz Beograda dobil šele marca 1927.

Tudi Ančiku ml. so konkurirali krajevni trgovci in lekarnarji. Posebno se je pri lekarniški zbornici pritoževal v letih od 1927 do 1929 zaradi nedopustne reklame in prodajanja izdelkov Alga. Ančik ml. je kupil nekaj delnic pri veldrogeriji Salus v Ljubljani in postal član njenega upravnega odbora. Na skupščini lekarniške zbornice 13.2.1938 so lekarnarji močno kritizirali Salus, ki naj bi nezakonito oskrboval zdravnike. Ančik ga je močno branil in ga zagovarjal, saj da je šlo le za oskrbo ambulant zdravnikov pri bratovskih skladnicah.

V Ribnici so dočakali tudi prvo magistro farmacije; to je bila Nika Peganova, roj. 30. junija 1917 v Idriji. Diplomirala je na farmacevtski fakulteti v Zagrebu l. 1936 in se je tega leta zaposlila pri Ančiku.

Med vojno in po nji

Jožef Ančik ml., ki je že med 1. svetovno vojno preživel kar 5 let v vojaški suknji, ni slutil, kakšna usoda ga čaka v 2. svetovni vojni. Že konec l. 1942 so ga aretirali. Lekarniška zbornica (v njenem imenu lekarnar Piccoli, op. p.) je intervenirala za Ančika, Emilijo Fonovo (Kostanjevica) in Uroša Ruprehta (Trebnje), ki so bili tedaj v zaporu. Toda za Ančika

ŠTEFAN PREDIN

Ribniška lekarna in zdravstvo

11

neuspešno, saj so ga obsodili in odpeljali v internacijo (Padova, Terviso) pozneje pa v Dachau, kjer je dočakal konec vojne. V zaporu, internaciji in v Dachau je preстал 2 leti, 11 mesecev in 4 dni.

Med Ančikovo golgoti v taborišču je lekarniška zbornica skušala reševati strokovno pomoč ribniški lekarni pa tudi v drugih, ki so ostale brez farmacevtov. Zbornica je pomagala tudi nekaterim nezaposlenim farmacevtom in študentom farmacije, ki so se pred Nemci zatekli v Ljubljano. Med njimi je bil tudi mr.ph. Franjo Rems. Ta je prošil za socialno pomoč pri zbornici, in ker je tedaj bilo v Ribnici prosto mesto farmacevta, je Ramor (ljublanski lekarnar) zahteval, naj se Rems napoti tja. Temu pa je lekarnar dr. Stanko Kmet (iz Ljubljane, op.p.) nasprotoval in je na Remsovo prošnjo pripisal, da "sedaj ni mogoče tja oditi, zato se naj Remsu pomoč odobri". Bilo je to 8. avgusta 1942. Pozneje so predlagali, naj v Ribnico odide mr.ph. Ivan Hubad. Vendar se v tedanjih vojnih razmerah zlepa ni nihče mogel odločiti, da bi odšel tja.

Kakor v vsaki vojni je tudi v tej zelo primanjkovalo zdravil, saj je bilo oskrbovanje omejeno ali onemogočeno. Zato je tedaj OF po svojih močeh skušala reševati pomanjkanje zdravil z organizacijo zbiranja zdravilnih zelišč, voska, medu in žganja, predvsem seveda za partizanske enote in partizanske bolnišnice, živinorejcem pa se je na sestankih svetovala, kako naj skrbijo za živali in tudi zanje zbirajo zdravilna zelišča. Seznanjali so jih z njihovo uporabo.

Ančik se je iz taborišča vrnil, mnogi pa so - med njimi tudi lekarnar Maver - tam umrli.

Lekarna

Kljub nevarnosti je Ančik pošteno pričal o Mavru, ki so ga obdolžili in tudi obsodili kot narodnega izdajalca. V taborišču mu je pomagal, kolikor je mogel, saj je Mavrovo težko bolezen poznal. Tako se lahko pridružimo piscu Ančikovega nekrologa, ki je zapisal, da je bil Ančik "vedrega, dobrohotnega značaja in poštenjak, ki se je vsakomur prikupil". Po vrnitvi iz taborišča se je takoj lotil dela za obnovo lekarne in zdravstvene službe na Dolenjskem. Po nacionalizaciji lekarne, ki jo je "prostovoljno brez odškodnine" v zameno za delovno dobo "izročil državi", je še ostal njen upravnik do upokojitve l. 1952.

Jožef Ančik ml. se je v Ribnici oženil z domačinko Vido Pickovo, s katero je imel 3 otroke: sina in dve hčerki. Oba z ženo sta bila kulturno zelo dejavna. "Oče je režiral in igral v amaterski igralski družini, pel v moškem zboru, sodeloval pri pihalni godbi, mama pa je spremljala vse prireditve na klavirju," piše Ančikova hči Vida.

Zaradi težkih družinskih razmer in še drugih razlogov je Ančik svojo hišo v Ribnici l. 1956 prodal in se preselil v Celje, kjer je živel njegov sin Jože.

Prvotno je bila lekarna v Ribnici v hiši na Gorenjski cesti št. 1, tedaj v lasti Janeza Lovšina, pozneje pa je Ančik st. sezidal novo hišo v Kolodvorski ul. št. 9,

kjer je lekarna poslovala do l. 1982, ko se je preselila v sedanje prostore.

1949. leta se zaključi zgodovina ribniške Lekarne prisv. Štefanu. Lekarno so tedaj nacionalizirali, njeno poslanstvo pa nadaljuje sedanja lekarna.

K o n e c

Zahvala

Delo pri raziskovanju zgodovine ribniške lekarne mi je omogočila direktorica združenih lekarn v Kočevju mr.ph. Zofija Rovanova, za kar se ji najlepše zahvaljujem.

Moja zahvala gre tudi Vidi Jarčevi, hčerki J. Ančika ml., za nekatere podatke in fotografije, ki mi jih je posredovala.

Prihodnjič nov podlistek!

V deželi tisočerih otokov

Svetovni popotnik Igor Fabjan je potoval po otokih Indonezije in zabeležil utrip tamkajšnjega življenja. Ni potoval s turističnimi agencijami, zato je spoznal in videl tudi tisti obraz Indonezije, ki ga turisti spregledajo.

Blagovni znamki slovenskega medu že poje navček

Prej je čebelarstvo uničevala bolezen, zdaj pa cena

Slovenska mala čebelarstva s po 10 do 20 panji so ogrožena. Če so bili glavna nadloga še pred nekaj leti bolezen in razni zajedalci, je to zdaj podražitev reprodukcijskih materialov ob hkratni nizki prodajni ceni medu. Ceno medu kroje večji čebelarji, še bolj pa podjetja za odkup in predelavo. Kriv je tudi razbohoten uvoz iz dokazano oporečnih predelov, pa tudi črni trg, ki se je razbohotil iz nekdanje Jugoslavije. Kilogram tega medu stane v trgovini le 300 tolarjev, na črnem trgu pa še manj. Potrošniki ne ločijo med kvaliteto, plitki žepi pa nakup cenenejšega slabšega pridelka še pospešujejo. Slovenski med, še posebej tisti iz višje ležečih predelov, ki je dokazano boljše in neoporečen, ostaja neprodan. Odprave cenovnih nesoglasij seveda ne gre pričakovati od predelovalcev in distributerjev. Čebelarje bi moral ščititi zakon, zanje bi morale zavestiti besedo ekologija, biologija in ne nazadnje država zaradi koristi, ki jo ima od čebelarstva.

Nekoč je med čebelarji veljal neapisan zakon, da je kilogram medu vreden kilograma surovega masla. Tako bi morala zgornja meja dosežati 800 do 900 tolarjev za kilogram. Če hočemo še govoriti o slovenskem medu in blagovni znamki, potem je skrajni čas, da kdo kaj stori na državni, občinski in krajevni ravni.

A. KOŠMERL

IZREDNI OBČNI ZBOR SKD NOVO MESTO

V nedeljo, 9. oktobra je bil v Novem mestu izredni občni zbor OO SKD Novo mesto, na katerem so elektriki KO izvolili delegate za 3. kongres stranke, ki bo 22. in 23. 10. v Ljubljani. Med drugim je tekla beseda tudi o dograditvi novomeške bolnišnice, ki je trenutno ključni problem dolenjskega zdravstva. Sprejeli smo sklep, s katerim pozivamo skupščino občine Novo mesto in ministrstvo za zdravstvo, da preučita vse možnosti, ki po mnenju OO SKD Novo mesto še niso izčrpane, da bosta gradnja in opremljanje zaključena v letu 1995.

Tajnik OO SKD za stike z javnostjo: SLAVKO TURK

VIZIJA - EDINA DRUŽBA ZA CERTIFIKATE NA DOLENJSKEM, V POSAVJU, BELI KRAJINI IN NA KOČEVSKEM, KI JO VODIJO DOMAČI LJUDJE

VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, v tej številki Dolenjskega lista in nekaterih naslednjih objavlja odgovore na nekatera vprašanja v zvezi s certifikati in delovanjem pooblaščenih investicijskih družb oz. skladov. Vse bralce vabimo, da nas pokliče na telefonsko številko (068) 323-260, nam pišete ali pa osebno pridete na naše vpisno mesto v vseh predstavništvih in agencijah zavarovalnice TILIA, in poskušali vam bomo odgovoriti na vaša vprašanja.

• Kdaj lahko pričakujete dobiček oz. dividende od delnic?

Glede dividend, za katere vse družbe za upravljanje oz. pooblaščenke investicijske družbe obljubljajo, da jih bodo izplačevali, če bo družba ustvarjala dobiček, se v glavnem ni potrebno slepiti. Dividend oz. dobička največkrat ne prejmejo. Pričakovati je namreč, da bo kar nekaj državljanov hotelo čim prej priti do denarja, zato bodo delnice prodajali. To pa bo tečaj delnic potisnilo navzdol, saj trg oz. ponudba in povpraševanje po vrednostnih papirjih vedno določata njihovo ceno. Ko se bo trg čez nekaj let stabiliziral, in ko bodo skladi postali dejansko aktivni upravljalci v podjetjih, pa bi utegnili začeti prejemati tudi dividende. V VIZIJI, družbi za upravljanje investicijskih skladov ljudi s takimi praznimi obljubami ne slepimo. Naši cilji so jasni, in sicer:

1. ohranjanje realne vrednosti certifikatov skozi delnice in s tem zaščita malih investitorjev,
2. povprečni profit oz. dobiček iz delnic na dolgi rok,
3. ohranjanje in spodbujanje gospodarskih in finančnih aktivnosti na področju Dolenjske, Posavja, Bele krajine in Kočevskega.

Te cilje pa bomo dosegli z ustreznim investicijsko politiko, kjer je naš poudarek na tistih gospodarskih panogah, ki so uspešne. Med drugim bo VIZIJA, pooblaščenka investicijske družbe certifikate, katere ji bodo državljanji zaupali, zamenjala pri Skladu Republike Slovenije za razvoj za delnice podjetij iz naslednjih panog: farmaceutsko in kemično-predelovalna industrija (Krka, tovarna zdravil, Novo mesto, Lek, d.d., Ljubljana), distribucija naftnih derivatov (Petrol Ljubljana, Istrabenz Koper), prehrambena industrija, tekstilna panoga, elektro in strojna industrija.

Glede na to, da je VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, edina domača družba za upravljanje na področju Dolenjske, Posavja, Bele krajine in Kočevskega, bo dajala prednost naložbam v podjetja s tega območja Slovenije.

VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, bo upravljala kapital v skladu z interesi ljudi in podjetij v regijah, v katerih deluje. Z vložitvijo vaših certifikatov v VIZIJO bomo zadržali denar "doma" ter ga oplenitili. S tem bomo omogočili razvoj naših krajev in boljše življenje ljudi.

50-LETNICA GIMNAZIJE V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - 9.10.1944 je bila z odlokom Predsedništva Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta ustanovljena realna gimnazija v Črnomlju, ki je sprva imela le dva razreda. Kljub prostorskim in kadrovskim težavam na začetku se je šola obdržala in ima danes dobre izgleda za nadaljnji obstoj. Poleg gimnazije, ki ima skupaj 10 oddelkov, smo letos prvič vpisali dva oddelka novega programa podjetniško poslovanje, vpis v program s področja strojništva pa nam v tem šolskem letu žal ni uspelo. Srednja šola v Črnomlju bo proslavljajući tega pomembnega jubileja posvetila celo šolsko leto. Izdali bomo obsežen zbornik, ki bo celovito predstavil prehojeno pot od ustanovitve do danes. Pripravili bomo več razstav, organizirali športna srečanja, predstavili dramsko in druge dejavnosti. Ob odprtem dnevu šole bodo starši in vsi, ki jih zanima delo v šoli, lahko prisostvovali pouku in drugim aktivnostim. Odločili smo se, da bomo proslavo ter srečanje dijakov in profesorjev organizirali v spomladanskem času, predvidoma konec aprila.

G. V. - M.

ZAMENJALI IZVAJALCA

Kar veliko naporov so vložili v krajevni skupnosti Draga, da jim je končno uspelo zbrati sredstva za posodobitev ceste Trava - mejni prehod Podplanina. Zamilsel, da bi cesto tudi asfaltirali, jim ni uspela oz. je prenešana v leto 1997. Z odobrenimi sredstvi v višini 10 milijonov tolarjev pa naj bi cesto usposobili za lažji promet. Potrebno je urediti kanalizacijo, brežine, sanirati plazove in udore in namestiti varovalne ograje. Sredi prejšnjega meseca so dela stekla, vendar jih je nadzorni organ iz Republiške uprave za ceste tudi ustavil, kot pravijo na KS Draga, zaradi nekvalitetnih del, zlasti kanalizacije, in ker material ni imel potrebnega atesta.

Delo bo nadaljevalo podjetje Slovenija ceste. Če bodo vremenske razmere ugodne, pričakujejo, da bodo prepotrebno cesto usposobili za promet do konca meseca, torej z enomesečno zamudo.

A. K.

Poboj pred svetovnim dnevom živali

Ogorčeno protestiram proti pokolu nedolžnih zavrženih psov na Visokem - Kdor seje smrt in trpljenje med živalmi, ne more žeti razumevanja in radosti med ljudmi

Kot članica DPMŽ v Mariboru in velika ljubiteljica in borka proti mučenju živali v imenu vseh prizadetih in ogorčenih ostro protestiram zoper zločinski poboj nič krivih in zavrženih psov na Visokem pri Kranju.

Poboj živali je bil izvršen tik pred svetovnim dnevom živali, kar je v posmeh vsem ljubiteljem živali, s čimer bo seznanjena širša javnost tako v Sloveniji kot v tujini. To se je zgodilo kljub zagotovilom inspekcijskih služb, da do tega ne bo prišlo, če bo ga. Milena Močivnik azil izpraznila in živali odpeljala drugam. Iste je bil poboj izvršen na grozovit in za hrbten način, to je v odsotnosti ge. Močivnikove, ki je prav takrat prevajala živali v varno zatočišče na Vrhniko. Še bolj grozovito pa je to, da se je pokol opravil ob prisotnosti malih

otrok, velikih ljubiteljev živali, kar bo gotovo zapustilo pri njih daljnosežne posledice na psihi. In nenazadnje; pokol se je zgodil na tuji posesti, s čimer so storilci prekoračili vsa pooblastila in s tem storili hujše kaznivo dejanje.

Ker za storjeno ni opravičila, predlagam pristojnim službam občine Kranja, kjer je ga. Smiljana Verbič zaposlena kot inspektorica, njen suspens zaradi utemeljenega suma storitve kaznivga dejanja s tem, da je s svojimi pomočniki (lovci, policijo in drugimi) izvedla pokol psov na grozovit in nehuman način na tuji posesti.

Prav tako predlagam, naj v bodoče občina namešča na taka delovna mesta primerne delavce, to je delavce, ki ne bodo samo administrativni roboti, ampak predvsem ljudje s srčno kulturo. Take ljudi pa bo morala naš družba šele vzgojiti.

Za ostale pa, ki so prav tako sodelovali pri tem pokolu, upam, da jih bo doletela roka pravice, za kar bodo gotovo poskrbeli prizadeti v tej umazani in krvavi drami.

Menim tudi, da bi bilo prav, ko bi za to pristojni organi pričeli preganjati in iskati tiste ljudi, ki so zavrgli svoje nekdanje ljubljence živali in jih na milost in nemilost prepustili zli usodi. Hvala bogu, da se še najde kdo, ki nesebično zanje poskrbi, zato si ga.

Milena Močivnik zasluži vse priznanje in pohvalo, ne pa da se ji mečejo polena pod noge in ji ubijajo živali ter se nanjo izvajajo psihični pritiski.

Svoje pisanje zaključujem z rekom, ki govori, da človek, ki seje smrt in trpljenje med živalmi, ne more žeti razumevanja med ljudmi.

KRISTINA FERLIC

PESA DEBELINKA - Na našem uredništvu se je pred dnevi oglašil Lojze Lindič s hčerko iz Klenovika pri Škocjanu. Povedala sta, da so letos z njive pripeljali celo traktorsko prikolico debelih pes, kakršnih pri tej hiši še niso pridelali. Dva debela in dolga primerka sta prinesla s seboj. Pesna primerka sta na tehtnici potegnili blizu 7 kg. (Foto: J. P.)

Ob potoku 10, tel. (068) 322-643, 322-278

USPEŠNA POT DRUŽINSKEGA PODJETJA - Stepanovi iz Črnomlja so dvajsetletnico svojega družinskega podjetja proslavili nadvse slovesno, saj so odprli prodajno-servisni center, imanovan Ford Stepan. Stepanovi so v dveh desetletjih postopoma dograjevali obrt od avtoličarstva, avtokleparstva, avtomehanike in trgovin z barvami in laki na eni strani ter s proizvodno obrtjo od kovinoplastike do proizvodnje strojne in vakuumске opreme na drugi. Leta 1991 pa je iz splošne delavnice nastal specializiran prodajno-servisni center. Uspešen razvoj družinskega podjetja, ki ga vodi Jani Stepan, so pretekli teden zaključili z odprtjem prodajnega salona Fordovih vozil. Vrvice sta prerezala Janijeva starša Tončka in Ivan. (Foto: M.B.-J.)

RAZSODIŠČE O KODEKSU POLICIJSKE ETIKE

Med pobudami za obravnavanje kršitev po Kodeksu policijske etike prihajajo tudi takšne, ki so brez podpisa ali za katere ni mogoče ugotoviti, kdo jih je napisal ali pa nosijo nekatere splošne oznake (kot npr.: krajan, itd.). Na Častno razsodišče se obračajo tudi ljudje, katerih zadeve so bile že rešene pred različnimi državnimi ustanovami, vendar imajo pripombe na delo organov za notranje zadeve, ki so sodelovali pri posameznih postopkih. Častno razsodišče po Kodeksu policijske etike takih in podobnih zadev načeloma ne obravnava, čeprav se posamezniki včasih odzivajo tudi čustveno in z nezadovoljstvom. Ker je Častno razsodišče pri svojem delu vezano izključno samo na moralno presojo kršitev Kodeksa policijske etike in ugotavljanje moralne odgovornosti zanje, od njega ni mogoče pričakovati ukrepov, za katere ni pristojno. Za iskanje pravice, določanje obveznosti in dolžnosti ter kaznovanje povzročiteljev krivic so namreč pristojni drugi organi.

Častno razsodišče predsednik prof. dr. JANEZ PEČAR

• V slovenskem parlamentu se dogaja - postkomunistična vizija raja. (Grafenauer)

• Upokojenec je star toliko, kot si s pokojnino lahko dovoli. (Jurič)

• Spomin je najbolj goljufiva stvar na tem svetu. (Božič)

• V tej državi je važno le tisto, kar si posamezne stranke vbijejo v glavo. (Gloda)

Zadnja mejna vas nad Suho krajino dobila asfalt

Velika pridobitev za Drenje

Prejšnji teden so bila končana gradbeno-asfaltna dela t.i. "Drenjskega klanca" ali "drenjske kalvarije", kajti noben prejšnji odbor se ni mogel odločiti, da bi se ta gradbeno zahtevni klanec posodobil, da bi krajan hodili varno vsaj podnevi, kajti ponoči še tako dober poznavalec terena tega ni tvegal, ker bi se lahko poškodoval. Že od meteoritnih nalivov je bilo vsako popraviljanje zaman, ker je voda odnesla tudi debelo kamenje.

Ker je cesta v povezavi z glavno republiško cesto, je sedaj omogočen varen in nemoten prevoz. V ravnini je sicer še ostal del makedamske ceste, ki ga bodo posodobili spomlad. Kot sta rekla Jože Novak in Peter Kumelj je nova cesta popeljala vasico "iz fevdalne dobe". Veliko sta razmišljala, od kod dobiti denar. Predsedniku Novaku so z denarjem veliko pomagali otroci, denar pa so seveda prispevali tudi ostali krajan in krajevna skupnost s predsednikom Alojzom Puhanom na čelu. Zahvala velja tudi Gozdni upravi, ki je dala brezplačno ves pesek, kakor tudi Zavarovalnici Tilia in Komunali iz Novega mesta, ki so prispevale znatna denarna sredstva. Hvala pa tudi tistim, ki niso nič dali in vsaj niso ovirali gradnje.

Krajanj imajo do svojih hiš tudi asfaltno priključke, ki so jih seveda posebej plačali. Če pa bo uresničen načrt vasi Drenja, da bo končana povezava še z glavno cesto, bo vas pridobila tudi na turističnem in še na gospodarskem področju. Sedaj je bila tako rekoč odrezana od sveta in ni imela tistih dobrin, ki so jih ostale vasi v dolini že imele.

Vas Drenje je znana še iz turških časov, saj so nad njihovim vasico na gori Plešivici in Sv. Petrom začigali kresove proti turškim vpadom na naše ozemlje. Te ljudi, ki so v teh kriznih časih izvedli veliko delovno zmago, naj združi še večja sloga, ko se bodo v bodoče lotili še kakšne akcije. V slogi je moč, ki ji pomaga vztrajnost.

TONE VIRANT

ČRKOSLIKARSTVO

SLAVKO JAKŠE, s.p.
Hrastje 15
68310 ŠENTJERNEJ
Telefon (068) 42-698

Po konkurenčnih cenah nudimo izdelavo reklamnih napisov!

Križ pod pisanje sprl meščane

Edino upanje: morda jih bo spravil brbljajoči mošt, počakajmo malo

Začelo se je, ko je Jožič v glavnem mestu naredil križ pod neko važno in za javnost zaprto pisanje. Zavržalo je po vesoljnem mestu. Najprej so strnili betice Majlontčani. Može so modrovali, češ ali ni bil že pred leti prvi človek na občini prav iz Majlonta.

"Zakaj, zakaj, vas vprašam, može, ne bi bil župan naš človek?" se je prsil Tonič.

Da bi dobili še več glasov, so pritegnili še volilce iz Vejarja in Majerja. Neki pametnjakovič se je smejal, da bi pridobili še volilce iz Weisove gase in Komende. Saj vsa komendaska okna gledajo v Majlont. Tako so potem skupaj združeni glasovali za svojega župana volilci iz Majlonta, Vejarja, Majerja in Lurda, pa čeprav je tam samo lurska Mati božja in mala Bernardka. Za Komendo pa so še sedaj v sporu s placskimi volilci. Gasa je samovoljno prestopila k Plackim.

Združeni Hribljani, Veseličarji, Svržakarji, vsi iz Mestnega brega pa še iz Zvirkovega vrha so se dogovorili, da bodo predlagali svojega izvršnika. Seveda so vse skupaj utemeljili s tem, da imajo najboljši razgled in najvišjo višinsko točko v mestu, kar pa je za bodočega izvršnika nujno potrebno. Strokovno bi je navsezgodaj zjutraj iz postelje ugotovili, katera mestna streha je potrebna popravi-

la. Vsi so bili mnenja, naj bo izvršnik na občini prav iz njihovih vrst, in že so ga videli v vsem sijaju v njegovi obnovljeni pisarni.

Z neverjetno naglico je vse prišlo na ušesa požehskim ženskam. Zagnale so krik in vik ter se pognale na cesto s transparenti in dale vsem po mestu vedeti, da želijo in zahtevajo svojo mater županjo. V vsej zgodovini mesta še nikoli ni sedla na županski stol predstavnica nežnega spola. Zato so bile v svoji odločitvi trdne kot še nikoli.

"Zahtevamo na županski stol žensko!" je bilo slišati po mestu.

"Hočemo, zahtevamo! Tako je! Tako je, hočemo!" so bile odločne.

Po hitri odločitvi so se jim v njihovi zahtevi pridružile še volilke iz Štakorove gase.

Može so nemo strmeli in kimali, kajti doma so jih žene privilek kot prešo vzdanci, čeprav jim, po pravici povedano, niso dali čisto prav. Toda bili so tiho in modrovali, kadar žensk ni bilo poleg ob kozarčku v zidnici, kamor so se zatekli pred viharjem žensk. Tisti dan pa še kateri ni bilo tople južine in ne večerje v požehskih hišah.

Placski so bili v sporu s strniškimi in z Dragami, zadnja okna so demonstrativno zaroletali in gledali samo na sprednja, kajti strniški so jim kazali osle in jezike. Placski se

še niso za gotovo odločili, iz katerega od placev bo župan. Sicer pa bi moral biti z Gornjega placa, saj tam stoji tudi mestna občinska hiša. Nikakor ne more biti župan iz katerega koli predela mesta.

Iz Drag, Strnišča pa tudi iz Cancenberga ljudje niso več hodili na Plac k sveti maši. Placski so hodili zaraščeni, ker jih strniške frizerke niso hotele več frizirati in striči.

Šrangarji bi se še pogovarjali z občani iz Majlonta, so morali na njihova zborovanja okrog Starega pilda, to pa je bilo predaleč, zato so potegnili s Cancenbergom in Pungertom.

V Špetalski dragi pa se niso zgle dovali na druge predele mesta, pač pa so se enostavno odcepili ter zbrali svojega župana in svojega izvršnika ter vsa ostalo občinsko oblast. Kot severna, razvita in obmejna občina so postavili carinsko postajo ter mejni prehod. Sedaj, v jesenskem času, bo prometa dovolj, kajti po zidnicah kipi, oz. se pogovarja po sodih mošt, tja do martinovega, v gozdu pa je veliko gob in kostanja.

Vsi predeli mesta so sprti med seboj, bolje bi bilo, če Jožič v glavnem mestu ne bi naredil križa pod tisto pisanje.

ALENKA MEŽNARŠIČ

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki je začel veljati 23. aprila, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Občan sprašuje - medved odgovarja

Dol. list št. 40, 6. oktobra

V prispevku g. Primca (domnevam, da je avtor g. Primc z ozirom na to, ker prispeva vse gradivo za kočevsko-ribniško stran Dolenjskega lista) Občan sprašuje - medved odgovarja (DL, 6.10.1994, stran 6) je zapisano, da bodo (po trditvah t.i. "zanesljivih virov") ljudi ob Kolpi v bodoče zdravili 4 specialisti: za luskavico, za č(e)rnjavke, za pet ran božjih in za juž(ni)čne bolezni.

Ker v Zdravstvenem domu Kočevje, ki je za to področje pristojen, tovrstni specialisti niso zaposleni, javnosti sporočam, da gre pri vsem skupaj verjetno zgolj za neokusno šalo posameznikov, ki so g. Primca, po domače povedano, pošteno naplahtali (kar je seveda zelo grdo).

Za zdravstveno varstvo pacientov v Kolpski dolini bo namreč še naprej skrbel zdravnik splošne medicine, ki bo v ta namen 2-krat tedensko prihajal iz Kočevja.

Strah, da bi po odhodu dr. Nikoliča prebivalci obkolpskih krajev ostali brez zdravniške oskrbe, je torej povsem odveč, tisti, ki ljudi s tem strašijo, pa se svojega početja lahko samo sramujejo.

Direktor:
dr. MIHAEL PETROVIČ

Poprava starih krivih dela nove

Dol. list št. 39, 29. septembra, in št. 40, 6. oktobra

Spoštovani g. Vindišer! Na zapis pod zgornjim naslovom sem pričakoval reagiranje, v prvi vrsti od prizadetih zaradi razlstitvev. Tako tako žolčnega napada, tako osebnih diskvalifikacij in žalitev nisem predvidel, saj kar ne verjamem, da bi bili vi to napisali. Stil mi je tako nekam čudno poznan, da se mi vse bolj vsiljuje občutek, da je ta "odgovor" delo "vešče" novinarske roke znanega novomeškega "razlaščenca". Če imam prav, mi je veliko lažje pri srcu.

No, pa k stvari: Objavljeni zapis, ki ga napadate, je poskus kratke obrazložitve predloga za spremembe in dopolnitve Zakona o denacionalizaciji, ki ga je pripravil konzorcijski zavzamec za vračilo podržavljenega premoženja. Se pa ta predlog v mnogočem ujema s predlogi, pripombami in stališči LDSD (ob sprejemanju zakona je bila to še SDP), ki so jih njeni poslanci v letu 1991 v zborih takratne Skupščine Republike Slovenije neuspešno vlagali in bili zaradi discipliniranega delovanja DEMOS-ovega glasovalnega stroja po pravilu preslišani oz. preglasovani. Žal je praksa pri uresničevanju zakona kmalu pokazala, da ima mnoge slabosti oz. pomankljivosti, ki bi jih bilo potrebno odpraviti in zakon spemnititi tako, da bo na eni strani učinkovito popravil krivice, storjene z nacionalizacijo (tudi vam, g. Vindišer), obenem pa ne povzročil novih krivic, predvsem ne tistim (podjetjem in delavcem), ki za nacionalizacijo pred pol stoletja niso nič krivi. Ali je ne naključje ali pa kaj več dejstvo, da so se kot problematične pokazale ravno tiste zakonske rešitve, ki so jim poslanci SDP ob sprejemanju zakona nasprotovali?

Ker prvi zapis ni, zaradi namena, za katerega je bil objavljen, vseboval podatkov oz. števil, ki bi predlog za spremembe in dopolnitve zakona še dodatno utemeljili (to pomankljivost mi tudi zelo zgovorno očitate), sem zbral nekaj podatkov, ki jih navajam: Denacionalizacija je ali bo spreminila lastništvo velikih kmetijskih površin (za 5 kmetijskih organizacij je ta podatek že 1146 ha) in mimogrede je bilo ob delo že 2.700 delavcev, po predvidevanjih bo ta številka narasla na 4.000. Posledično bo ob delo (npr. v predelovalni industriji) 11.000 de-

lavcev. Škoda, z denacionalizacijo prizadeta kmetijstva, bo po izračunu znašala 1,6 milijarde DEM.

Denacionalizacija tako ali drugače prizadeva socialno varnost delavcev v najmanj 148 podjetjih s 125.000 m² proizvodnih, 119.000 m² skladiščnih in 127.000 m² drugih površin, ki jih upravljajo ta podjetja. Število zaposlenih v teh podjetjih prav gotovo ni majhno. In koliko imajo v povprečju zaposlenih nova privatna podjetja, samostojni podjetniki in obrtniki? Denacionalizacija je nadalje prizadela, spravila na cesto 2.206 delavcev v trgovini in 160.000 m² poslovnih prostorov je bilo vrnjenih oz. je v postopku denacionalizacije. "Novi" lastniki za najem teh poslovnih prostorov zahtevajo v povprečju od 20 do 40 DEM najemnine za m², nekaterih pa ne zadovolji niti 90 DEM za m².

Ali ni samo teh nekaj skupih števil, ki niso izmišljene, ampak so jih pripravile nevtiralne strokovne institucije, dovolj zgovornih, da dobesedno terjajo k vzpostavitvi medsebojnega zaupanja in sodelovanja med denacionalizacijskimi upravljenci in zavezanci. In še to: tudi gospodarsko močne države se v podobnih primerih ne obnašajo zaletavo, ampak predvsem zaščitno do poslovanja obstoječih podjetij (Nemčija odlaga izplačilo odškodnin za denacionalizacijo na ozemlju bivše NDR na leti 2004 in 2010). In "papiški", kot g. Vindišer imenujete obveznice odškodninskega sklada, bodo prav gotovo več vredni v državi, kjer bosta proizvodnja in trg delovala čimbolj normalno, ko državi ne bo treba namenjati ogromnih sredstev za t. im. socialne transferje in bo lahko večina njenih državljanov solidno živila od svojega dela.

Predloga konzorcija in način, kako ga poskuša "spraviti" v Državni zbor, je to možno, ustavno in zakonsko, stališče ZLSD, da prizadevna konzorcija podpre, pa povsem v duhu pripomb ob sprejemanju zakona. To ni nobena "skrita pot", kot trdite, ampak povsem legitimna in se dogaja pred očmi javnosti.

Vsi tisti, ki se s predlogom ne strinjate, imate na voljo vsa demokratična sredstva, v enaki meri, kot predlagatelj, da sprejemu tega predloga nasprotujete.

In, g. Vindišer, za konec povsem osebno: jaz vas v "svojem" podpisu nisem omenjal, nisem vas žalil, ne vem, če se sploh poznavam, vaših problemov s vračanjem premoženja (žal) ne poznam, razumem pa, da vas teži. Želim da se vam krivica, kolikor je to možno, čimprej popravi. Sponosom pa vam zagotavljam, da ne spadam med "besne pripradnike starega režima", ki bi radi lastnili oz. si prisvojili vam odvzeto premoženje. Na srečo sem med tistimi, ki se bo zadovoljil s 350 tisoč tolarjev "vrednim" (?) certifikatom - in je imel, ima in bo imel čisto vest. Vi pa ste se spravili nadme z "ognjem in mečem", lotili ste se tudi nacionalizacije in denacionalizacije moje hiše, pa mojega nekdanjega "strankarskega" šefa, in še česa...

Ali mislite, da ste zato postali pred javnostjo junak? Pojdite no, dokazalite, da vam je kultura demokratične polemike tuja in povsem prav vam dam, ko ste zapisali: maske so padle. Poglejte se v ogledalo ... in tudi malo okoli sebe. Mogoče pa jo (ne)kdo za vami še vedno nosi. Pust je še daleč. Želim vam vse dobro.

JOŽE FLORJANČIČ

Niko Galeša svetovalec v zbornici

Dol. list št. 40, 6. oktobra

V prejšnji številki Dolenjskega lista ste na prvi strani zapisali, da je nekdanji generalni direktor Novotehne Niko Galeša prevzel mesto svetovalca predsednika Dagmarja Sustra pri Gospodarski zbornici Slovenije za območje nekdanje Jugoslavije. Vse lepo in prav, toda ob tem moramo reči, da še danes, dobre tri mesece po odhodu Galeše, v našem podjetju komajda popravljamo krivuljo "uspešnega vodenja", ki je bila rezultat njegovega devetletnega delovanja. Galeša ni odšel prostovoljno. Da je napisal odpoved, smo mu "pomagali" mi iz poslovnega kolegija. Tretjega junija je napisal odpoved, še isti dan se je sestal delavski svet in to potrdil. Kriza vodenja podjetja Novotehne je trajala ves čas, okdar je krmilo prevzel Galeša, vrhunec pa dosegla pred njegovim odhodom. Rasli so stroški poslovanja, razvojne strategije podjetja ni bilo, ni bil izdelan koncept lastninjenja, sodelovanje z ostalimi direktorji je bilo slabo ali nikakršno, slaba je bila tudi kadrovska politika in še marsikaj. Če bi bil Galeša podjetje zapustil prej, bi nam bilo danes lažje.

Ta čas pričakujemo nastop novega direktorja, diplomiranega ekonomista Ervina Poredoša, s katerim, upa-

mo, bomo zapluli do starega ugleda, ki smo ga imeli nekoč. Pa še to: Niko Galeša si je tudi na račun Novotehne gradil svoj ugled, ki mu je danes verjetno pomagal do tega njegovega novega delovnega mesta.

Poslovodni kolegij Novotehne

Novomeška kronika

Dol. list št. 40, 6. oktobra

Neimenovani novinar, ki je v 40. številki Dolenjskega lista pisal o trgovini Darja in cenah sladkorja, ne da bi te cene preveril, je bralcem ponudil v branje netočnost, obenem pa je poskrbel za svojevrstno reklamo trgovine VITA-DARJA.

Z objavo domnevne krivice, ki da se je zgodila upokojenki M.P., ki je kupila vrečo sladkorja s popustom za 4.751,10 tolarjev, je opozoril bralce, kje in kdaj lahko kupujejo sladkor po trenutno najnižji ceni v Sloveniji, oziroma ceni, ki je nižja kot nabavna cena z davkom večine trgovin. Škoda je le, da ta novinar ni imel na razpolago več prostorov v tako dobro brani rubriki, saj je ugodnih priložnosti za kupce v trgovini Darja v BTC še več.

Franci Čuček

OB TEDNU OTROKA

Ob tednu otroka smo imeli kulturni dan. Ogleдали smo si lutkovno predstavo Jane Stržinar. Naslov te predstave je bil Kapljica pri drugačnih čarovnicah. Čarovnice so bile dobre in ljubeznive. Mavrični škrt je pričaral mavrični svet. Kapljica je rada potovala s čarovnico Brino.

KAJA KAPUS, MATIJA ŽLAJPAH, DAVID ŠKARJA, PINA TRATAR 2. razred OŠ Mokronog

ŽOGICA MAROGICA

Učenci 2. razreda OŠ Vavta vas smo bili v gledališču v Novem mestu. Tako lepe lutkovne predstave še nismo videli. Žogica je bila tako lepa! Bila je pisana. Imela je velike oči in jih je premikala. Marogica je bila živahna in je skakala po stanovanju. Po nesreči je razbila babičin lonček z ročicami, zato je zbežala z zmajem Drendajem. Zgodba se je srečno končala, ker smo mi odpihnili vse zmajčke in zmaja Drendaja.

KATJA in KSENJA

NA PODELITVI MEDNARODNIH CERTIFIKATOV

Sredi prejšnjega tedna smo se predstavili naše šole udeležili svečanosti v Cankarjevem domu ob podelitvi mednarodnih certifikatov dvanajstim šolam v Sloveniji, ki so vključene v evropsko mrežo zdravih šol. Naša šola se je prijavila na razpis in bila izbrana kot edina na Dolenjskem, saj izpolnjuje večino predpisanih kriterijev. Slavnostna podelitev se je začela ob dvanajstih v okrogli dvorani. Nastopili so plesna skupina Filip iz Pirana, begunski pevski zbor in gledališka skupina "Kure na gnoju". Za uspeh so nam čestitali Tea Valenčič z ministrstva za šolstvo, Dunja Piškur-Kosmač z ministrstva za zdravstvo in nacionalna koordinatorka Eva Stergar z Inštituta za varovanje zdravja.

NEVENKA PRPAR 6. d, OŠ Trebnje

Bernarda ne skriva želja

Kljub temu da jo je narava prikrajšala za vid, si Bernarda Stanko prizadeva zaživeti kot vsi drugi

Verjetno se večina niti ne zaveda, kaj pomeni to, da vidimo. Da vidimo svet okoli sebe. Vendar teh, ki tega ne zmorejo, ni tako malo. Ena izmed njih je 19-letna Bernarda Stanko z Gruče pri Sentjerneju.

Spominja se, da že kot otrok ni dobro videla. Ko je bila stara šest let, so jo poslali na operacijo v Beograd. Žal operacija ni uspela najbolje. Zdravniki so rešili desno oko, ne pa tudi vida. Dva meseca je bila tam na zdravljanju. "Zelo veliko sem prežokala, kajti bilo mi je hudo, daleč stran sem bila od doma in tako majhna. Zdravniki so rekli, da je bil tudi jok kriv za neuspelo operacijo," pripoveduje dekle.

Tako danes Bernarda na desno oko zazna le svetlobo ali temo, na levo pa vidi deset- do petnajst odstotno. Vid ji niha, kajti poka ji roženica, in to vpliva na njen vid. Zdravniki so ji svetovali, da se mora izogibati naporom. Kadar oko preveč napenja, se ji začne vrteti. Kljub temu lahko z očali gleda televizijo, vendar bolj od blizu.

Zaradi slabovidnosti ni mogla obiskovati navadne osnovne šole. Morala je iti v Ljubljano v šolo za slepo in slabovidno mladino. Zopet na silo odtrgana od domačih. Na začetku ji je bilo zelo težko,

• Da bi se ji uresničila velika želja, priti namreč do računalnika, je Dolenjski list na Bernardino hranilno knjižico pri Dolenjski banki že nakazal nekaj denarja. Zgolj ta prispevek za nakup sodobne naprave kajpak ni dovolj, zato ljudi dobrega srca, ki bi želeli pomagati Bernardi, pozivamo, naj se nam pridružijo, številka hranilne knjižice pa je: 52100-620-107-970-83872/73.

vendar se je postopoma živela v novo okolje. V osmem razredu je nastopil čas odločitve. Želela je postati vzgojiteljica ali medicinska sestra. Vendar se je morala odločiti za poklic telefoniste. Spet je morala iti, tokrat v Škofjo Loko. Po uspešno končani šoli je opravila

prakso v novomeški Krki in jo zaključila januarja letos. Od takrat se Bernarda trudi, da bi našla zaposlitev. Napisala je že preko 40 prošenj in sedaj vsak dan čaka poštarja, če ji bo prinesel ugoden odgovor.

"Zelo rada pišem: scenarije, pesmi, zgodbe. Vendar se jih ne upam objaviti. Preveč se bojim kritike. Prehuda kritika bi mi vzela pogum," pripoveduje. Vendar svoje izdelke skrbno hrani. Pisanje jo veseli že od nekdaj. Najbolj pa je na njene želje vplival lanskeletni gledališki seminar v Portorožu. V dvanajstih dneh je še podrobneje spoznala pisanje scenarijev in igro na odru. Takrat se je odločila, da bo nadaljevala šolanje na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. "Vem, da šole ne bom mogla delati redno. Če bi bilo mogoče, bi hodila le na izpite," pravi.

Volje ji ne zmanjka. Zaveda se, da mora najprej dobiti službo. Njena velika želja pa je računalnik. Delo z njim obvlada, saj ga je uporabljala cel čas šolanja.

Bernarda je veselo dekle, polna optimizma. Svojih želj in načrtov ne skriva. In prav z zagnanostjo in voljo ji bo gotovo uspelo, čeprav jo je narava prikrajšala za vid.

TANJA GAZVODA

NA LOVSKI RAZSTAVI

Učenci osnovne šole Žužemberk smo imeli enkratno priložnost, da smo videli odlično lovsko razstavo v prostorih stare šole. Na stenah so visle bleščeče kože, največ je bilo medvedovih. Lovci so nam pokazali tudi revijo Lovec, ki izhaja že od leta 1908, pa tudi stare puške in past, ki so lahko za neprevidnega sprehajalca ali nabiralca gob zelo nevarne, čeprav so najnevarnejše že prepovedali. Meni so bile najbolj všeč nagačene živali. Ogleдали smo si tudi film o lovcih in divjadi, kjer smo videli tudi lovsko običaje in med njimi "lovski krst" na Dolenjskem. O razstavi je posnela reportažo slovenska televizija.

JURE JERAJ 8. b, OŠ Žužemberk

GOBARSKA RAZSTAVA NA OTOČCU

Na naši šoli smo imeli prejšnji teden naravoslovni dan in gobarsko razstavo, ki je bila odprta v petek in soboto. Predaval nam je član gobarske družine dr. Boh in nas med drugim seznanil tudi z novim zakonom o nabiranju gob. Ta odredba vsebuje visoke denarne kazni za določene prekrške pri nabiranju gob. Predavanja so se udeležili vsi učenci naše šole in malošolčki. Vse razstavljene vrste so bile označene s slovenskim in latinskim imenom ter, ali je goba užitna oziroma zaščitena. Nekateri ljudje ne spoštujejo gob, tako užitnih kot strupenih. Zato jih brcajo, mečkajo in drugače uničujejo. To ni dobro za naše gozdove. Tudi nekatere strupene gobe so koristne.

Novinarski krožek OŠ Otočec

TILIA PELJALA NA IZLET - Minuli petek je bil nepozaben za 160 šolarjev četrtil in petih razredov osnovnih šol novomeške občine. Zveza prijateljev mladine je izlet s stremi avtobusi organizirala, v celoti pa plačala zavarovalnica Tilia. V lepem sončnem vremenu so mladi obiskali ljubljanski živalski vrt, se odpeljali na Bled in na koncu na letališču Brnik gledali pristanek in dvig orjaškega letala. (Foto: J. Pavlin)

Občinsko prvenstvo

Osnovnošolci in srednješolci so se pomerili na Čatežu

ČATEŽ - Atletski klub Brežice je pred letošnjim finalnim krosom Dela v Čateških Toplicah izvedel občinsko prvenstvo v krosu za vse kategorije osnovnih in srednjih šol. Predšolski otroci so tekli na 400 metrov. Pri dečkih je zmagal Jure Barbič, pri deklicah Urška Videnič. Učenci prvih in drugih razredov so imeli 200 metrov daljšo progo. Zmagala sta Matjaž Šekoranja z Bizeljskega in Anja Vebler iz Brežic. Tekmovalci tretjih in četrtil razredov so se pomerili na 800 metrov dolgi progi. Zmagala sta Brežičan Matic Prah in Mirna Šiljčević z Velike Doline. V kategoriji petih in šestih razredov, ki so tekli en kilometer, je zmagal Boris Jerjav iz Artič in Ana Gudala iz Brežic. Med tekmovalci sedmih razredov sta bila najhitrejša Blaž Iljaž iz Bizeljskega in Artičanka Mateja Kostanjšek. Med osmošolci pa sta prva prišla na cilj Artičan Matej Kramžer in Ivana Kene iz Pišec.

Med srednješolci in srednješolkami prvih letnikov sta bila najhitrejša Kristof Golob in Jasna Zagoršek. Med drugimi letniki sta prva prišla na cilj Jože Tršelič in Janja Košak. Med fanti in dekletih tretjih letnikov sta zmagala Gorazd Škof in Barbara Iljaž, med četrtilmi letniki pa Peter Pavlovič in Nevenka Strnad.

BOBROM UKRADLI NAJBOLJŠEGA VESLAČA

STRAŽA - Veslači rafting kluba Gimpex iz Straže so na redni letni skupščini z veseljem ugotovili, da so večino za letoš zastavljenih ciljev celo presegli. Že pred začetkom sezone so podpisali pokroviteljsko pogodbo z Gimpexom, v evropski rafting ligi so v končnem vrstnem redu pristali na 4. mestu, na državnem prvenstvu so bili med klubi v spustu drugi in v slalomu tretji, njihov član Janko Tavčar pa je veslal v ekipi, ki je osvojila dva naslova svetovnih prvakov. Za uspeho so poleg samih veslačev in Gimpexa krivi tudi ostali sponzorji (Adriatic, Krka, Novoles in C.E.L.). Tudi za prihodnjo sezono imajo veliko načrtov. Pridružil se jim je najboljši slovenski raftar Brane Kraljič, ki je bil do sedaj kapetan državnih prvakov Bobrov, od sedaj pa bo v Gimpexu igral vlogi trenerja in veslača. Ker nameravajo prihodnje leto za nastope na domačih tekmovanjih sestaviti tudi mladinško ekipo, v klub vabijo mlade, ki jih veseli veslanje na divjih vodah. Vsi, ki bi želeli postati člani rafting kluba Gimpex, lahko pokličejo po telefonu 83 - 171 svetovnega prvaka Janka Tavčarja.

KEGLJAŠKE NOVICE

• V drugi slovenski ligi je moška ekipa Kočevja v Ankaranu premagala ekipo Adria Convent z 5:3 in s štirimi točkami vodi na lestvici pred 3. krogom, ko bodo igrali doma proti moštvu EHO Hrstnik. V ženski konkurenci je ekipa Krškega doma premagala Mehano Izola s 5:3. Kočevke so v Mariboru proti MTT igrale neodločeno 4:4. Po drugem kolu je Krško na tretjem mestu s tremi točkami, Kočevje je z eno točko na osmem mestu. V tretjem kolu se bo ekipa Krškega pomerila s Komelcem. Kočevje pa s Tekstilno. • V medregijski ligi vzhod je novinec v ligi, ekipa črnomalskega Rudarja, v gosteh izgubila v Šoštanjju z 2:6 in doživela svoj drugi poraz. V naslednjem krogu bodo igrali doma proti Elektrarni Dravograd. (N.G.)

ŠAHISTI V KOČEVJU

KOČEVJE - Ob občinskem prazniku so v Kočevju organizirali šahovski turnir v pospešenem tempu. V devetih krogih se je pomerilo 26 šahistov in šahistk. Zmagal je domačin Igor Mesteš s sedmimi točkami, Uroš Kobe pa je bil pol točke slabši. Najboljši mladinec je bil Janša, najboljša članica pa Kapševa. (V.K.)

Janez Žagar

Veliko sorodnikov iz osrčja Dolenjske se je zbralo na pokopališču v Mengšu. In ko sem premišljeval, kam pravzaprav spada stric Janez, kot sem ga klical, čeprav je bil mož moje tete, sem ugotovil, da mu geografsko rečica Iska daje pripadnost Dolenjske.

Rodil se je v Iški vasi, tam živel s svojo družino. Že kot kratkohlačen sem rad zahajal tja, ker sem se vedno pučtil dobrodošlega. On je bil takrat v zrelih letih, pa je občutil moje težave rane mladosti. V pogovoru z njim kot odraslo osebo se mu je večkrat utrla solza - solza, ki mi danes toliko pomeni. Imel je veliko svojih okrog sebe, s katerimi je delal dobroto, toda v njegovem srcu je našel tudi prostor zame.

Zadnje slovo mrzlega oktobrskega dne. Poslavljam se od njega z besedami: "Stric Janez - tebe ne bom nikdar pozabil, saj kdor živi v mislih svojih dragih - ni umrl."

Obrisem solzo.

FRANCI HUMEK

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 13. X.

SLOVENIJA 1

9.15 - 0.10 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.55 OTROŠKI PROGRAM
9.55 ABECEDARIJA, posnetek gledal. predstave
10.25 TISOČ IDEJ ZA NARAVOSLOVCE, 6. oddaja
10.45 TEDENSKI IZBOR
10.45 ČLOVEŠKI ROD, angl. poljudnoznan. serija, 9/12
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
15.00 SVITANJE, ponovitev franc. drame
16.25 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske TV
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 NEVERJETNE ZGODBE
21.10 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.30 POSLOVNA BORZA
22.45 SOVA
22.45 GLEDALIŠČE RAYA BRADBURYJA, kanadsko-novozel. naniz., 13/24
23.15 SEVER IN JUG, amer. nadalj., 10/24

SLOVENIJA 2

12.35 - 1.15 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.20 Kinoteka: Ciklus filmov H. Bogata: Veliki sen (amer. film, ČB) - 16.10 Otroška oddaja TV Makedonije - 16.40 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.25 Sova (ponovitev): Grace na udaru (amer. naniz., 9/22); 17.55 Sever in jug (amer. nadalj., 9/24) - 18.45 Že veste - 19.05 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.15 Tok, tok (kontaktna oddaja za mladostnike) - 20.05 Moški, ženske - 21.05 Večer makedonske TV

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 273. dela amer. nadalj.) - 13.05 Call selection (ponovitev) - 13.35 Zlati boben (ponovitev reportaže) - 13.45 CMT - 16.55 Na velikem platnu - 17.10 Album show (ponovitev glasbene oddaje) - 18.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igrich) - 18.30 Benny Hill (ponovitev 6. dela angl. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (274. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.40 Pred poroto (12. del. amer. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.20 Zlati boben (reportaža s festivala) - 21.25 Cannonball (akcijski film) - 23.05 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 23.55 Na velikem platnu - 0.10 CMT

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtinca (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.05 Ves svet je oder (dok. serija) - 14.00 V avtobusu (humor. serija) - 14.25 Tajna organizacija (serijski film) - 15.10 Sovražnikov rudnik (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Iz tujeskega življenja - 21.00 Nocoj z vami (zabavnoglasbena oddaja) - 21.45 Poročila - 21.50 Poslovni klub - 22.35 S slika na sliko - 23.20 Večer ob glasbi - 0.20 Poročila v nemščini - 0.25 Sanje brez mej

HTV 2

17.00 Video strani - 17.15 TV koledar - 17.25 Krivec (serijski film, 3/4) - 18.15 Ekran brez okvira - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Misli, da je tebi hudo? (humor. serija) - 20.45 Krivec (serijski film, 4/4) - 21.40 Barretovi iz ulice Wimpol (amer. film) - 23.25 Top DJ mag

PETEK, 14. X.

SLOVENIJA 1

9.45 - 1.45 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 OTROŠKI PROGRAM
LUČKA, STRAH IN TREPET ULICE, češko-nemška nadalj., 5/6
11.00 TEDENSKI IZBOR
ROKA ROCKA
11.50 DIVJI JUG, novozel. poljudnoznan. nadalj., 5/10
12.40 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
14.10 FILM TEDNA
VSE OD SEBE!, ponovitev amer. filma
15.50 KAM VODJU NAŠE STEZICE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 MLADINSKI PROGRAM
OČIVIDEČ, angl. dok. serija, 1/14
17.30 BOJ ZA OBSTANEK, angl. poljudnoznan. serija, 17/20
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.40 TURISTIČNA ODDAJA
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 20. epizoda amer. naniz.
23.10 SEVER IN JUG, amer. nadalj., 11/24
0.00 PLEN, franc. film

SLOVENIJA 2

12.35 - 0.10 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.40 Tedenski izbor: Beli konjiček (koprod. nadalj., 1/6); 16.05

Kraljeve škotske dude; 16.35 Osmi dan - 17.25 Sova (ponovitev): Gledališče Raya Bradburyja (kanadsko-novozel. naniz., 13/24); 17.55 Sever in jug (amer. nadalj., 10/24) - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Poglej me! - 20.05 Pustolovščine mladega Indiana Jonesa (amer. naniz., 6/16) - 20.55 Franco (angl. dok. oddaja) - 21.45 Oder - 22.45 Miha Pogačnik, violina (1. oddaja)

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 274. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magnetoskop (ponovitev) - 13.45 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 14.15 Zlati boben (ponovitev reportaže) - 14.25 CMT - 16.35 Na velikem platnu - 16.50 Pred poroto (ponovitev 12. dela amer. naniz.) - 17.20 Cannonball (ponovitev filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (275. del. am. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Na vodnih poteh ZDA - Florida (dok. naniz.) - 21.30 Poročila - 21.40 Teden na borzi - 21.50 Zlati boben - (reportaža) - 21.55 Preporno za solze (amer. film) - 23.35 Album show (glasbena oddaja) - 0.30 Erotični film

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtinca (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.00 Ves svet je oder (dok. film) - 14.10 V avtobusu (humoristična serija) - 14.35 Tajna organizacija (serijski film) - 15.20 Nočni sprehod (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Memphis (amer. film) - 21.50 Latinica - 23.00 S slika na sliko - 0.00 Poročila v angleščini - 0.05 Svet brez milosti (franc. film) - 1.30 Sanje brez mej

HTV 2

17.00 TV koledar - 17.10 Krivec (serijski film, 4/4) - 18.00 Turbo Limach Show - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Beverly Hills (serija za mladino) - 21.00 Rock koncert - 22.00 Peta prestava - 22.35 Oddelek za umore (serijski film, 3/13) - 23.25 Hit depo

SOBOTA, 15. X.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.05 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 TEDENSKI IZBOR:
9.10 RADOVEDNI TAČEK
9.25 PRAVLJICA O CARJU SALTANU
9.35 ZLATI CEKIN, 2. del
10.25 TOK, TOK
11.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
GULIVERJEVA POTOVANJA, španski risani film
13.00 POROČILA
13.05 MOŠKI, ŽENSKÉ, ponovitev
14.35 TEDENSKI IZBOR
TEDNIK, ponovitev
15.20 POGLEJ IN ZADENI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 DIVJI JUG, novozel. poljudnoznan. nadalj., 6/10
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 TEATER PARADIŽNIK
21.15 ZA TV KAMERO
21.30 OZARE
21.35 FILMSKA MAGIJA, avstral. dok. serija, 9/9
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA:
SEVER IN JUG, amer. nadalj., 12/24
23.30 BLUNT, angl. film

SLOVENIJA 2

7.35 - 1.15 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Človek in glasba: Mozart, genij svojega časa (7. oddaja); 10.55 Turistična oddaja; 11.10 Neverjetne zgodbe - 12.00 Sova (ponovitev): Ljubezen da, ljubezen ne (20. epizoda amer. naniz.); 13.35 Sever in jug (amer. nadalj., 11/24) - 16.45 Športna sobota: roko-met Pivovarna Laško-Fotex - 18.30 Alpe-Donava-Jadran - 19.00 Dobra volja je najbolja (razvedrilna oddaja TV Koper) - 20.10 Trije tenorji (posnetek 1. dela koncerta iz Los Angelesa - 20.55 Reka (španski film) - 22.50 Sobotna noč

KANAL A

7.00 Video strani - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Karma (ponovitev oddaje o duhovnosti) - 11.45 Dance session (ponovitev) - 18.05 Aktivno! (ponovitev oddaje o certifikatih) - 18.25 Preporno za solze (ponovitev filma) - 20.00 Vreme - 20.05 Računalniška kronika (1. del dok. naniz. o računalništvu) - 20.40 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 21.15 Ke zakon postane navedi (amer. film) - 22.55 Vreme - 22.40 Zgodba o igri (ponovitev 4. dela amer. dok. naniz.) - 23.35 CMT

HTV 1

8.05 TV spored - 8.10 TV koledar - 8.20 Poročila - 8.25 Bodo (nemški otroški film) - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 11.30 Oddaja resne glasbe - 12.30 Poročila - 12.35 Prizma (večnacionalni magazin) - 13.20 Dok. oddaja - 14.05 Poročila - 14.10 Hrvaške katedrale (dok. oddaja) - 15.30 Hišni ljubljenci - 16.00 Beverly Hills (serija za mladino) - 16.45 Turbo Limach show - 18.00 Poročila - 18.05 Televizija o televiziji - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.18 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Orli pravice (amer. film) - 20.52 Martin Scorsese (dok. film) - 22.35 Poročila - 22.40 Športna sobota - 22.40 S slika na sliko - 23.50 Poročila v nemščini - 23.55 Sanje brez mej

HTV 2

TV spored - TV koledar - To je ljubezen (humor. serija) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Naravni svet (dok. serija) - 21.05 CRÖ pop rock - 21.55 Nočna izmena: Življenje na severu; Zona somraka; angl. film

NEDELJA, 16. X.

SLOVENIJA 1

7.45 - 0.20 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponovitev
9.15 GENIJI V KRATKIH HLAČAH, mlad. igra
10.15 VRTILJAK, ponovitev mehiške nadalj., 1/28
10.35 BOJ ZA OBSTANEK, ponovitev angl. poljudnoznan. serije, 17/20
11.00 IZ ZAKULISIJA FESTIVALA FOLKEST
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 TEDENSKI IZBOR
SLOVENCI V ZAMEJSTVU
12.30 VELJA ZA VSAK DAN, nemška igrana serija, 2/13
13.00 POROČILA
13.10 PUSTOLOVŠČINE MLADEGA INDIANA JONESA, amer. naniz., 6/16
14.30 ZLATI VALOVI, amer. film
16.05 STEZE SLAVE, avstral. nadalj., 2/4
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.55 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 NEDELJSKIH 60
21.15 OBRAZ MODE, angl. dok. nadalj., 4/6
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
DRUGA DOMOVINA, nemška nadalj., 4/13

SLOVENIJA 2

7.35 - 0.50 Teletekst
Opomba: 13.50 F-1 za VN Španije
7.50 Videostrani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Miha Pogačnik igra violino (1. del) - 11.10 Sova (ponovitev): Sever in jug (amer. nadalj., 12/24); 11.15 Glasbena oddaja; 12.00 Teater Paradižnik - 13.50 Športna nedelja - 19.20 Zlati boben - 19.50 Turistični kažipot: Poljska - 20.10 Trije tenorji (ponovitev) - 21.10 Dan, ko so se vsi smejali (amer. film) - 23.20 Velja za vsak dan: Ob robu poti (nemška igrana serija, 3/13) - 22.50 Športni pregled

KANAL A

9.05 Odisej (risani film) - 10.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igrich) - 10.30 Male živali - 10.50 Ko zakon postane navada (ponovitev filma) - 12.30 Helena - 18.00 Odisej (risani film) - 19.00 Na vodnih poteh ZDA - Florida (ponovitev dok. naniz.) - 20.00 Vreme - 20.05 Miss Slovenije (posnetek prireditve) - 21.30 Zgodba o igri (dok. oddaja o šošarkih) - 22.05 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.45 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 23.40 Vreme - 23.45 Tropska vročica (19. del amer. naniz.) - 0.45 CMT

HTV 1

8.05 TV spored - 8.10 TV koledar - 8.20 Poročila - 8.25 Bolha (grški film) - 10.00 Poročila - 10.05 Doktorji (serijski film) - 11.00 Sezamova ulica (otroška serija) - 12.00 Poročila - 12.05 Plodovi zemlje - 12.55 Žumberške slike (oddaja narodne glasbe in običajev) - 13.25 Mir in dobro - 13.55 Duhovni klic - 14.00 Poročila - 14.05 Mali možje (amer. mlad. film) - 15.50 Opera Box - 16.20 Srečni dnevi (serijski film, 12/22) - 17.10 Poročila - 17.20 Zablavljači (amer. film) - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Zadarfest '94 - 22.20 Po vrtitvi (serijski film, 30/42) - 23.05 Šport - 23.25 S slika na sliko - 0.30 Poročila v angleščini - 0.30 Sanje brez mej

HTV 2

15.45 TV koledar - 13.55 F-1 za VN Španije - 15.45 Rokoborba - 16.30 Top DJ mag - 17.30 Dok. film - 18.30 CRÖ pop rock - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Čmo-belo v barvah: Metulj (amer. film); Ramones v Zagrebu; Poročila iz zgodovine; Iz arhiva HRT; Top lestvica '74; Leteči cirkus Monthija Pythona (humor. serija)

PONEDELJEK, 17. X.

SLOVENIJA 1

8.45 - 24.00 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.35 OTROŠKI PROGRAM
JOEY IN RDEČI SOKOL, amer. nadalj., 3/5
9.55 TEDENSKI IZBOR
9.55 ZNANJE ZA ZNANJE
10.20 REKA, španski film
12.15 ŠPORTNI PREGLED
13.00 POROČILA
15.50 OBZORJA DUHA, ponovitev
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD, TV igrice
19.16 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 LEPI STRIČEK, franc. nadalj., 6/6
20.50 TISKOVNA KONFERENCA
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
SHOW JACKIEJA THOMASA, amer. naniz., 9/17
SEVER IN JUG, amer. nadalj., 13/24

SLOVENIJA 2

12.35 - 23.00 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.55 Tedenski izbor: Utrip, Zrcalo tedna; 15.20 Nedeljskih 60; 18.50 Poglej me! - 17.05 Sova (ponovitev): Druga domovina (nemška nadalj., 4/13) - 18.45 TV avtomagazin - 19.15 Sedma steza - 20.05 Pro et contra - 21.00 Tri ljubezni (švedska nadalj., 7/16) - 21.50 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 275. dela) - 13.05 Helena (ponovitev) - 13.50

Pozitiv + (ponovitev) - 14.25 CMT - 16.40 Na velikem platnu - 16.55 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 17.50 Tropska vročica (ponovitev 19. dela amer. naniz.) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (276. del. am. nadalj.) - 20.00 Popsport (kontaktna glas. oddaja) - 20.40 Polno, prosim (8. del španske humor. serije) - 21.35 Poročila - 21.45 Kickboxerji z univerze (amer. film) - 22.25 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 0.00 Na velikem platnu - 0.15 CMT

HTV 1

7.50 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtinca (serijski film) - 12.40 Monofon 13.10 Skandinavija (dok. serija) - 14.00 V avtobusu (humor. serija) - 14.25 Tajna organizacija (serijski film) - 15.15 Ambasador (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Hrvaška in svet - 20.55 W. Shakespeare: Henrik VI. (7/7) - 21.55 Poročila - 22.00 Živeti na otoku: Mijet (dok. oddaja) - 22.35 S slika na sliko - 23.35 Poročila v nemščini - 23.40 Sanje brez mej

HTV 2

17.45 Videostrani - 17.55 TV program - 18.00 TV koledar - 18.10 Po vrtitvi (serijski film, 30/42) - 18.55 Stan in Olio (humor. serija) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Past (serijski film, 1/4) - 21.10 Watergate (dok. serija, 2/5) - 22.10 Frostov pristop (serijski film) - 23.00 Jazz

TOREK, 18. X.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.10 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
8.00 OTROŠKI PROGRAM
GENIJI V KRATKIH HLAČAH, mlad. igra
9.00 TEDENSKI IZBOR
9.00 FRANCO, angl. dok. oddaja
9.50 TV AVTOMAGAZIN
10.15 DAN, KO SO SE VSI SMEJALI, amer. film
12.15 SEDMA STEZA
13.00 POROČILA
14.10 SOBOTNA NOČ, ponovitev
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.09 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 BELI KONJIČEK, koprod. serija, 2/6
20.30 NOR NA REKLAME: IDEJA, 1. oddaja
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.30 POSLOVNA BORZA
22.45 SOVA
ZAKON PO DOMAČE, angl. naniz., 6/6
SEVER IN JUG, amer. nadalj., 14/24

SLOVENIJA 2

12.35 - 23.25 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.40 Tedenski izbor: Obraz mode (angl. dok. nadalj., 4/6); 16.30 Dobra volja je najbolja (razvedrilna odaja TV Koper) - 17.30 Sova (ponovitev): Show Jackieja Thomasa (amer. naniz., 9/17); 17.55 Sever in jug (amer. nadalj., 13/24) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon - 20.05 Gore in ljudje - 21.00 Roka rocka - 21.50 Življenje komedijanta (švedska drama, 1/2) - 22.40 Svet poroča

KANAL A

7.00 Video strani - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 276. dela amer. nadalj.) - 13.05 Popsport (ponovitev) - 13.45 Video igralnica (oddaja o računalniških igrich) - 14.30 CMT - 15.50 Na velikem platnu - 16.05 Polno, prosim (ponovitev 8. dela šp. humor. naniz.) - 17.00 Kickboxerji z univerze (ponovitev filma) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (277. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.40 Državnik novega kova (25. del angl. satirične naniz.) - 21.15 Poročila - 21.25 Gledališka kantina (amer. film) - 22.00 Dan po jutrišnjem (23. del amer. dok. serije) - 23.45 Na velikem platnu - 0.00 CMT

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Mali svet (otroška oddaja) - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Imperatriz (serijski film) - 13.00 Monofon - 13.40 Skandinavija (dok. serija) - 14.30 Tajna organizacija (serijski film) - 15.15 Štirje letni časi (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Anda ribarka (dok. emisija) - 20.50 V velikem planu - 22.20 Poročila - 22.25 Akustikoteka - 23.00 S slika na sliko - 0.00 Poročila v angleščini - 0.05 Sanje brez mej

HTV 2

17.10 Video strani - 17.20 TV program - 17.25 TV koledar - 17.35 Past (serijski film) - 18.25 Watergate (dok. serija, 2/5) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 V večernem hladu (humor. serija, 17/23) - 20.45 Past (serijski film, 2/4) - 21.35 Clive James (dok. serija, 7/8) - 22.30 Tekmeči Sherlocka Holmesa (serijski film, 7/26)

SREDA, 19. X.

SLOVENIJA 1

11.15 - 0.25 TELETEKST
11.30 VIDEO STRANI
11.45 TEDENSKI IZBOR
ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risana serija, 1/28
12.10 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.35 FILMSKA MAGIJA, avstral. dok. serija, 9/9
13.00 POROČILA
14.55 TEDENSKI IZBOR
ODER
15.55 TRI LJUBEZNI, ponovitev švedske nadalj., 7/16
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrice
19.13 RISANKA

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT

20.05 FILM TEDNA:

JACQUOT IZ NANTESA, franc. film

22.20 DNEVNIK 3, TEMA TEDNA, VREME, ŠPORT

23.00 SOVA

GRACE NA UDARU, amer. naniz., 10/22

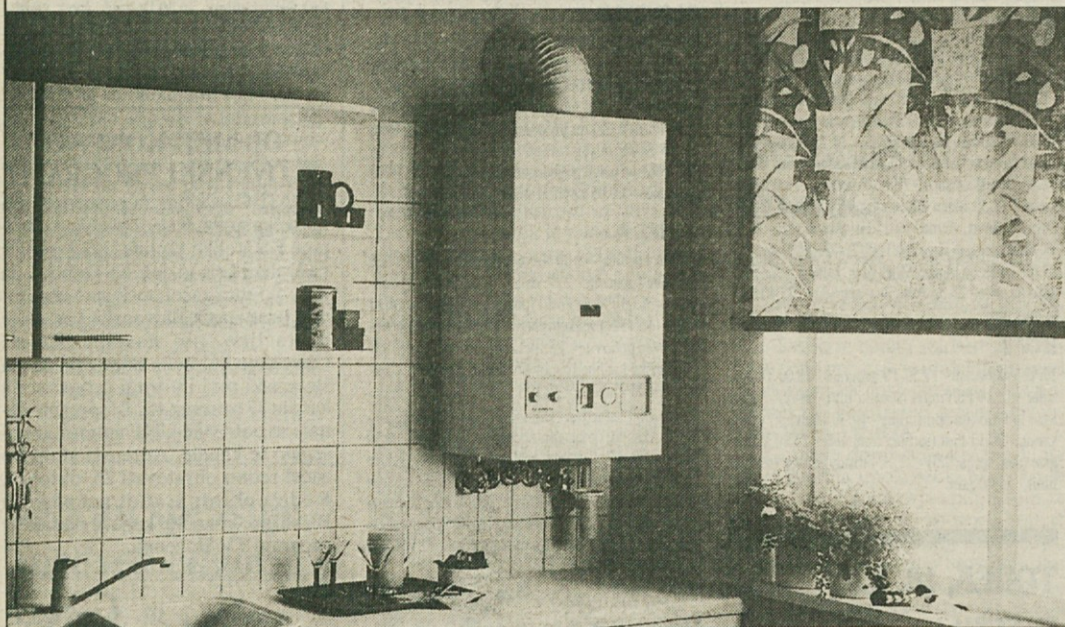
SEVER IN JUG, amer. nadalj., 15/24

SLOVENIJA 2

12.35 - 22.25 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.30 Zgodbe iz školjke - 16.00 Tedenski izbor: Lepi striček (ponovitev franc. nadalj., 6/6); 16.45 Videošpon - 17.30 Sova (ponovitev): Zakon po domače (angl. naniz., 6/6); 17.55 Sever in jug (amer. nadalj., 14/24) - 18.45 Človeški rod (angl. poljudnoznan. serija, 10/12) - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sreda - 22.35 Omizje

KANAL A

Plinski stenski kotli Junkers EUR⁺THERM KOMBI

Okolju prijazni in varčni plinski kotli

- Stalna regulacija plamena varčuje porabo plina
- Majhen namestitveni prostor
- Popolno samodejno delovanje
- Centralno ogrevanje in udobna priprava sanitarne vode na majhnem prostoru

Prijazno človeku in okolju

Zastopstvo in veleprodaja:

Robert Bosch d.o.o., področje Junkers, Ljubljana, Celovška 228, tel.: 061/159 03 41

JUNKERS
Bosch Gruppe

Hitrost, eleganca, varnost... avtomobili BMW zdaj tudi v Novem mestu

BMW 316 i compact

Prodajno servisni center za BMW vozila
Iztok Sever

Podbevškova ulica 4 (Velika Cikava — Iskra)

Novo mesto

tel. 068/341-025

Pooblaščen servis, ogled
BMW 316 i compact, krediti,
leasing!

MARINET

Tel. 0902441

Ponudba trženjske mreže:

1. Razdalja v km od Celja do Milana
2. Proizvajalec plastičnih regalov
3. Tečaj aerobike
4. Globinsko sesanje in kemično čiščenje sedežev v avtomobilu
5. Kdo obnavlja kadi
6. Kdo se ukvarja z izsuševanjem sten proti vlagi
7. Proizvajalec žičnih mrež za vrtove
8. Jahalni škornji
9. Ustna kvalitetna harmonika
10. Zastopnik za Olympus
11. Režiserski stoli

Adriatic
zavarovalna družba d.d. koper
assicurazioni s.p.a.

objavlja
delovno mesto

TAJNICE v PE NOVO MESTO

Pogoji za zasedbo:

- V. stopnja izobrazbe ekonomske smeri in 3 leta izkušenj
- poznavanje dela v Windows okolju
- poskusno delo 3 mesece

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh od objave na naslov:
ADRIATIC, Zavarovalna družba d.d. Koper, Ljubljanska c. 3/a.

KRKA

tovarna zdravil, p.o.
NOVO MESTO

vabi k sodelovanju

a) DIPLOMIRANE INŽENIRJE FARMACIJE, KEMIJE in KEMIJSKE TEHNOLOGIJE
za delo v Sektorju za raziskave in razvoj na področju analiti-ke, farmacevtske tehnologije in registracijske dokumentacije;

b) PROFESORJA ANGLEŠKEGA JEZIKA
za delo na področju registracijske dokumentacije — preva-janje strokovnih tekstov v angleški jezik v Sektorju za razis-kave in razvoj;
Zaželene so delovne izkušnje.

c) DIPLOMIRANEGA INŽENIRJA STROJNIŠTVA z večlet-nimi delovnimi izkušnjami in pooblastilom za projektiranje strojnih instalacij s posebnim poudarkom na klimatizaciji za delo v Službi za investicije.

Vse, ki izpolnjujejo navedene pogoje, vabimo, da oddajo svoje pisne ponudbe v roku 8 dni od dneva objave v kadrovsko službo KRKE v Novem mestu, Šmarješka cesta 6, kjer dobijo tudi vse ostale informacije.

dolenjka

Jesenska akcijska prodaja od 12.9. do 27.10.1994

Super nizke cene Za vsak nakup nad 3000 SIT prejme kupec nagradni kupon

OLJE 1/1 STEKL. "ZVEZDA"
KIS VINSKI 1/1 "KOLINSKA"
MOKA "MLINOTEST" 1/1 TIP 500
SOK POMARANJA "A 50% 1/1 "FRUCTAL"
SOK JABOLČNI 1/1 "PRESAD"
SIRUP 1/1 "DANA"
KOMPOT BRESKEV 820 gr. "ETA"
RDEČA PEŠA 650 gr. "ETA"

STARA CENA	NOVA CENA
199,90	169,90
177,60	119,50
72,40	59,40
126,00	109,90
107,80	79,70
339,90	239,60
203,00	139,60
214,30	139,60

PRALNI PRAŠEK PERSIL 3/1 "HENKEL"
PRALNI PRAŠEK OSKAR 3/1 "HENKEL"
DETERGENT PRIL 1/2 "HENKEL"
ŠAMPON 1/1 "KRKA"
ŠAMPON 1/2 "KRKA"
ZOBNA PASTA NATURA 75 gr. "KRKA"
ZOBNA PASTA PEREL 70 gr. "KRKA"
VLOŽKI VIR 80 "TOSAMA"
TOALETNI PAPIR CARLINE 10/1 "PALOMA"

STARA CENA	NOVA CENA
1.291,40	897,40
609,90	449,70
229,60	169,30
432,00	248,90
298,80	176,50
184,40	119,90
218,40	159,20
157,60	121,40
210,70	159,30

V NEPREHRAMBENIH TRGOVINAH
OD 20 DO 40% NIŽJE CENE

VIRI KREMA 550 gr. "KOLINSKA"
KAVA ORIENT 200 gr. "EMBA"
MLEČNA ČOKOLADA CONFINA 100 gr.
LEŠNIKOVA ČOKOLADA CONFINA 100 gr.
KEKSI LADA 350 gr. "KRAŠ"
KEKSI DOMAČICA 350 gr. "KRAŠ"

STARA CENA	NOVA CENA
400,00	269,00
321,20	269,40
92,80	69,60
92,80	69,60
230,10	158,00
321,10	220,80

SALAMA GOVEJA VP. "EMONA"
TIROLSKA MINI "POMURKA"
POSEBNA MINI "POMURKA"
MORAVSKA KLOBASA VP. "POMURKA"
LJUBLJANSKA MINI "KGP KOČEVJE"
ŠUNKA V ČREVU "KGP KOČEVJE"
PREKAJENI VRAT VP. "KGP KOČEVJE"
JETRNA PAŠTETA 50 gr. "EMONA"

STARA CENA	NOVA CENA
1.737,40	1.199,30
798,00	504,00
724,50	471,50
670,70	408,50
663,70	488,60
1.222,90	900,10
1.230,50	953,90
77,70	59,90

dolenjka moja trgovina

zavarovalnica triglav d.d.
LJUBLJANA

Zavarovalnica Triglav d.d., Poslovna enota Novo mesto, Novi trg, 68000 Novo mesto, vabi k sodelovanju podjetne kandida-te, ki jih zanima delo v dinamičnem in ustvarjalnem okolju:

1. VODJA PRAVNE SLUŽBE

na nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoji:

- dipl. pravnik
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

Poskusno delo traja tri mesece.

2. REFERENT ZA SKLEPANJE ZAVAROVANJ

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoji:

- višja ali visoka izobrazba ekonomske smeri
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
- poznavanje in uporaba računalniških programov za pisa-nje besedil
- komunikativnost, smisel za delo s strankami

Poskusno delo traja tri mesece.

3. ZAVAROVALNI ZASTOPNIKI

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

za področja:

- Šmihel — Regerča vas
- Šmarjeta — Otočec
- Semič

Pogoji:

- najmanj srednješolska izobrazba
- komunikativnost, smisel za delo s strankami

Poskusno delo traja tri mesece.

Kandidati/ke naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnje-vanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. O izbiri bodo kandidati/ke obveščeni v 30 dneh.

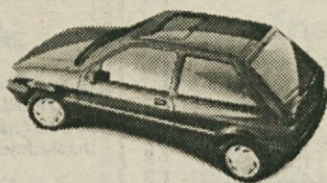

POSEBNA PONUDBA

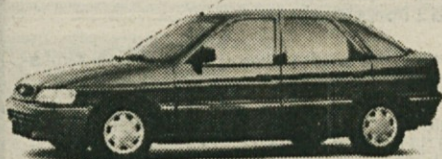
v času od 5. do 30. oktobra
oziroma do razprodaje zalog!

DARILO!

Posebno darilo za vse kupce modelov
FUN, CLX in GHIA v mesecu oktobru:
Blaupunkt stereo avtoradio s
kasetofonom!

FIESTA že od 17.950 DEM!

ESCORT že od 23.450 DEM!

DARILO!

Posebno darilo za vse kupce ESCORTA
v mesecu oktobru:
1000 DEM popusta in Blaupunkt stereo
avtoradio s kasetofonom!

MONDEO že od 29.950 DEM!

DARILO!

Posebno darilo za vse kupce MONDEA
v mesecu oktobru:
strešni priključnik!

AVTOHISA KAPOS, Ljubljana, Tel.: 061/301-722; Servis Bizij, Ljubljana, Tel.: 061/50-903; Servis Trzin, Mengeš, Tel.: 061/721-720; JMK Avto, Ljubljana, Tel.: 061/13-12-028; Avtošluga d.o.o., Ljubljana, Tel.: 061/667-846; Avto-mobil d.o.o., Ljubljana, Tel.: 061/16-86-432; Mustang d.o.o., Radovljica, Tel.: 064/714-300; Servis Fric, Lesce, Tel.: 064/718-440; Avto-M d.o.o., Trzin, Tel.: 064/53-334; Servis Trlar, Kranj, Tel.: 064/332-711; Avtoprom d.o.o., Kočevje, Tel.: 061/855-292; Servis Hribar, Zagorje, Tel.: 0601/64-033; AVTO ŠERBINEK, Zg. Kungota, Tel.: 062/855-120; Auto Sport Shop d.o.o., Slovenska Bistrica, Tel.: 062/811-394; Leasing d.o.o., Smartno pri St. Gradcu, Tel.: 0602/53-683; Les avto, Ptuj, Tel.: 062/771-941; AVTO CELJE d.o.o., Celje, Tel.: 063/31-919; Avto Celje - Velenje, Velenje, Tel.: 063/851-060; Avto Celje - Zalec, Zalec, Tel.: 063/712-116; Avto Celje - Sentjur, Sentjur, Tel.: 063/741-292; Avto Ahtik - Trnovlje, Celje, Tel.: 063/461-193; Servis Krbavac, Smartno ob Paki, Tel.: 063/885-218; Avto Edo, Podplati, Tel.: 063/824-298; PSC PAIC, Krška vas, Tel.: 0608/61-450; Servis Groznik, Trebnje, Tel.: 068/44-701; PSC Stepan, Črnomelj, Tel.: 068/52-407; AT & R d.o.o., Sevnica, Tel.: 0608/41-350; CMM TRADE d.o.o., Nova Gorica, Tel.: 065/21-185; Avtocenter Bajc d.o.o., Ajdovščina, Tel.: 065/61-235; Avtoservis Gorenšek, Koband, Tel.: 065/85-128; Avto Dom GVS d.o.o., Idrija, Tel.: 065/71-056; NOVA d.o.o., Koper, Tel.: 066/31-525; Avto mobil, Sežana, Tel.: 067/32-110; S.O.S. COMPANY d.o.o., Murska Sobota, Tel.: 069/23-507; Triotehna d.o.o., Lendava, Tel.: 069/75-074.

Tudi Brigita Bukovec vozi Ford!

kobra

mobitel

68310 ŠENTJERNEJ, tel.: 068/ 42-118

DOLENJSKI LIST

marketing

tel. (068)323-610

fax: (068)322-898

KONČNO TUDI V NOVEM MESTU

NA KANDIJSKI CESTI 60

(SKLADIŠČE REZERVNIH

DELOV - REVOZ)

SMO UVELJAVLJENA TRGOVINA PAVO d.o.o. IZ
LJUBLJANE. NUDIMO VAM SADJE IN ZELENJAVO
DOMAČIH PRIDELOVALCEV IN IZ UVOZA.
UGODNE VELEPRODAJNE CENE ZA PRAVNE
OSEBE, DISKONTNE ZA INDIVIDUALNEGA
POTROŠNIKA.

PAVO

D.O.O. EXPORT-IMPORT, LJUBLJANA

DISKONT S SADJEM, ZELENJAVO IN PIJAČAMI

ERRO NOVO MESTO

UNION, PONOS SLOVENIJE!

MEDNARODNO ODLIČJE - MONDE SELECTION,
PARIZ 1994

PIVOVARNA UNION, D.D.

Črni Baron
VELIKA ZLATA MEDALJA

MONTAŽA IN SERVIS OLJNIH IN PLINSKIH GORILNIKOV

• DRENOVEC, s.p. •

Novo mesto

Marjana Kozine 1

telefon: (068) 22-955

Nudimo vam dobavo in montažo:

- cistern
- gorilnikov
- hišnih avtomatik za ogrevanje
- ves potreben material

SEKRETARIAT ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN VETERINO PRI SKUPŠČINI OBČINE KRŠKO

O B J A V L J A

prosto delovno mesto

SVETOVALCA PREDSTOJNIKA za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

POGOJI:

- visoka izobrazba pravne smeri
- 7 let delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v osmih dneh po objavi razpisa kadrovske službi Skupščine občine Krško.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v zakonitem roku.

V skladu z 9. členom Odloka o priznanjih občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 20/82) ter na podlagi sklepa seje Predsedstva Skupščine občine Novo mesto z dne 5.10.1994

PREDSEDSTVO SKUPŠČINE OBČINE NOVO MESTO

R A Z P I S U J E

zbiranje predlogov za priznanje občine Novo mesto, in sicer:

1. imenovanje častnega občana
2. plaketo mesta Novo mesto

Za častnega občana je lahko imenovan posameznik, ki je izjemno zaslužen za razvoj občine Novo mesto oz. ki doseže v daljšem časovnem obdobju pomembnejše uspehe na gospodarskem, političnem, znanstvenem, kulturnem ali športnem področju.

Plaketa mesta Novo mesto se podeljuje zaslužnim posameznikom, podjetjem, zavodom, krajevnim skupnostim, organizacijam in društvom ter državnim organom za posebne uspehe na področjih, na katerih delajo in s katerimi so pomembno prispevali h gospodarskemu, kulturnemu, športnemu in drugemu razvoju občine.

Obrazložene predloge za podelitev priznanj lahko posredujejo posamezniki, politične in druge organizacije, podjetja, zavodi, društva in krajevne skupnosti na naslov: Sekretariat skupščine občine Novo mesto, Seidlova cesta 1, Novo mesto (za razpis občinskih priznanj), najpozneje do 31. oktobra 1994.

Dokončni predlog priznanj bo pripravila komisija za priznanja in ga predložila v odločitev zborom občinske skupščine.

Priznanja bodo podeljena na slavnostni seji Skupščine občine Novo mesto.

MARUTI

Prodaja:
EMINENT, d.o.o.,

Dol. Kamence 61, Novo mesto. tel. (068) 323-902
Kandijska 14, Novo mesto. tel. (068) 28-950
Belokranjska 16, Črnomelj. tel. (068) 51-378

800 CITY STAR s katalizatorjem, cena do reg.: 11.390 DEM

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov
AVTOSERVIS MURN
Resljeva 4, Novo mesto
tel.: (068) 24-791

SREDNJA TEHNIŠKA IN ZDRAVSTVENA ŠOLA NOVO MESTO Šegova ulica 112 68000 NOVO MESTO

RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO

a) - 1 INŠTRUKTORJA PRAKTIČNIH VOŽENJ MOTORNIH VOZIL B, C, D in E KATEGORIJE

Za inštruktorja je lahko izbran, kdor ima:

- srednješolsko izobrazbo strojne ali elektro smeri,
- vozniško dovoljenje B, C, D in E kategorije,
- izpit za voznika inštruktorja B, C, D in E kategorije.

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa.

Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v osmih dneh po preteku roka za prijavo.

ZAHVALA

V 40. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, ati, sin, vnuk, brat, nečak, stric, zet in svak

VINKO LILEK

z Butoraja 9

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnika pospremili v tako velikem številu na zadnji poti. Hvala sodelavcem Petrola, Manufakture Ljubljana, učencem 6. c in 2.b razreda OŠ Loka, Črnomelj. Posebna zahvala govornikom za besede slovesa, GD Butoraj za organizacijo pogreba, pevkam za zapete žalostinke in g. dekanu za lepo opravljen obred. Še enkrat najlepša hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih.

Žalujoci: žena Vida, hčerka Nataša, sin Matjaž, ate, mama, stara mama, sestra Anica z družino ter ostalo sorodstvo

SONJA NOVAK

Aškerčeva ul. 7
(Regerške košenice)
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/341-134

V sodelovanju z ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE, Območna enota Novo mesto vam BREZ VAŠEGA PLAČILA nudimo naslednje storitve:

- Ureditev dokumentacije — dovoljenje za pokop
- Prevoz pokojnikov na območju območne enote Novo mesto
- Kakovostne krste s pripadajočo opremo
- Ureditev pokojnikov na domu
- Izkop in zasutje grobne jame
- Uniformirano pogrebno moštvo
- Postavitev odra in žalne dekoracije
- Vse storitve v zvezi z upepelitvijo.

Ob naročilu storitev predložite le zdravstveno izkaznico pokojnika-ce, ostalo uredimo mi.

Naši uslužbenci so vam na voljo non-stop na tel. številkah:
068 341-134 in 0609 623-211

ZAHVALA

Delo, trud, trpljenje -
to bilo, ata, tvoje je življenje.

V 75. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

FRANC STRITAR

iz Sr. Laknic pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojnika v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala kolektivu Iskra Mokronog, vaščanom Sr. Laknic, ZZB Mokronog, pevskega zboru, sorodnikom, g. Antonu Koščaku za poslovilne besede ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

V SPOMIN

Kaj je ločitev? Smrt? Samo spomini
življenje pravo so, a ne, ki smeh
življenje dal jim je v veselih dneh,
le tisti, ki so zrasli v bolečini.
(Alojz Gradnik)

Minilo je žalostno leto bolečine in spominov na našega očija in moža

FRANCA GAČNIKA

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov poslednji dom.

Vsi njegovi

PIONIR gradnja zaupanja

Smo eno največjih gradbenih podjetij v Sloveniji, ki je konkurenčno in uspešno.

Uvajamo gradnjo biološko zdravih objektov in načrtujemo prodor na zahodna tržišča.

Poleg večanja izvozne dejavnosti smo si zastavili še naslednje razvojne cilje:

- razširitev trgov in iskanje novih proizvodnih programov
- uvajanje novih tehnologij
- izboljševanje kvalitete poslovanja z uvajanjem evropskih standardov kakovosti
- zmanjšanje stroškov na vseh ravneh
- sistematična vzgoja kadrov in njihovo izobraževanje

Ker se pripravljamo na lastninsko preoblikovanje, želimo, da pri lastninjenju sodelujejo vsi, ki so bili kdajkoli zaposleni v podjetju, zato

vabimo

vse nekdanje zaposlene

da zamenjajo svoje certifikate in certifikate družinskih članov za delnice GIP "PIONIR".

Certifikat lahko oddate v finančni službi, Kočvarjeva ulica 1, 68000 Novo mesto.

Vse dodatne informacije dobite na tel. (068) 321-826.

ZAHVALA

V 53. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, mož, ati, tast, stari ata, brat in stric

JOŽE GORŠE

iz Podturna 36 pri Dolenjskih Toplicah

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojniku darovali cvetje in syče ter ga v tako velikem številu pospremili na prerani zadnji poti. Zahvaljujemo se družinama Štravs, GG Podturn, Krki, tovarni zdravil, Oddelku HQ, Revoz-Jakirnici, TO Novo mesto, GD Podturn, Zvezi upokojencev, govorniku Alojzu Puhanu, Šmihelskemu pevskega zboru in g. kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat lepa hvala!

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in teta

FRANČIŠKA DAROVIC

roj. Kramar

iz Ločne 20

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sovaščanom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče, ter jo pospremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala dr. Vodniku za njegovo veliko skrb in zdravljenje na domu. Hvala dr. Kramarju in medicinskim sestram Urološkega oddelka novomeške bolnišnice za lajšanje bolečin v zadnjih dneh njenega življenja. Gospodu proštu Jožetu Lapu se zahvaljujemo za lep poslovilni obred in besede slovesa. Posebna zahvala sosedom Pirčevim, Klemenčičevim in Bartlovim za vso pomoč.

Žalujoci: hčerke Tončka, Mari in Fani z družinami, snaha Martina z družino, Toni in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob kruti izgubi našega

BLAŽA

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v trenutkih žalosti bili v pomoč in podporo. Hvala dr. Boriču za požrtvovalno pomoč na kraju nesreče, osebju ZD Črnomelj in bolnišnice v Novem mestu, ki ste se trudili Blaža obdržati med nami, dr. Paunovi in njeni družini za nudeno poklicno, nesebično sosedsko in prijateljsko pomoč. Hvala kolektivu VVO, Blaževim malim prijateljem iz vrta in soseske za cvetje, tolažilne besede, prav tako sosedom za vsestransko pomoč, sodelavcem Dolenjske banke Črnomelj, Belta-Livarja, Rokovim sošolcem, sorodnikom in prijateljem. Vsem naša topla hvala! Blaži, ajaj mirno!

Neutolažljivi: vsi njegovi

ZAHVALA

V 88. letu nas je zapustila

MARIJA PUCELJ

iz Soteske 18

Iskrena hvala osebju DSO iz Šmihela, gospodu L. Oklešnu, g. župniku Povšetju in g. Virantu za poslovilne besede in vsem, ki so pokojno pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni najbližji

izpušne cevi

Ob potoku 10, tel. (068) 322-643, 322-278

ELEKTROINSTALATERSTVO TONJA

• ELEKTRO IN KLIMA STORITVE
• REGULACIJSKA TEHNIKA
• DOMAČI PROIZVAJALCI
• GARANCIJA 24 MESECEV
MONTAŽA IN SERVIS
TEL.: (068) 52-411,
mobitel: (0609) 622-917

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 77
Novo mesto

tel.: (068) 323-193
mobitel: 0609-615-239

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- posojanje mrtvaškega odra, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čke ali 3 obroke
- pesek bel marmor za posop grobov in črna zemlja

ZAHVALA

27. septembra smo se v družinskem krogu poslovili od našega dragega, nepozabnega moža, očeta, starega ata, brata, strica in tasta

FRANCA KOVAČIČA

upokojenega mlinarja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter se mu še poslednjič poklonili. Predvsem prisrčna zahvala osebju Interne bolnišnice v Novem mestu za prizadevanje, da bi ga še ohranili pri življenju, dr. Vodniku za vso pomoč in pogoste obiske, gospodu Ivanu Kranjcu, ki se je poslovil od pokojnika v imenu Obrtne zbornice Novo mesto, gospodu patru za lepo opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke.

Žena Pepca in hčerki z družinama

V SPOMIN

9. oktobra je minilo leto, odkar naju je zapustil sin

GREGOR ČEBULAR

iz Smolenje vasi 7 c

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate svečke.

Mamica in oči

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 52. letu starosti zapustil naš dragi sin, mož, oče, brat in stric

STJEPAN LOVREKOVIČ

Ulica Slavka Gruma 48, Novo mesto

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno pisno in ustno sožalje ter številno spremstvo pokojnega na zadnji poti. Še posebna hvala osebju Pljučnega oddelka bolnišnice Novo mesto, podjetju TPV Novo mesto, ZSAM Novo mesto, Gorjancem Straža, g. Draganu za ganljive besede slovesa ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
vse za dom in zemljo dal,
le sledi ostale so povsod
od dela pridnih rok.

V 70. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ANTON JUNC

iz Golušnika 11

Ob izgubi našega očeta se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem ter njegovim prijateljem. Hvala sodelavcem tovarne zdravil Krka in Heidemama ter sosedom za podarjene vence. Hvala tudi vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, darovali sveče in sv. maše, ter g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je za vedno zapustila

MARIJA KRAKAR

roj. Grubar

Kot 88, Semič

V teh neizmernih bolečih trenutkih se želimo zahvaliti vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnico spremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom, znancem in sorodnikom ter osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala govornici za poslovilne besede, g. kaplanu za opravljen obred in pevcem za poslovilne pesmi.

Žalujoči: mož Martin in hčerka Zlatka z družino

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama in prababica

IVANA MIRT

Rožno 37

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojni darovali cvetje, sveče, sv. maše in v dober namen ter jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Andreju Šikovcu ter strežnemu osebju bolnice Novo mesto, zdravnici Planinčevi ter patronažnim sestram Alenki in Slavici za nesebično pomoč ter lajšanje bolečin. Zahvala pevcem za zapete žalostinke, g. Ivanu Abramcu za poslovilne besede ter g. župniku za lepo opravljen obred. Iskrena hvala vsem!

Žalujoči: hčerki Vida, Danica in vsi njeni

Rožno, Kranj

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga mami, babica, sestra in teta

TONČKA ŽULIČ

roj. Pirc

iz Dol. Vrhpolja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene vence, cvetje, sveče in sv. maše ter vsem, ki ste našo mamo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Vizečevi, dr. Baburiču, osebju Pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, sodelavcem Mercatorja, ZD Sentjernej, Zobni ambulanti Novo mesto, pevcem, godbi Sentjernej, DU Sentjernej ter g. kaplanu za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ljubila si delo, dom in družino,
v majhni vasi si srečna bila,
zdaj pa na hribčku mirno boš spala,
solze in cvetje prekrilo bo grob.

V 93. letu nas je zapustila draga mama, stara mama in prababica

JOŽEFA KOTNIK - KOVAČIČ

iz Čužnje vasi 18

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, z nami sočustvovali in nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in svete maše, ter vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Cestnemu podjetju Novo mesto sektor Gradnje, pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: hči Mimi, sinovi Ivan, Lojze, Franci in Lado z družinami

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 57. letu starosti zapustil naš dragi

JOŽE GOLOB

z Osredka 5 pri Studencu

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, kolektiv Lisce Sevnica, Krajevni skupnosti Studenec, vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Če bi te solza obudila,
ne bi te črna zemlja krila.

Ob boleči izgubi našega dragega

ALOJZA RODIČA

borca Gubčeve brigade
iz Osrečja

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom in vsem, ki ste ga imeli radi, za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Prisrčno zahvalo izrekamo govornikom za poslovilne besede, gasilcem iz Orešja in Zbur, g. župniku za pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem in vsakemu posebej še enkrat naša iskrena hvala!

Žena Lojzka v imenu vsega sorodstva

Osrečje, 9.10.1994

ZAHVALA

Tam cvetje zlate je mladosti moje,
tam prvič mi gorelo je srce,
tam veselil sem se vrh zemlje svoje,
v domača tla so kapale solze.
(Fran Levstik)

V 73. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari ata in brat

FRANC FINK

z Gorenjih Ponikev 15

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, vence in sveče ter pokojnega spremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo dr. Francu Žnidaršiču, sodelavcem KZ Trebnje, Krki Novo mesto, Agenciji Republike Slovenije—podružnici Novo mesto—Trebnje, vaščanom Gorenjih Ponikev, g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in g. Igorju Hribarju za zaigrano Tišino.

Žalujoči: žena Ana, otroci Marica, Cvetka, Ana in Franci z družinami, brat Cveto in sestra Dani

tedenski koledar

Četrtek, 13. oktobra - Edvard Petek, 14. oktobra - Stojan Sobota, 15. oktobra - Terezija Nedelja, 16. oktobra - Jadviga Ponedeljek, 17. oktobra - Marjeta Tšek, 18. oktobra - Luka Sreda, 19. oktobra - Etbin

LUNINE MENE
19. oktobra ob 13.18 - ščip

kino

BREŽICE: 13.10. (ob 20. uri) in 14.10. (ob 18. uri) komedija Prva liga

film

• **HITROST** (Speed, akcijski, 115 minut, na sporedu v novomeškem Domu kulture od 13. do 18. oktobra)

Hitrost je sicer Jan De Bontov režijski prvenec, vendar je Bont držal kamero pri klasičnih kot sta Umri pokončno in Prvinski nagon. Dovolj za zaupanje. Kajti najprej vas pelje v lift, potem v avtobus in, kot da voženj ni bilo dovolj, še na metro. Enostavna reč, vendar nič več, ko vam porečejo, da je povsod kakšna bomba. In avtobus bo eksplodiral, če bo hitrost padla pod 80 km/h. Izsiljevalec je Denis Hopper, ki je tako krasno pokvarjen, da bi lahko njegovo ime že počasi zamenjalo pojem zloba.

Sicer pa je tukaj glavni Keanu Reeves, ki je poleg Arnolda Schwarzeneggerja, Brucea Willisa, Stevena Seagala, Sylvestra Stalloneja in Jean

- 2 del. 14. in 17.10. (ob 20. uri) ter od 14. do 16.10. (ob 18. in 20. uri) akcijski triler Piš.

ČRNOMELJ: 14. in 15.10. (ob 20. uri) ameriška melodrama Ostanke dneva. 16.10. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Stare sablje.

KRŠKO: 14.10. (ob 20. uri) in 16.10. (ob 18. uri) ameriška drama Carobni svet.

METLIKA: 14. in 15.10. (ob 20. uri) ameriška komedija Stare sablje. 16.10. (ob 20. uri) ameriška melodrama Ostanke dneva.

NOVO MESTO: Od 13. do 18.10. (ob 16., 18. in 20. uri) premiera akcijskega filma Hitrost.

Clauda van Damma očitno postal novi heroj akcijskega žanra. S Hitrostjo se dokazuje že drugič, tovrsten igralski debut pa je odlično prestopil v lankoletni uspešnici Peklenski val (Point Break). V res lepem spominu smo ga do takrat ohranili zaradi nje-mu na kožo pisanih vlog v več dramah, komedijah in v eni "drakljivki", vendar fant poleg igralskega potenciala po novem obvladuje tudi precej kaskaderskih veščin. Tistih pravih, življenjsko nezdružljivih.

Reevesu torej uspeva nekaj novega: z gledalci se tako raznolikih okusov polni kinodvorane in blagajne. Če ljubite romantične novodobne grozljivke, glejte zadnjo Drakulo, kjer je ravno Reeves hodil po kostanj v žerjavico, za melodramatike je postal biseksualni džanki v Mojem malem Idahu, klasičnih komedij željne pa je "nasmejal" v Much Ado about Nothing. Toliko v dokaz, da je fant poizkusil res vse.

Zadnja je torej akcija. Ali to pomeni padeč ali nov vzpon v karieri? Morda pa gre le za premišljeno kovanje vročega železa. Pa previdni bodite, ko stopate na avtobuse!

TOMAŽ BRATOŽ

kmetijski stroji

KMETOVALCI, AGROIZBIRA, KRANJ, Smedniška 17, nudi ugodno rezervno dele za sledeče traktorje: Ursus, Zetor, Univerzal, Tomo Vinkovič, IMT, Tractor, Store, Creina Kranj, kosilnice BCS, Sip Sempeter, molzne stroje Westalia in Alfa Laval. Na zalogi imamo vedno dovolj akumulatorjev Vesna in Topla in traktorske gume Barum. Rezervne dele pošljemo tudi po pošti. ☎ (064)324-802. 7902

KOSILNICO BCS, petrolej - bencin, prodam. ☎ 42-651. 8173

ORIGINALNO KABINO za traktor, zapravljička, cirkular za BCS in 5 ovac za nadaljnjo rejo prodam. ☎ 67-003. 8199

SILOKOMBAJN, silažno samonakladalko Mengele, prevoznik hladilni bazen za mleko, pajka in puhalnik z elektromotorjem ugodno prodam. ☎ (0608)75-196 ali (068)73-336. 8201

TRAKTORSKO prikloško domače izdelave in silokombajn nemške izdelave prodam ali menjam za govejo živino. ☎ (0608)43-264. 8211

TOMO VINKOVIČ, 30 KM, 1800 delovnih ur, dobro ohranjen, prodam. ☎ 45-173. 8213

MOTOKULTIVATOR PASQUALI D, 14 KM, s pogonsko prikloško, frezo in plugom, malo rabljeno, lepo ohranjeno, prodam. ☎ 25-909. 8220

TRAKTORSKI PLUG Batuja, dvobrazdni, nastavljiv, ugodno prodam. ☎ 41-132. 8235

NOVO ali rabljeno traktorsko prikloško domače izdelave, nosilnosti 5 t, prodam. Franc Zupancič, Stavča vas 17, Dvor. 8257

KOSILNICO BCS, bencin - petrolej, in samonakladalko nemške izdelave. ☎ 43-644. 8271

UNIVERZAL 45, 4 x 4, letnik 1987, 1500 delovnih ur, in prasiča za zakol prodam. ☎ 76-300. 8291

kupim

SMUČKE Elan kupim za polovično ceno. ☎ 78-136. 8212

VIKEND brez vinograda v okolici Šmar-jških Toplic kupim. ☎ (061)714-195. 8222

6 M bukovih drv kupim. ☎ 27-697. 8230

OVNA za zakol in ovce za plemo kupim. ☎ 68-137. 8247

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: ČZP Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakš, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakš, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 110 tolarjev; naročnina za 4. trimesečje 1.350 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.700 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.800 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 100 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100 620-970-25731-128-44059 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax (068)322-898.

Nenaročenih rokov pisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava stavka: ČZP Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

AVTOHIŠA

Servisno prodajni center

Ločna 48,

68000 Novo mesto

— prodaja vozil **RENAULT**
— menjava staro za novo
— odkupi rabljenih vozil
— ugodni krediti (4 leta)
ob nakupu novega
avtomobila vam podarimo
brezplačno obvezno
zavarovanje in tehnični
pregled
NOVO!

NAJUGODNEJŠI
LEASING
V SLOVENIJI

polog 25%, 30%, 40% 50%
odplačilo na 2, 3, 4 ali 5 let

Informacije
(068) 324-533

Z 750 LE (fičko), letnik 1985, prodam. 8258

JUGO 45, letnik 1989, prodam. 8259

160, vsak dan do 15. ure. 8259

CITROEN VISA, registriran do 3. 8. 1995, prodam. Učman, Dol. Težka Voda 13. 8262

R 5 CAMPUS, letnik 1993, prevoženih 40.000 km, prodam ali menjam za jugo 60 ali 65 z vašim doplačilom. ☎ 73-373. 8263

FIAT TIPO 1.7 D prodam. Kastelic, Srebrnice 11. 8265

VISO 11 RE, letnik 1984, ohranjeno, registrirano do 10/95, prodam. ☎ 22-396. 8266

NISSAN — MIKRO 1,3 LX

5 VRAT — NOVO, NUDIMO ZA-

RADI MANJŠIH POŠKODB PO

ZELO UGODNI CENI.

AVTOMEHANIKA VIDRIH

OTOČEC TEL.: 85-180

OPEL KADETT 1.3, letnik 1985, nemška izdelava, prodam. ☎ 84-450. 8270

R 4 TL, letnik 1986, prodam. ☎ 26-491. 8275

FIAT TIPO 1.7 D, letnik 1988, prodam. ☎ 45-251. 8278

VV JETTA, letnik 1987, registrirano do 8.8.1995, bele barve, prodam. ☎ 49-114. 8279

126 P, letnik 1990, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ 26-487. 8284

FIAT TIPO 1.4, registriran do 9/95, kovinske modre barve, lepo ohranjen, letnik 1990, prodam ali menjam. ☎ 83-724. 8287

JUGO 45, letnik 1989, prodam. Novak, Dolenja vas 10, Otočec. ☎ 85-009. 8288

Z 750, letnik 1984, registrirano do 14.9.1995, prodam. Adamičeva 63, ☎ 27-027. 8294

JUGO KORAL 45, letnik 1990, registriran do 6/95, prodam. ☎ 59-370. 8296

Z 750 prodam. ☎ 41-177. 8305

ŠKODO FORMAN, letnik 1992, prodam. ☎ 50-058. 8324

126 P, letnik 1985, registriran do 5.10.1995, oranžne barve, prodam. Andrej Erjavec, Gor. Suhadol 18, Brusnice. 8333

obvestila

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavesje izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ 44-662. 7362

S TESNENJEM OKEN in vrat s cevni-mi silikonskimi tesnili (uvoz iz Nemčije) boste prihranili tudi do 30% toplotne energije. ☎ (061)714-206, od 8. do 10. ure. 8008

NESNICE, mlade jarkice, 4 mesece stare, rjave, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemamo od 13. ure dalje vsak dan in dajemo vse informacije: Jože Zupancič, Otovce 12, Črnomelj. ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova. ☎ (068)67-578, in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog. ☎ (068)49-567. 8077

PREVOZE tovora in oseb ter selitve doma in v tujini s kombijem opravljamo non-stop. ☎ 49-226. 8210

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac. ☎ (0608)79-375. 8266

ZA BELE KOKOŠI, težke 2.5 do 3 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo, sprejemamo naročila. ☎ (061)777-732, po 11. uri. 8293

KOKOŠI, BELE, težke, prodajamo na farmi na Gor. Lazah. Humeč. ☎ 324-496. 8299

prekllici

FRANC GORŠE iz Podturna 22, opozarjam VIKO GORŠE iz Podturna 22, da preklči lažne besede, sicer jo bom sodno preganjal. 8205

posest

HIŠO z vrtom, njive ter gozd v Tribučah ugodno prodam. ☎ 60-158. 8182

V SMARJESKIH TOPLICAH vzamem v najem bivalni vikend ali manjšo hišo. V dveh letih možen tudi odkup. Naslov v oglašnem oddelku. 8183

HIŠO v Koprivniku pri Kočevju, nekaj zemlje, voda, telefon, elektrika, prodam. ☎ (0602)20-558. 8186

STAVBNO PARCELO in travnik prodam. ☎ (0608)87-302. 8209

ŽAZIDLJIVO gradbeno parcelo v Straži pri Novem mestu ugodno prodam. ☎ 21-308. 8226

V BLIŽINI Sodražice prodam kmečko hišo z velikim vrtom in nekaj gozda. ☎ (061)446-773, po 15. uri. 8243

VIKEND - ZIDANICO z vinogradom, v okolici Mirne Peči, prodam. Dostop z vsakim vozilom. ☎ 78-410. 8272

V CENTRU MESTA (pri Kapitlju) prodam enonadstropno stanovanjsko hišo, primerno za poslovno dejavnost. ☎ (0608) 87-254. 8280

VIKEND za bivanje, lahko manjši, kupim. Šifra: »GOTOVINA DOLENJSKA TREBNJE«. 8297

BLIZU RAKE prodam parcelo za vinograd, 26 a, ter njivo, 53 a. ☎ (0608)75-356. 8298

POL HEKTARJA gozda na tretjem kilometru ceste iz Vavte vasi na Uršna sela. ☎ (061)125-4393, zvečer. 8304

V PODKLANCU pri Vinici prodajam vinograd, poleg parela, primerna za gradnjo. ☎ 0049 8965 5073, po 16. uri. 8310

prodam

PRODAM rabljeno kuhinjo MARLES (dol. 320 m), pomivalni stroj, hladilnik, mizo, stole in klopi. Cena 1.200 DEM. ☎ 58-332. 8171

VENTI 28, jadralno padalo, novo in nerabljeno, prodam. ☎ (068)25-541. 8140

SYNTHESIZER FUJIHA, zelo malo rabljen, prodam. Kristina Kukman, Kot 14, Semič. 8171

AKCIJSKA PRODAJA vrhunskih sate-litskih anten Pace- 508 DEM, Lasat- 385 DEM, Sat center. ☎ 321-077. 8174

VEČJO KOLIČINO hlevskega gnoja prodam. ☎ 26-900. 8175

CERTIFIKATE v vrednosti 800.000 SIT prodam za polovično ceno. ☎ 87-626. 8177

KOTNO SEDEŽNO GARNITURO, malo rabljeno, zelo ugodno prodam. ☎ 73-746, dopoldne. 8178

VIDEOREKORDER SAMSUNG z manjšo okvaro prodam za 10.000 SIT. ☎ 47-205, po 16. uri. 8180

STROJČEK za izdelovanje ključev ugodno prodam. ☎ (0608)81-860. 8187

CERTIFIKAT v vrednosti 400.000 SIT prodam za polovično ceno. ☎ 65-420. 8191

POSNEMALNIK MLEKA, registrirane-ga fička in domače žganje iz cibor ugodno prodam. ☎ 76-051. 8190

5 M suhih mešanih drv prodam. ☎ 85-004. 8191

CERTIFIKAT v vrednosti 850.000 SIT ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 8193

GROZDJE, žametno črnino, ugodno prodam. ☎ (0608)31-776. 8196

CERTIFIKATE prodam. ☎ 73-631. 8197

2 x 300 W 12 - kanalno pevsko ozvočenje BELL MDA 602, daljinski mikrofon SCHURE SM 58 in tri stojala za mikrofone prodam. ☎ 67-003. 8200

SVINJSKO MAST in ocvirke prodam. ☎ 85-692. 8202

BUKOVA DRVA, 23 m², ugodno prodam. Željko Hohnjec, Sela 80, Dolenjske Toplice. 8207

LIKALNIK CIRDES 80 cm in termo-akumulacijsko peč (2.5 KW) prodam. ☎ (0608)87-074. 8208

TRAJNO ŽAREČO peč in štedilnik Kuppersbusch ter termoakumulacijsko peč ugodno prodam. ☎ 20-514. 8214

PRAŠIČA, hranjenega z domačo krmo, prodam. ☎ 43-657, po 20. uri. 8215

KOBILO haflinger - norik, brejo, staro 8 let, večjo vožnje z vozom in jahanja, prodam. Informacije po 15. uri na naslov: Gustinčičeva 24, Šmartno pod Šmarno goro. ☎ (061)59-560. 8216

BIKCA, sivega, starega 8 tednov, prodam. ☎ 85-922. 8217

KRAVE za zakol ali za nadaljnjo rejo, rotacijsko kosilnico, most, nakladalko Mengeke in krompir prodam. ☎ 40-005. 8218

DVE KRAVI, bikca (200 kg) in teličko prodam. Golob, Volčje Njive 11, Mirna. 8221

POCENI PRODAM dve ovci mladici. 8225

LAMELNI PARKET, 50 m², standardne kvalitete, ugodno prodam in organiziram vgradnjo. ☎ 21-646, zvečer. 8229

LASTNIKI

KOSTANJEVIH GOZDOV

Kostanjev les se lahko seka tudi poleti. Ves les vam bo odkupil TANIN SEVNICA, če sami nimate možnosti poseka, vam to napravimo mi. Dodatne informacije lahko dobite na tel. številkah 0608/41-349 ali 41-044.

LIPO na rastilu, obseg 160 cm, prodam. ☎ (063)21-782. 8231

KRAVO SIVKO, tretje tele, breja 8 mesecev, prodam. Janez Kastelic, Pertušnja vas 36, Sentvid pri Stični. 8232

TRAJNO ŽAREČO PEČ za centralno ogrevanje, 35.000 kkl, nerabljeno, prodam po ugodni ceni. ☎ 83-444. 8234

DRUŽINSKE CERTIFIKATE ugodno prodam. ☎ 87-644. 8236

AVTO PRIKOLICO, tračno žago, sadni mlin in silokombajn prodam. Možna menjava. ☎ (0608)82-597. 8237

SPALNICO in kavč, dobro ohranjeno, prodam. ☎ 65-110. 8240

KROMPIR za ozimnico (beli sante, rdeči dezire) ugodno prodam. ☎ 45-125. 8241

NERABLJEN jedilni kot z mizo in stoli prodam za 35.000 SIT. ☎ 45-389. 8245

OZIMNICO prodajamo po ugodnih cenah (jabolka, česen, čebulo, sveče varažinske zelje in kisljo zelje). ☎ 65-680. 8246

HRASTOVA vhodna vrata prodam. ☎ 49-603. 8254

GARAŽNA VRATA in vhodna vrata ter tuš kabino prodam. ☎ 324-314 ali 321-695. 8267

JEDILNI KROMPIR dezire, sante prodam po 14 SIT. ☎ 57-272. 8268

5 M³ suhih mešanih drv ugodno prodam. ☎ 26-059. 8276

TRAJNO ŽAREČO PEČ prodam. ☎ 26-403. 8277

PLAŠČ, semiš usnje, podložen z naravnim krznom, št. 40, poceni prodam. ☎ 324-377. 8282

20 M suhih bukovih drv ter domače žganje prodam. ☎ 49-426. 8283

MLADIČE nemške ovčarje prodam. ☎ 78-053. 8286

PRAŠIČA, težkega 130 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. ☎ (0608)87-389. 8287

HLADILNIK, star 2 leti, ugodno prodam. ☎ 324-377. 8292

SEDEŽNO GARNITURO iz blaga, trosed in dva fotelja ugodno prodam. ☎ 43-758. 8295

DVA PRAŠIČA, težka 180 kg, (domača hrana), prodam. Franc Šinko, Gor. Brezovica 7, Sentjerne.

KUTER, Blitz Laska, 50 l, kamion Zastava za prevoz živine, 5 t, prodam. Mesarstvo Pavel Bobič, Škofja Loka, 76-446.
GUMO Sava jet - best 175/7 x 13 prodam ali kupim. 22-020. 8335

razno

PO NAROČILU IZDELUEJEM betonske mreže in ograje. Prodaja 45, 12/83, neregistriran. 44-113. 8179
DVA MANJŠA SKLADIŠČNA PROSTORA na Novem trgu v Novem mestu oddam v najem. 24-353. 8195
TRGOVINA, prodaja na drobno, Plevnik s.p. Pečice, obvešča vse potrošnike in upnike, da bo prenehala poslovati z 31.12.1994. 8204
V OKOLICI STRAŽE damo v najem prostori (100 m²) za skladišče. 83-542, popoldne, Andrej. 8206
ODDAM poslovni prostor (cca 100 m²) Pod Trško goro 90, Novo mesto. 22-373. 8250
V NOVO MESTU damo v najem pritični prostor na Kandijski 13 (42 m²), Kandijski 28 (130 m² in 60 m²). Med delovnim časom informacije na 321-133 322-066, za št. 28 321-083 in 321-069. 8253
V CENTRU Novega mesta oddam poslovni prostor, 16 m². 21-120. 8320
V NOVO MESTU oddam nov poslovni prostor za uslužnostno ali pisarniško dejavnost z lastnim parkiriščem. 323-785. 8321

službo dobi

MOŽNOST za vse, ki si želijo več od povprečnega zaslužka. P.P. 7, Novo mesto. 8219
POGODBENO ZAPOSILIMO osebe za svetovanje. Zaželjena zdravstvena stroka. Prednost Novo mesto z okolico. 0608/22-051, dopoldan. 8244
MLAJŠEGA UPOKOJENCA honorarno zaposlimo za pomožna dela. Mizarstvo Bobič, Belokranjska 15, Novo mesto. 342-703. 8261
BISTRO A, Novi trg, Novo mesto, zaposli dekleta z veseljem do dela v streljahu. Informacije po 20. uri. 8274
RENOMIRANO slovensko podjetje išče predstavnika za območje Dolenjske. Šifra: "OKTOBER". 8306
KV KLJUČAVNIČARJA, lahko tudi pripravnik, zaposlim. Ključavničarstvo Šmajdek, Krallova 49, Novo mesto. 322-653. 8317
NATAKARJA ali fanta za delo za šankom v Novem mestu iščemo. Zglasite se osebno v diskoteki Atlantis, v San Sebastianu ali na 061/773-531. 8319

Bife AMZS na Otočcu zaposli natakario.

Informacije po telefonu
321-830, interna 33.

ZARADI širitve poslovanja išče zasebno podjetje dva predstavnika na Dolenjskem. Prošnje z življenjepisom pošljite na Dolenjski list pod šifro: "1550 DEM". 8323
ENO CVETLIČARJO redno, eno pa honorarno zaposlim. Predpogoj znanje dela v cvetličarstvu. 22-883. 8330
KOMUNIKATIVNO ŽENSKO za delo v pisarni (vnašanje podatkov v računalnik) zaposlim. 322-333. 8332
DELAVEC - (KA) takoj dobi redno zaposlitev v lesni galanteriji. 068/83-133 ali 84-422. 8334

službo išče

KAJRNŠKOLNI DELO v popoldanskem času iščem. 27-373, zvečer. 8327

stanovanja

DVOBOBNO STANOVANJE, 63 m², na Ul. Slavka Gruma v Novem mestu, centralna, parket, lega stanovanja sever-jug, 4. nadstropje, trgovina čez cesto, prodam. 068/323-204 ali fax 068/321-478. 8184
RADIO SRAKA išče sobo ali manjše stanovanje v Novem mestu za svojega sodelavca, brez predplačila. 323-300 za Renalta.
GARSONJERO v Novem mestu, s centralno, toplo vodo, telefonom in zaprtim balkonom, prodam. 341-049. 8227
DVOBOBNO STANOVANJE na Ul. Slavka Gruma 8, Novo mesto, prodam. 26-691. 8255
GARSONJERO ali enosobno stanovanje najamem. 25-274. 8260
STUDENTOM oddam sobe v okolici Kranja. 064/41-808. 8281
MLAD FANT najame garsonjero ali manjše stanovanje v Brežicah, po možnosti opremljeno. 068/35-068, ob 11. uri.
SKORAJ NOVO opremljeno dveinpol-sobno stanovanje z idealnim razgledom in telefonom ugodno prodam. 28-561. 8322

ženitne ponudbe

ŽENSKA, stara 36 let, s hišo in službo, želi spoznati primerne moškega. Šifra: "SREČANJE". 8301

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 15. oktobra, bodo odprte naslednje prodajalne živili:
• **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Potrošniški center Zagrebška
od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsvska 17
od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
• **Sentjerneje:** od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
• **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog
• **Žužemberk:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Suha

krajina, Samopostrežba
• **Straža:** od 7. do 13. ure: Dolenjska, Market
V nedeljo, 16. oktobra, bodo odprte naslednje prodajalne živili:
• **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna Glavni trg, market Drska, market Kristanov, nakupovalni center Drska, samopostrežba Mačkovec
od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsvska 17
od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 14. ure: trgovina Sabina Stopiče
od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

ADRIATIK d.o.o.

Smrečnikova 45 (vrtarjarija)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

Milavčeva 4
Brežice
Tel./fax: 0608/61-975

Posebno ugodna prodaja vozil:

UNO 1.0 ie cat. let. 93, 12.690 DEM
UNO 1.0 ie cat. let. 93, 13.190 DEM
dodatna oprema
TIPO 1.4 MAQ cat. let. 93, 18.190 DEM
3 vrata, radio Philips
TIPO 1.4 S cat. let. 93, 17.190 DEM
5 vrat
TIPO 1.4 GOLD cat. let. 93, 18.190 DEM
servo volan, meglenke, cent. zaklepanje, nast. volan
TEMPRA 1.6 ie cat. let. 93, 19.690 DEM
5 vrat, servo volan, radio
ROVER 100 cat. let. 94, 14.950 DEM
3 vrata
ROVER 214 SI cat. let. 94, 21.490 DEM
103 KM, 5 vrat, dodat. oprema
ROVER 216 GTI cat. let. 94, 25.200 DEM
121 KM, 5 vrat, dodat. oprema
ROVER 416 cat. let. 94, 25.900 DEM
111 KM, 4 vrata, dodat. oprema

KREDIT, leasing!

JAPI d.o.o. TREBNJE tel./068 44189 — 44127

ZELO UGODNO
RABLJENI AVTOMOBILI IZ
UVOZA

FIAT TIPO 1,6 12/93 19.400 DEM
FIAT TIPO 1,6 SX 11/93 21.200 DEM
OPEL ASTRA 1,4 GL /93 22.500 DEM
LANCIA DELTA /90 17.800 DEM
LANCIA DELTA 1,6 IE /88 25.800 DEM
LANCIA THEMA /93 44.400 DEM

Avtomobili so z vso dodatno opremo.
Vse cene so do registracije.
Možnost kredita ali leasinga.
Vozila so na zalogi.

Restavracija VEVERICA

Dobrava 35, Novo mesto
Tel. (068) 23-770

Dostava na dom, vsak dan razen nedelje:
• narezki
• biftek po naročilu
• pleskavice, čevapčiči v lepinji, kotleti, pečenice

Pokličite nas!

Popravilo gospodinjskih aparatov in elektroinstalacij.
Montaža video domofonov.
Viktor Subotič
Gotna vas 2
Tel. 25-570

DOKAPITALIZACIJA d.o.o.
ali **BRISANJE DRUŽB — rok 31. 12.**
KNJIGOVODSKI SERVIS
Informacije od 7. — 15. ure
FELIX d.o.o., Kostanjevica
(0608-87-194)

SALON ZA PSE
BUDVA UL. TALCEV 12 NOVO MESTO
(068) 324-377

SALON RENATA
Nega
in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA ŠTIH
tel. 068/28-138
Jedinišnica 18, Novo mesto

EMINENT d.o.o.
Dol. Kamence 61
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/323-902

AVTOSALON HYUNDAI
Kandijska 14, Novo mesto
tel. 068/28-950

PE KRŠKO
CKŽ 51, Krško
tel. 0608/22-950

PE Črnomelj
Belokranjska 16
tel. 068/51-378

VSI DOBRI POUČARJI V ENEM AVTU

accent

PREDSTAVITVE VOZILA ACCENT

Petek, 14. 10., Novo mesto
Sobota, 15. 10., Krško
Nedelja, 16. 10., Črnomelj
Ponedeljek, 17. 10., Trebnje
Torek, 18. 10., Brežice
Sreda, 19. 10., Metlika

Začetek prodaje 1. oktobra 1994.

HYUNDAI

POSEBNE UGODNOSTI V OKTOBRU...

CITROËN
OD 1000 DEM CENEJE!

AX
ZX
XANTIA
C 15
C 25

AVTOSALON NOVO MESTO, KANDIJSKA 13, TEL.: 068 322 066
AVTOSALON KRŠKO, C.K.Ž. 70, TEL.: 0608 21 485
SALON POSAVJE BREŽICE, TEL.: 0608 63 009

UGODNI KREDITI (13% + RI), 1 DO 3 LET.
VELJA TUDI ZA VEČ DRUŽINSKIH ČLANOV HKRAT.
LEASING, STARO ZA NOVO.
DOBAVA IZ ZALOGE.
ZAGOTOVLJEN SERVIS IN OSKRBA
Z ORIGINALNIMI NADOMESTNIMI DELI.
NAGRADNO ŽREBANJE
ZA KUPCE NOVO TEHNE AVTOMOBILI.
SREČNI IZZREBANEČ BO LAHKO IZBIRAL MED:
■ TEKALNO STEZO IZ NOVO TEHNEGA FITNESS PROGRAMA ZA DOM
■ AVTORADIOME PIONEER
■ GLASBENIM STOLPOM ICES
NOVO TEHNA AVTOMOBIL

KO PRIČAKUJETE VEČ, IZBERITE KVALITETNO PONUDBO!

Povsem nov celovit sistem kakovostnih in cenovno ugodnih avtomobilskih zavarovanj

AVTO Adriatic za Dolenjsko in Belo krajino

Za vse podrobne podatke pokličite po telefonu NM 322-761.

Odkupujemo predvsem bukovno hlodovino po ceniku. Plačamo do 30 dni ali takoj s scontom 6%.
NOOS d.o.o., Splitska 5, Ljubljana, tel.: 061 266-657; 0609 616264

Agro, d.o.o. Prodajalna SEJALEC

Rozmanova ulica 3
Novo mesto, tel. (068) 24-132

vam nudi:

— **VELIKO IZBIRO ČEBULNIC JESENSKIH ROŽ:** tulipane, narcise, irise, krokeuse, hijacinte, kraljevi tulipani itd.
— **VRTNICE** — uvoz iz Holandije
— **SEMENSKI ČESEN in ČEBULČEK** — bel, rumen in rdeč
— **PESEK in ZEMLJO** za GROBOVE, gobe za ikebane in nagrobne SVEČE
— **ROSTFREI CISTERNE** za vino od 30 do 1000 l — uvoz iz ITALIJE
— **ČRPALKE** za pretok vina
— **GRELCE** za mošt
— **PVC posode** za zelje od 12 do 200 l
— **KOTLE** za žganje in brzo-parilnice
— **VELIKO IZBIRO MOTORNH ŽAG** — na zalogi 18 različnih modelov

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
Prodamo:

hiše: v Novem mestu, Brežicah, Bučki, Rebri pri Žužemberku, Črešnjicah pri Cerkljah, Sela pri Sentjerneju, Otočcu, Soteski, na Dvoru, v Žužemberku, Trebnjem, Telčah — Križu, Zaplazu pri Čatežu, Smolenji vasi, Vavti vasi, Hrastju pri Sentjerneju, Gorenju pri Kočevju, Dol. Boštanju, Vel. Lipovcu, Gradišču-Primskovo, Koprju, Brežicah, Radni vasi, Stopičah, Lutrkem selu, Rosalnicah, Gor. Kamenju, Šentjanžu, Gor. Gradišču pri Dolenjskih Toplicah;
stanovanja: v Novem mestu, na Mirni, v Krškem, Žužemberku; lokale: trgovino v obratovanju v Novem mestu, trgovske lokale: v centru Novega mesta, Črnomlju, slašičarno in trgovino na Mirni; poslovne prostore: za pisarne ali storitveno dejavnost: na Trdinovi ulici, Sokolski v Novem mestu; vikende: v Semiču, na Osojniku, v Soteski, Tanči Gori, Brezovici pri Metliki, Zaplazu, Stražnem vrhu, Črnomlju, Zagradu pri Škofjanu, Gornjem Zabukovju pri Trebelnem, Gačah, Trščini, Kartljevo; parcele za gradnjo: v Novem mestu, Žužemberku, Trški gori, Gor. Laknicah, na Jarčem vrhu pri Bučki, na Vrhu nad Šentrupeptom, v Mihovcu pri Podgradu, Stopičah.

Tel./fax 068-322-282
tel. 068-342-470,
od 8. do 19. ure

tabakum

export-import
trgovina s kmetijsko mehanizacijo
zastopstvo **NESNA** MARIBOR

Podbevškova ulica 5
68000 Novo mesto
tel.: 068/23-826, 22-288
tel. in fax: 068/322-625

— **PRODAJA IN SERVIS AKUMULATORJEV**
— **ODKUP ODPADNIH AKUMULATORJEV IN SVINČENIH SUROVIN**
— **BOGATA IZBIRA AVTO-PLASČEV**
— **ŠIROKA PALETA IZBIRE TRAKTORJEV UTB**

LEPO VAS POZDRAVLJAJO IZ TABAKUMA!

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu **41**

vsak dan ob 19. in ob 21. uri NOVICE,

vsak torek ob 20. uri CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled OD SOBOTE DO SOBOTE

in **mladinska oddaja MKC TV**

vsak ponedeljek po NOVICAH ŠPORTNI PREGLED

AUTO SEJEM
TEL.: 0608/21-214

VSako NEDELJO od 8 do 13 h pri KOVINARSKI

kobra
mobitel
68310 ŠENTJERNEJ, tel. 068/ 42-118

LAMELNI RADIATORJI
RADIATORJI IN NOSILCI VSEH DIMENZIJ NA OBROKE ALI S POPUSTOM ZA GOTOVINO.
TEL. (061) 1291597
IN (0609) 625331.

LOG

Imate težave ali pomanjkanje časa za pridobivanje soglasij in dovoljenj za gradnjo, adaptacijo ali legalizacijo svojega objekta? Izvajamo vodenje projektov in svetujemo pri notranji opremlitvi.
Vse to za vas stori podjetje **LOG** (Darinka Pavček, s.p.), Levstikova 7, Novo mesto, tel. (068) 341-061.

Se priporočamo!

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. 061/57-18-75.

OBVEŠČAMO naročnike malih oglasov, da se mali oglas, ki presega 15 besed, **DOPLAČA**, in sicer vsaka nadaljnja beseda 100 SIT.

Slaščičarno in okrepčevalnico v trgovinskem centru BTC prodam. Tel. 324-071.

V BUČNI VASI JE TRGOVINA, V KATERI JE ZAUPANJE VEDNO NA ZALOGI

vinko

GRADBENI MATERIAL, STAVBNO POHIŠTVO, INSTALACIJSKI MATERIAL, BARVE, LAKI, BELA TEHNIKA, GOSPODINJSKA IN GOSTINSKA OPREMA, AKUSTIKA, KRISTAL

Fani Kovač

kmetijo, tako da dela tudi po službi ne zmanjka, vendar si ga včasih po napornem delu kar zaželim, saj me sprošča," pripoveduje Fani: "Že do sedaj me je služba precej zaposlovala, poslej, ko moram imeti v glavi še dodatne stvari in biti vsak čas pripravljena, da me bodo kolegi poklicali h kakemu nujnemu primeru, pa bo še napornejša. Bojim se, da bo to najbolj občutila moja osemletna hči, ki me sedaj, ko je začela hoditi v šolo, zelo potrebuje."

Po tistem, ko je postala policistka v Novem mestu, si je Fani želela, da bi bila bližje svojemu domu, in leta 1983 je prišla na policijski oddelček v Mokronogu. "Biti policist ali policistka v manjšem kraju je lepo, saj poznaš veliko ljudi in tudi domačini te poznajo, po drugi strani pa je neprijetno, kadar jih moraš obravnavati zaradi kršitev, npr. v prometu," pravi Fani in še dodaja: "Mnogi mislijo, da si policisti želimo le kaznovati, vendar smo najbolj veseli, kadar lahko ljudem pomagamo." Ob tem se spomni dogodka pred leti, ko so se policisti vključili v iskanje otroka, ki se je izgubil. "Ko smo ga našli, nisimo bili nič manj srečni in veseli kot njegova mati," je dodala.

Fani se je našla v tem poklicu in kljub temu, da je včasih delo naporno, je zanj še vedno poklic, ki si ga je tako močno želela in ki ga z veseljem opravlja. Povsem enakopravno so jo sprejeli tudi kolegi. Ker pa je bila že od mladih nog radovedna in je vedno hotela vedeti še več, se je kljub naporni službi odločila še za študij ob delu. Že drugo leto namreč obiskuje višjo ekonomsko šolo v Trebnjem. "Dodatno znanje pride vedno prav in mislim, da ga bom lahko koristno uporabila tudi pri delu, ki ga sedaj opravljam," pravi.

Če vas bo torej pot kdaj zanesla v Mokronog in boste srečali brhko mlado policistko, vedite, da imate opraviti s komandirko Fani Kovač, z odlično žensko in dobro policistko.

J. DORNIŽ

Po gobo z avtom

Prašnica je tehtala kar 12 kg in je najditelj ni mogel nesti

KOČEVJE - Pred kratkim je 15-letni Daniel Naglič iz Livolda med gobarjenjem našel veliko prašnico. Domov je ni mogel nesti, zato je poklical očeta, da jo je naložil na avtomobil. Doma so jo stehali in izkazalo se je, da je kar 12 kg težka.

Goba je bila lepa in zdrava. Na ogled je potem potovala od hiše do hiše in povsod si jo je lahko ljubitelj gob odrezal kos za večerjo.

Ta zgodba pa je zanimiva še s pravne stališča. Novi zakon, ki govori o gobah in gobarjenju, namreč določa, da lahko gobar nabere le 2 kg gob na dan! V tem primeru pa je ena sama goba tehtala 12 kg. Bi moral gobar najdeno gobo pustiti ali pa imeti s sabo tehtnico in je odrezati le 2 kg? Bolj verjetno je, da bo treba zakon ustrezno dopolniti.

LJUDJE SE ZANIMAJO ZA GOBE - Koncem minulega tedna je gobarska družina iz Novega mesta v telovadnici osnovne šole na Otočcu pripravila že tradicionalno gobarsko razstavo. Tudi s pomočjo domačih šolarjev so gobarji nabrali 288 različnih vrst gob, kar je nekaj manj kot prejšnja leta. Temu je kriv že precej hladni oktober in veliko padavin v septembru. Na razstavi so bile posebej označene zaščitene gobe, ki jih ljudje ne smejo več nabirati. Poleg tega, da je bila že sama po sebi razstava poučna, je dr. Alojzij Boh za tamkajšnje šolarje pripravil kar dve predavanji o gobah. (Foto: J. Pavlin)

Zakaj je Hubert zaščitnik lovcev

Na mokriškem gradu že tretje lovsko srečanje - Lovski pevci, rogisti, slike z lovsko tematiko, lovška maša, potem pa še pokušnja vin in lovski ples

MOKRICE - V soboto podvečer se je na gradu Mokrice začelo že tretje lovsko srečanje in ples sv. Hubertusa, zaščitnika lovcev. Z zanimivo prireditvijo želijo obuditi stare lovške običaje in navade. Tudi letos so na srečanju lovcev v zelenih uniformah s koncertom nastopili pevci Lovskega pevskega zbora iz Globokega, Lovskega okteta iz Mežice in Zasavski rogisti.

Ob robu grajskega dvorišča so postavili stojnice in prodajali lovške stvari, čisto blizu pa točili tudi sremiško vino. V grajski galeriji so postavili razstavo slik lovskega slikarja Hansa von Gagera, ki je tako kot njegov brat Friedrich, pisatelj, ustvarjal na mokriškem gradu. Poleg Gagerovih slik, ki jih je za razstavo odstopil njihov lastnik Tone Čebular iz Krškega, so bila razstavljeni tudi dela drugih slikarjev z živalsko in lovsko tematiko.

In kako je sv. Hubert postal zaščitnik lovcev? O tem je lovcem že lani na podobni prireditvi spregovoril župnik z Velike Doline Marko Burger.

Hubertus je bil akvitanški vojvoda, ki je bil med ljudmi zaradi svoje dobrote in usmiljenosti zelo spoštovan in priljubljen. Njegova največja strast so bili lovski pogoni, ki se jim ni mogel upreti niti na veliki petek. Ko je šel nekoč z gonjaci na ta dan na lov, so psi izsledili jelena. Hubertus mu je tesno sledil na konju, medtem ko je ostalo spremstvo za vojvodo precej zaostalo. Pripoved pravi, da se je preganjani jelen nenadoma ustavil in se obrnil proti lovcu. Pri tem se mu je med mogočnimi rogovi zasvetil ognjen križ s križanim Kristusom. Ta ga je pokaral zaradi neprestanega lovljenja divjadi in mu predlagal, naj raje poišče njegga.

Hubertus se je ustrašil, razjahal in padel na kolena, a božja podoba je po opozorilu in nasvetu izginila. Pravijo, da od tistega dne ni šel nikoli več na lov. Odšel je k škofu v Maastricht, ki

ga je krstil in podučil o krščanski veri. Sv. Hubert je med reveže razdelil vse svoje premoženje, začel graditi cerkve in ustanavljati samostane, sam pa je živel kot puščavnik. Na ponovno

TALE NI IZGINIL - V obred ob lovskem srečanju in maši, ki jo glasbeno opremijo zasavski rogisti, spada tudi uplenjeni jelen na smrekovih vejah. (Foto: B. D.-G.)

božjo zapoved je po 16 letih zapustil svoje puščavniško bivališče in se vrnil med ljudi. Odšel je v Rim, kjer je bil leta 708 posvečen za škofa v Utrechtu namesto svojega umornjenega učitelja Lamberta. Včas pokojniku je začel graditi Lambertovo cerkev na Maasi in vedno nadaljeval njegovo delo. Kot misijonar v Ardenih je ob pomoči puščavnika Beresiusa pregovoril domačine, da lovskega darovanja niso več poklanjali grški boginji Diani, temveč so ga raje polagali na oltar sv. Petra v Ardainu.

Škof Hubertus je umrl leta 727, in ko so po 26 letih odprli njegov grob, je bilo njegovo truplo povsem ohranjeno, tako vsaj pravi legenda. Karel Veliki je potem, ko je izvedel za ta čudež, sam dvignil truplo v cerkvi in ga nesel h glavnemu oltarju. Po 75 letih so Hubertusove posmrtno ostanke prenesli v samostan v Audaenu. V 11. stoletju je Hubertus postal zaščitnik lovcev. Tako je bilo torej življenje sv. Hubertusa, ki ga imajo lovci za zaščitnika in ki se mu po starih običajih poskušajo oddolžiti tudi z vsakoletnim Hubertovim plesom na Mokricah.

B.D.-G.

Poljši vrag iz Klečke gmajne

Polharska družina je v Suhi krajini ujela črnega polha - Na tekmovanju na Krimu dobil zanj pokal

NOVO MESTO - Polharjenje je tako star in razširjen slovenski lov, da ga je že Valvasor v svoji znameniti Slavi vojvodine Kranjske podrobno opisal in narisal. Ta lov, ki je tudi družaben dogodek, ima še danes številne privržence. Med njimi je tudi Peter Bučar iz Muhaberja pri Novem mestu. Peter, sedaj že upokojenec, pravi, da je polhar že 45 let. "Ko sem v rodnem Rožnem Dolu dobro shodil, sem, bosonog, že začel polhariti. Tudi moj oče je bil vnet polhar," je povedal. Vendar kaj takega, kot se mu je zgodilo prejšnji četrtek, v svojem dolgoletnem polharjenju, še ni videl ne slišal.

"Polharili smo v Klečki gmajni v Suhi krajini, kamor so me povabili sorodniki iz teh krajev. Po kosilu smo nastavili pasti: 27 je bilo tulcev, kot pravijo v Suhi krajini tistim, ki jih nastavijo na tla, 30 pa pasti škatic za na drevje. "Potem smo, kot je na polharski v navadi, zakurili ogenj, pekli, jedli in pili. Na prvem obhodu smo dobili okoli 25 polhov in med njimi se je v tulec ujel tudi poseben, kakršnega nihče od nas do takrat še ni videl," pripoveduje strastni polhar Peter.

Polh ima po hrbtu siv kožušček, na spodnji strani pa je bel. Ta, ki ga je ujela Petrova polharska družina v suhokranjski Klečki gmajni, pa je po hrbtu črn kot krt, po trebuščku pa je prav tako temen, le malo manj kot po hrbtu, in pod prsmi ima majhno belo liso; rep je siv kot pri drugih polhih. "Tisti večer smo ujeli kakih 120 polhov, pa noben ni bil več tak. V vsem življenju sem ujel več tisoč polhov, v enem samem večeru sem jih pred 20 leti dobil čez 300, toda kaj podobnega še nisem videl. In nihče od tistih, ki jih jaz poznam. Belega sem že ujel, takega pa ne bom nikoli več," pravi Bučar. "Ljudje, ki so tega našega črnega polha videli, pravijo, da je to poljši vrag..."

Da je ta polh res nekaj posebnega, je Bučar dobil potrdilo tudi na poljši

razstavi in tekmovanju na Krimu. Med 31 tekmovalci je Bučar brez konkurence odnesel pokal za posebne polha. "Kakšne polhe so prinesli na to tekmovanje! Najtežji je imel več kot 33 dekagramov, takega, kot je bil naš, pa ni imel nihče. Kakšno pozornost in navdušenje je vzbudil! Povem pa, da ta polh ni moj, ampak od cele družine, ki je takrat skupaj polharila." Bučar bo dal poljšega vraga nagaciti.

A. B.

ČRN POLH - Peter Bučar in njegova polharska družina so v Suhi krajini ujeli črnega polha. To je taka redkost, da kaj takega še nihče ni videl. Ljudje pa pravijo, da je to poljši vrag. (Foto: A. B.)

Halo, tukaj je bralec "Dolenjca"!

Mužar naj nekaj stori - Javil se je pravi Jazo - Kje je denar? - Neposlovno obnašanje baze AMZS na Otočcu - Koliko nesreč se bo še zgodilo na križišču v Mačkovcu

Angelca S. iz Črnomlja se preko našega časopisa obrača kar na gospoda Mužarja, ki je pred kratkim prevzel mesto predsednika črnomaljske občinske skupščine. Moti jo namreč, da je Trig svobode ob sobotah in nedeljah nastlan s plakati in praznimi pivskimi konzervami, ki jih smetariji pospravijo šele v ponedeljek. Moti jo tudi, da znani nočni lokal vabi mlade, naj pridejo k njim po 22. uri, in jim ponuja celo po eno žgano pijačo zastonj. Tudi mini casino, kjer se po njenem mnenju največkrat še osnovnošolci že zgodaj navajajo na hazard, ne opravlja ravno vzgojne vloge. Predsednika prosi, naj kot prvi mož občine in šolnik nekaj ukrene.

M. Gorenca iz Seidlove ulice v Novem mestu moti, da v njihovi trgovini dobijo Dolenjski list šele okoli 9. ure. Njemu in vsem, ki imajo podobne težave kot on, sporočamo, da za razpošiljanje našega časopisa skrbi pošta in da na njihov urnik nimamo vpliva.

Poklical nas je tudi pravi Jazo iz Vinice in nam povedal, da si je nekdo, ki je hotel v isti rubriki pokomentirati dogajanja v črnomaljski skupščini, izposodil njegovo ime. Jazo pravi, da je politika vrag in da ga prav nič ne zanima, človeka, ki je klical v

njegovem imenu, pa poziva, naj odkrije svoje pravo ime in naj se, če misli, da je junak, ne skriva za drugim.

Sonja N. iz Metlike je povedala, da otroci še vedno čakajo avtobus na prostem, čeprav so ji na občini že lani obljubili, da bo najkasneje do novega leta postajališče pod streho.

Staneta Pluta iz Semiča zanima, kje je denar, ki ga je država namenila za odpravljanje posledic neurja s točo. Boji se, da bi šel ta denar kam drugam. Ko smo povprašali odgovorne na črnomaljski občini, so nam povedali, da že zbirajo številke tekočih in ziro računov ter hranilnih knjižic in si prizadevajo, da bi denar lahko čimprej nakazali.

Irena Fink iz Kočevskih Poljan se vsak dan vozi v Novo mesto in s strahom gleda veliki luknji, ki so jih tik ob cestišču pri vasi Potok izkopali graditelji nove ceste. Upa, da bo ta cesta kmalu končana in da ne bo kdo ponoči zapeljal v luknjo.

I. V. iz Novega mesta si je pred kratkim zaželel, da bi mu v avtopralnici v bazi AMZS na Otočcu temeljito očistili avto tudi znotraj, pa mu je eden izmed uslužbencev povedal, da mu ga lahko le posesajo in zbršejo šipe. Kljub temu da je bil pripravljen temeljitejši čiščenje dodatno plačati, se niso zmenili zanj, kar se mu zdi precej neposlovno. Povedal nam je še, da je na Otočcu že večkrat naletel na neprijazne uslužbence, avto pa so mu temeljito očistili v avtopralnici AMD Novo mesto.

Jože B. iz Mačkoveca se sprašuje, koliko nesreč bo še potrebnih, preden bodo uredili križišče nasproti bifeja Sonček v Mačkovcu. Kljub temu da je tam avtobusno postajališče, na katerem pa pogosto parkirajo tovornjaki, ni prehoda za pešce, na križišču pa ni ogledala, zato mora voznik, ki se želi s stranske zapeljati na glavno cesto, precej tvegati, večkrat pa se tako početje konča s prometno nesrečo.

I. V.

TROJČKI S ČUDNEGA SELA - Po vseh nesrečah, ki so zadnja leta doletele družino Mišica iz Čudnega sela pri Črnomlju, se jim je pred kratkim končno nasmehnila tudi sreča. Krava Roga je namreč dobila trojčke, kar se je v njihovem hlevu zgodilo prvič. Sicer pa je Rogina stara mama že imela dvojčke. Gospodar Janez se je odločil, da trojčkov ne bodo obdržali za nadaljnjo rejo, čeprav noben od njih sedaj ni prikrajšan, saj jih hranita kar dve kravi. Razmišlja pa, da bi poleg 15 repov, ki jih imajo sedaj v hlevu, pozimi redili še pitance. O tem se bo seveda še posvetoval s sinovi Petrom, Janezom in Igorjem (na fotografiji), ki kljub temu, da še drgnejo osnovnošolske klopi, vzorno skrbijo za živino. (Foto: M.B.-J.)

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIKLODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Jezus, Marija, pomagajta! Pa takoj!

Sredi oktobra 1904. leta je cesarsko-kraljeva žandarmerijska postaja v Metliki sporočila tamkajšnjemu županstvu naslednje: Dne 11. oktobra dopoldne je 72-letna Marija Papič (Kotkovka) iz Metlike 130 nabirala želod v Mestnem logu. Prav ta čas pa je začela naglo naraščati Kolpa, ki se je iz struge razlila po gozdu, tako da se Papičeva ni mogla umakniti iz loga. Na klic: "Pomagajte! Jezus, Marija, pomagajta! Pa vále!" so prihiteli fantje iz vasi Radoviči in Rosalnice s čolnom in jo rešili gotove smrti. Bila je že do pasa v vodi.

Naj pa prej ustavi vlak

Pred zadnjo vojno je vožnja z vlakom od Straže do Novega mesta veljala 3,50 din. Ker je imel Kravcar z Drganjih sel samo tri dinarje, prometnik pa je zahteval še petdeset par, je rekel železničarju: "Pa naročite mašinfirerju, naj pol kilometra prej ustavi vlak, pa bom šel tisti zadnji kos poti peš."

Umijte se!

Stara ženska potoži metliškemu doktorju Rudolfju Weiblu: "V ušesih mi danes zvoni, pa glava me srbi in život tudi!" "Vraga, umijte se, ženska, umijte, pa vas ne bo srbelo!"

Travo bo treba pokositi

"Zrasla je ta teden trava, zrasla!" je zaskrbljeno rekel Vavtovčan Vidic. "Jutri jo grem že drugič kosit." "Tudi jaz jo grem drugič," je resno odvrnil kovač, ki se nikoli ni preveč žuril. "Samo prvič je nisem."

Starost v humorju

Zbrali Bojan Ajdič

Ni mogoče

Po pregledu zdravnik starejši pacientki svetoje: "Veste, zaradi zdravja boste morali poiskati spremembo."

"Ni mogoče, gospod doktor, moj mož je še vedno zelo ljubosumen," odgovori pacientka.

Žalosten je

"Kakšno pijačo naj vam prinesem?" vpraša natakar gosta.

"Danes mi prinesite črno pivo. Sem žalosten, ker sem postal upokojenec."

On že ve

Starejša teta je prišla na obisk pa najprej zagleda pri vratih petletnega Bineta in ga vpraša:

"Ali me še poznaš, Bine?" "Vem, ti si tista teta, ki mi zadnjič, ko si nas obiskala, nisi prav nič prinesla."

• Uvesti bo treba še enajsto božjo zapoved: Ne prislukuj! (Tof)

• Ničesar se ne bojim, ker ničesar nimam. (Luter)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnilo vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.